

ГОДИШНИК

НА
ДИРЕКЦИЯ
ЗА
ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН
НАДЗОР

1999

Издава се в съответствие
с чл. 48 от Правилника за устройството и дейността на
Дирекцията за застрахователен надзор

СОФИЯ, 2000

Издава: ДИРЕКЦИЯ ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН НАДЗОР
София 1000, бул. „Цар Освободител“ №6
тел.: 981 79 34
факс: 981 78 58
e-mail: ISN@MINFIN.GOVRN.BG

Печат: Мишлена ООД

СЪДЪРЖАНИЕ

Към читателите 7

ЧАСТ ПЪРВА. ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯТ НАДЗОР В БЪЛГАРИЯ

I. Промени в нормативната уредба.....	9
II. Система на държавен застрахователен надзор	10
III. Указания и заповеди на Дирекцията за застрахователен надзор относно дейността на застрахователите	13
IV. Издаване и отнемане на разрешения	13
1. Издаване на разрешения за извършване на застрахователна дейност	14
2. Отнемане на издадено разрешение за извършване на застрахователна дейност	14
3. Издаване на разрешения за разширяване на предмета на застрахователна дейност	14
4. Издаване на разрешения за притежаване на повече от 5% от капитала на застрахователно дружество или холдинг.....	15
5. Издаване на разрешения за инвестиране на собствени средства на застраховател.....	16
6. Издаване на разрешения за прехвърляне на застрахователен портфейл	17
7. Одобряване на експерт-счетоводители	17
V. Преобразуване на застрахователи.....	17
1. Издаване на разрешения за вливане на застрахователи	17
2. Заявления за издаване на разрешения за сливане, разделяне или отделяне на застрахователи.....	17
VI. Прекратяване на дейността на застрахователи	17
1. Решения за откриване на процедури по ликвидация.....	17
2. Решения за промени в плана за ликвидация	20
3. Решения за откриване на процедури по несъстоятелност на застрахователи	20
4. Други дейности по ликвидацията на някои застрахователи	21
VII. Текущ надзор на застрахователната дейност	22
1. Проверки в офисите на застрахователите	22
2. Решения за одобряване на финансов план за оздравяване и краткосрочен план за допълнително набиране на собствени средства	22
3. Административнонаказателна дейност.....	23
4. Жалби и сигнали до Дирекцията за застрахователен надзор	24
5. Участия в съдебни производства	25

VIII.	Сътрудничество в национален и международен план	25
1.	Сътрудничество в национален план	25
2.	Международно сътрудничество	26
IX.	Финансово и кадрово осигуряване	27
1.	Финансово осигуряване	27
2.	Кадри и повишаване на квалификацията	27
X.	Връзки с обществеността	28

ЧАСТ ВТОРА. ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯТ ПАЗАР В БЪЛГАРИЯ

I.	Икономиката на страната през 1999 г.	29
II.	Застрахователната дейност през 1999 г.	33
1.	Застрахователи	33
1.1.	Акционерни дружества	33
1.2.	Взаимозастрахователни кооперации	34
2.	Премиен приход и пазарни дялове	35
2.1.	Общи бележки	35
2.2.	Общо застраховане	36
2.3.	Животозастраховане	39
3.	Застрахователни плащания	41
3.1.	Общи бележки	41
3.2.	Общо застраховане	41
3.3.	Животозастраховане	43
4.	Щетимост и резултати от застрахователните операции	45
4.1.	Общо застраховане	45
4.2.	Животозастраховане	46
5.	Застрахователни резерви	47
5.1.	Общо застраховане	47
5.2.	Животозастраховане	48
6.	Инвестиране на застрахователните резерви и собствените средства	49
6.1.	Общи бележки	49
6.2.	Общо застраховане	50
6.3.	Животозастраховане	51
7.	Финансови резултати	52
8.	Граница на платежоспособност, гаранционен капитал и собствени средства	54
8.1.	Общи бележки	54
8.2.	Общо застраховане	54
8.3.	Животозастраховане	55
9.	Презастрахователна дейност	55
9.1.	Общи бележки	55
9.2.	Презастрахователна дейност по общо застраховане	56
9.3.	Презастрахователна дейност по животозастраховане	58

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение №1.	Списък на застрахователите с разрешение за извършване на застрахователна дейност по видове застраховки към 31.12.1999 г.....	59
Приложение №2.	Премиен приход по видове застраховки за 1999 г. - общо застраховане	68
Приложение №3.	Премиен приход по видове застраховки за 1999 г. - животозастраховане.....	71
Приложение №4.	Застрахователни плащания по видове застраховки за 1999 г. - общо застраховане	72
Приложение №5.	Застрахователни плащания по видове застраховки за 1999 г. - животозастраховане.....	74
Приложение №6.	Застрахователни резерви - общо застраховане	75
Приложение №7.	Застрахователни резерви - животозастраховане.....	76
Приложение №8.	Отчети за приходите и разходите на застрахователите по общо застраховане за 1999 г.	77
Приложение №9.	Отчети за приходите и разходите на застрахователите по животозастраховане за 1999 г..	83
Приложение №10.	Счетоводни баланси на застрахователите по общо застраховане за 1999 г.	86
Приложение №11.	Счетоводни баланси на застрахователите по животозастраховане за 1999 г.	88
Приложение №12.	Списък с адрес и телефон на застрахователите, които имат разрешение за извършване на застрахователна дейност към 31.12.1999 г.	89

Към читателите

С издаването на втория годишник след създаването си Дирекцията за застрахователен надзор (ДЗН) продължава възстановената през миналата година традиция на ежегодно публикуване на специализирано отчетно издание за своята дейност и българския застрахователен пазар. То има за цел да информира не само специалистите в застраховането у нас и в чужбина, но и цялата българска общественост за значението, състоянието и развитието на този важен за националната икономика отрасъл.

Годишникът на Дирекция за застрахователен надзор за 1999 г., както и предишният за 1998 г., съдържа две основни части. В първата са представени многообразните и разнообразни аспекти на работата на дирекцията и постигнатите резултати. Във втората част е разгледано влиянието на социално-икономическите тенденции през годината върху застраховането, изложени и анализирани са обобщените данни за всички съществени страни от дейността на лицензираните застрахователи в България.

През 1999 г. ДЗН работи по изпълнение на следните основни задачи:

- осъществяване на ефективен текущ контрол върху дейността на лицензираните застрахователи с оглед осигуряване на трайната им платежоспособност, защита на интересите на застрахованите лица и спазване на принципа на доброволността в застраховането;
- ускоряване процеса на ликвидация на заварените застрахователи, които не поискаха или не получиха разрешение за извършване на застрахователна дейност;
- подготовка за лицензиране на застрахователните брокери;
- хармонизиране на националното застрахователно-надзорно законодателство и практика със законодателството и практиката в Европейския съюз при отчитане на спецификата на българския застрахователен пазар;
- прилагане принципите и стандартите на Международната асоциация на застрахователните надзори /МАЗН/;
- взаимодействие с всички органи и институции в страната и чужбина, от които зависи повишаването на ефективността на застрахователния пазар и надзора върху застрахователната дейност.

В края на 1999 г. бяха постигнати добри резултати по изпълнението на всички тези задачи.

Застрахователният пазар продължи да се стабилизира и повиши своя авторитет и привлекателност. Криминогенните фактори в застраховането и използването на незастрахователни методи бяха отстранени окончателно. Лицензираните застрахователи работиха в условия на ясен регламент и регулиран застрахователен пазар. Заедно с икономическата и политическата стабилизация това привлече чуждестранни инвеститори – у нас започнаха да развиват дейност едни от най-големите в света мултинационални застрахователни и презастрахователни компании от водещи в застрахователния бизнес държави.

Лицензираните застрахователи се увеличили с още трима, като техният брой достигна тридесет. Брутният им премиен приход възлезе на 309,8 млн.деноминирани лева - с 33,1% повече в сравнение с 1998 г. при инфлация от 6,2%. Този темп на прираст е значително по-висок от темповете на макроикономическите показатели и на показателите за развитие на важни стопански отрасли. Основни показатели за мястото и ролята на застраховането в страната като застрахователно проникване и застрахователна плътност се повишиха съществено. Нарастването им утвърждава очерталата се през последните години тенденция към увеличаване значението на застрахователния отрасъл за националната икономика в резултат от изпреварващата му динамика на развитие.

Постигнатите резултати се дължат на три главни фактора – макроикономическата стабилизация, базирана на принципите на валутния борд; своевременно направените промени в законовата и подзаконовата нормативна база на застрахователната дейност; двугодишната контролна дейност на Дирекцията за застрахователен надзор, в чиито правомощия е установяването на надзор върху застрахователите.

Българският застрахователен пазар остава със скромни възможности в сравнение с пазарите на развитите страни. Независимо от това, създадените през 1997-1998 г. предпоставки за неговото развитие и доближаване до европейските стандарти започнаха да дават първите положителни резултати. Стабилността в отрасъла, ясната регламентация на дейността в него и неразкритият потенциал на застрахователния пазар у нас, особено в сферата на животозастраховането, застраховането на отговорности, финансови рискове, домашно имущество и други видове и подвидове застраховки са добра основа за запазването на високия чуждестранен инвеститорски интерес. С дейността си Дирекцията за застрахователен надзор се стреми и ще се стреми всячески да съдейства за запазването на очерталите се през 1999 г. положителни тенденции в застрахователния бизнес у нас.

Настоящият годишник не се различава съществено в сравнение с предишния, който беше посрещнат добре както от специалистите, така и от по-широките обществени кръгове. Основната му структура е запазена. Направени са само някои незначителни разместявания и допълнения в първата част поради нарасналния обем и обхват на дейността на Дирекцията за застрахователен надзор.

Дирекцията благодари за изказаните мнения и препоръки във връзка с първия годишник, които бяха взети предвид при подготовката на това издание. Надяваме се, че то ще бъде полезно за всички, за които неговата проблематика представлява интерес.

I. ПРОМЕНИ В НОРМАТИВНАТА УРЕДБА

Дейността на Дирекцията за застрахователен надзор по нормативната уредба през 1999 г. беше насочена основно към промени в Закона за застраховането /33/, в Наредбата за задължителното застраховане и към подготовката на проект на Наредба за застрахователния брокер и застрахователния агент.

Дирекцията подготви Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за застраховането, който беше приет от Народното събрание и обнародван в ДВ, бр. 88/08.10.1999г. Промените бяха наложени поради необходимостта от повишаване на ефективността на държавния надзор върху участниците на застрахователния пазар и постепенното хармонизиране на българското застрахователно законодателство с директивите на Европейския съюз. Те имаха важно значение и на практика доведоха по същество до един нов застрахователен закон.

Съгласно приетите изменения и допълнения на Закона за застраховането някои от правомощията на Националния съвет по застраховане преминаха в компетентност на Дирекцията за застрахователен надзор, която като постоянно действащ надзорен орган може да ги упражнява оперативно и ефективно в интерес на застрахованите лица. Съществени са измененията в нормативната уредба на застрахователното посредничество. Дейността на застрахователните брокери и агенти е подробно регламентирана в съответствие с уредбата на страните от ЕС.

Въведени бяха стриктни изисквания към формирането на капитала на застрахователните акционерни дружества, неговата структура и начините на инвестиране на застрахователно-техническите резерви. По този начин са създадени точни критерии за оценка на финансовото състояние на застрахователите и се гарантира в по-голяма степен изпълнението на задълженията към застрахованите лица.

Поради практическите проблеми, които възникнаха при провеждането на ликвидацията и откриването на производство по несъстоятелност на застрахователи, основно са променени нормите, по които се осъществяват тези процедури. Измененията са насочени към по-голяма оперативност на процеса с оглед защита на интересите на застрахованите лица.

Въведоха се и нови административнонаказателни разпоредби. Предвидената система от административни наказания дава възможност за по-добра индивидуализация на наказанията и има превантивен ефект срещу евентуални нарушения на закона.

След влизане в сила на измененията и допълненията на Закона за застраховането станаха наложителни редица промени в подзаконовите нормативни актове, регулиращи надзора върху застрахователите. Подготвени са проекти за изменение и допълнение на:

- Правилник за дейността на Националния съвет по застраховане;
- Правилник за устройството и дейността на Дирекцията за застрахователен надзор;
- Тарифа за таксите, събиранни от Дирекцията за застрахователен надзор.

Тези подзаконови нормативни актове ще бъдат представени на Министерски съвет за утвърждаване след окончателното определяне на структурата на ДЗН в съответствие със Закона за администрацията.

Противоречивото тълкуване и прилагане на някои текстове от Наредбата за задължителното застраховане наложиха нейното изменение и допълнение, обнародвано в ДВ, бр. 80/10.09.1999 г. Текстът на чл. 7, ал. 3 позволяващ част от застрахователите да отказват да изплатят обезщетение по задължителната застраховка "Гражданска отговорност", свързана с използването и притежаването на МПС при смяна на собствеността на автомобила. Това доведе до увеличаване на броя на жалбите от застраховани лица. Затова Дирекцията за застрахователен надзор предложи промяна, според която правоприемникът встъпва в правата на

праводателя по договора за застраховката. Увеличени бяха и лимитите на отговорност на застрахователите.

Във връзка с предстоящото лицензиране на застрахователните брокери и агенти Дирекцията подготви Проект на Наредба за застрахователния брокер и застрахователния агент, която беше приета с ПМС №230 от 08.12.1999 г. и обнародвана в ДВ, бр. 111/21.12.1999г. В съответствие с практиката на страните от Европейския съюз наредбата регламентира следните основни въпроси: правното положение на застрахователния брокер и застрахователния агент; техните права и задължения като страни в правоотношенията, в които участват; режима за издаване на разрешение за извършване на дейност като застрахователен брокер; правомощията на надзора върху дейността на брокера и агента, както и административнонаказателните разпоредби.

В съответствие с изискванията на чл. 22а, ал.2 от Закона за застраховането експерти от дирекцията подготвиха Проект на Наредба за реда и начина за извършване на проверки от Дирекцията за застрахователен надзор. Обект на регламентация в него са: видът на извършваните проверки и техният обхват, правомощията на проверявящите и изискванията при упражняването им, задълженията на контролираните субекти и отразяването на резултатите от проверката.

II. СИСТЕМА НА ДЪРЖАВЕН ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН НАДЗОР

С промените в Закона за застраховането от 22.07.1997 г. беше създадена двустепенна система на държавен застрахователен надзор. Той се осъществява от Национален съвет по застраховане към Министерски съвет и Дирекция за застрахователен надзор към Министерство на финансите.

С приключване на процеса на лицензиране на заварените застрахователи през 1998 г. центърът на надзорната дейност започна да се измества към текущия контрол върху работата на застрахователите. След важните промени в Закона за застраховането от 08.10.1999 г., извършени с цел повишаване на оперативността и ефективността на надзорната система, правомощията на Дирекцията за застрахователен надзор бяха значително разширени за сметка на Националния съвет по застраховане.

Висш орган в двустепенната система на държавен надзор остава Националният съвет по застраховане, който продължава да се състои от седем членове: министъра на финансите (председател), министъра на правосъдието и правната евроинтеграция, министъра на вътрешните работи, министъра на труда и социалната политика, директора на Дирекцията за застрахователен надзор, представител на Асоциацията на българските застрахователи, който се излъчва на ротационен принцип за всяка календарна година и представител - хабилитиран преподавател по застраховане, посочен от Академичния съвет на Стопанска академия "Д.А.Ценов"- Свищов.

През 1999 г. съставът на Националния съвет по застраховане беше следният: Муравей Радев - министър на финансите, Васил Гоцев - министър на правосъдието и правната евроинтеграция до 21.12.1999 г., а след тази дата - Теодосий Симеонов - министър на правосъдието, Богомил Бонев - министър на вътрешните работи до 21.12.1999 г., а след тази дата - Емануил Йорданов, Иван Нейков - министър на труда и социалната политика, Даниела Конова - директор на Дирекцията за застрахователен надзор, Борислав Михайлов - представител на Асоциацията на българските застрахователи до 16.12.1999 г., а след тази дата - Йордан Йорданов и доц.Боян Илиев - преподавател по застраховане в Стопанска академия "Д.А.Ценов"- Свищов.

В сравнение с 1998 г. законодателят ограничи броя на правомощията на

Националния съвет по застраховане. Съветът :

- дава и отнема разрешение за извършване на застрахователна дейност;
- разрешава сливането, отделянето и разделянето на застрахователи.

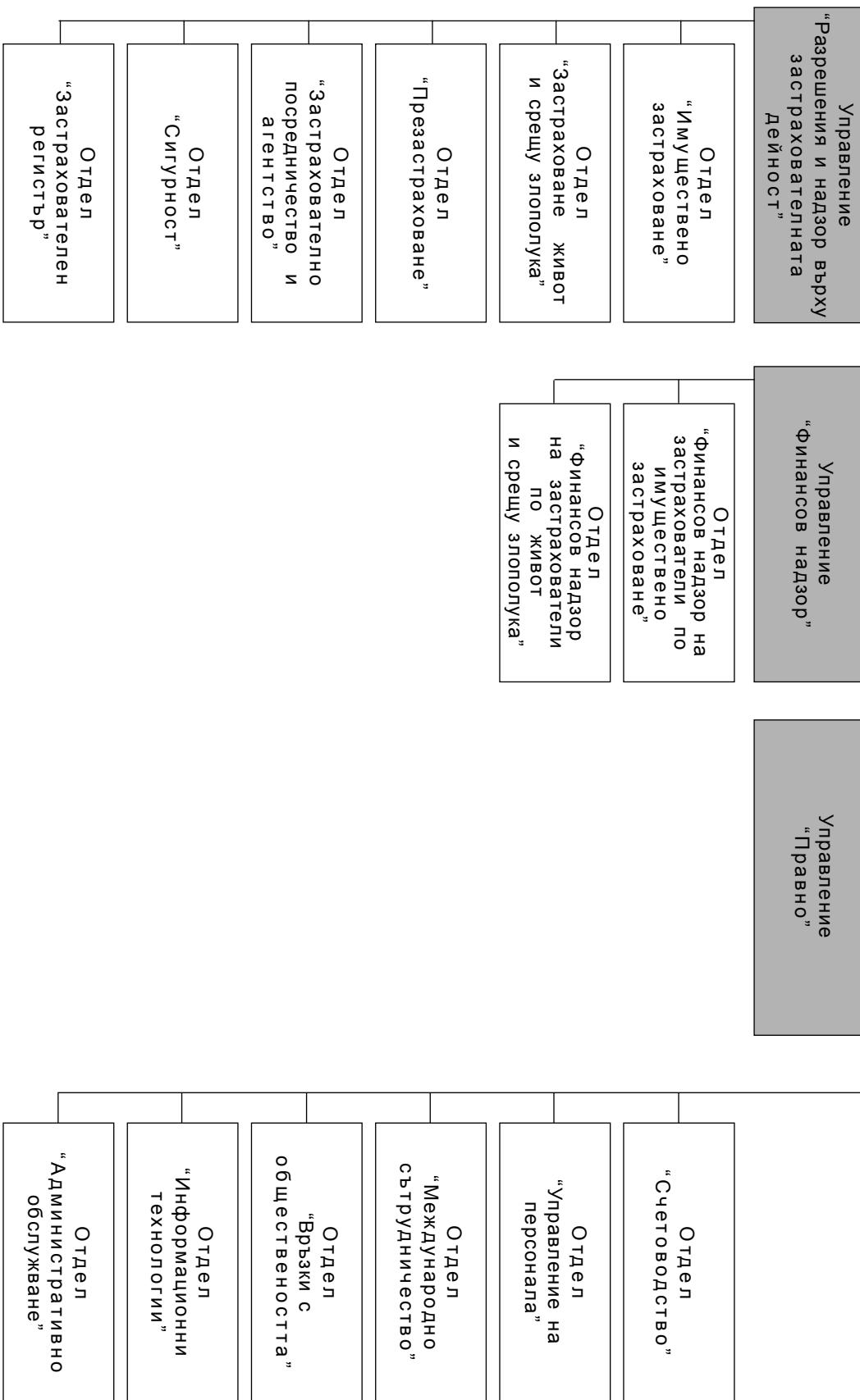
Дирекцията за застрахователен надзор упражнява контрол за законообразност върху дейността на всички местни и чуждестранни лица, извършващи застраховане на територията на Република България. За своята дейност тя се отчита пред министъра на финансите. Според Закона за застраховането Дирекцията:

- прави предложения до Националния съвет по застраховане за вземане на решения, които са от неговата компетенция;
- дава и отнема разрешение за извършване на дейност като застрахователен брокер;
- разрешава прехвърлянето на застрахователен портфейл между застрахователи;
- разрешава влиянето на застрахователи;
- разрешава продажбата на предприятие на застраховател в ликвидация;
- дава разрешение за притежаване на 5 и повече на сто от акциите на застрахователно дружество и/или застрахователен холдинг;
- определя видовете и подвидовете застраховки извън посочените в приложението към чл.6, ал.2 от 33 и дава допълнително разрешение за всеки нов вид и подвид застраховка;
- задължава застраховател, предлагащ задължително застраховане, да склучи договор с лице, на което е отказал сключването;
- определя минималния размер на застрахователните премии по задължителните застраховки по чл.77, ал.1, т.1 и 2 от 33;
- налага мерки за оздравяване на финансовото състояние на застраховател;
- задължава застраховател да увеличи капитала;
- определя съотношението между дълготрайни материални активи и паричните средства на капитала с цел гарантиране плащанията по застрахователните договори;
- контролира цялостната дейност на застрахователите, включително и спазване на доброволността на застраховането;
- предписва на застрахователите отстраняване на допуснатите нарушения по 33, подзаконовите актове по неговото прилагане и общите условия за застраховане;
- взема решения по други въпроси, свързани с упражняване на надзор върху дейността на застрахователите;
- одобрява годишните презастрахователни програми на застрахователите, контролира склучените от тях презастрахователни договори и тяхното изпълнение;
- разрешава откриването на клон на български застраховател в чужбина.

През 1999 г. промени в структурата на Дирекцията за застрахователен надзор не настъпиха. Тя се състои от три управления - "Разрешения и надзор върху застрахователната дейност", "Финансов надзор" и "Правно", които изпълняват основните контролни функции, възложени на Дирекцията за застрахователен надзор от Закона за застраховането и Правилника за устройството и дейността на ДЗН. В дирекцията има и съответните обслужващи отдели (вж. Схемата със структурата на дирекцията).

Непроменен остана съставът на създадения в изпълнение на чл.6 от Правилника за устройството и дейността на ДЗН Консултивен съвет. В него участват директорът, началниците на управленията и извънщатни специалисти от сферата на финансите и правото.

СТРУКТУРА НА ДИРЕКЦИЯТА ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН НАДЗОР

III. УКАЗАНИЯ И ЗАПОВЕДИ НА ДИРЕКЦИЯТА ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН НАДЗОР ОТНОСНО ДЕЙНОСТТА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ

През 1999 г. Дирекцията за застрахователен надзор издаде две указания до застрахователите – Указание №9 за извършване на ликвидационна дейност от застрахователи и Указание №10 за задължителните изисквания към одиторските доклади към годишния счетоводен отчет на застрахователя.

Издадени са общо осем заповеди относно дейността на застрахователите:

1. Заповед №14/08.02.1999 г., с която се разяснява застраховката по т. 18 от Раздел II на Приложението към чл.6, ал.2 от Закона за застраховането - Помощ при пътуване.
2. Заповед №33/01.04.1999 г., с която се утвърждава формата и съдържанието на декларация по чл.9, ал.4 от Закона за застраховането за установяване на произхода на средствата за придобиване на акции над 1% от капитала на застрахователно дружество.
3. Заповед №47/03.05.1999 г., според която застрахователите, получили разрешение за извършване на застрахователна дейност по 33, не могат да извършват асистанс услуги по застрахователни договори на чуждестранни застрахователи за събития, настъпили на територията на Република България, както и на други български застрахователи за събития, настъпили в чужбина.
4. Заповед №50/26.05.1999 г., според която всички застрахователи в срок до 30.06.1999 г. трябва да представят в Дирекцията за застрахователен надзор справка за дяловото или акционерното си участие в други търговски дружества.
5. Заповед №64/29.06.1999 г., според която всички застрахователи в срок до 31.07.1999 г. трябва да представят в ДЗН справка по показатели за дейността си по задължителните застраховки.
6. Заповед №86/13.09.1999 г., с която се определя минималният размер на застрахователните премии по задължителните застраховки "Гражданска отговорност" на собствениците, ползвателите, държателите и водачите на моторни превозни средства за 2000 г. и "Злополука" на пътниците в обществения транспорт за 2000 г.
7. Заповед №109/15.11.1999 г., с която се определят вносите към Гаранционния фонд на застрахователите, извършващи дейност по задължително застраховане по чл.77, ал.1, т.2 от 33.
8. Заповед №112/02.12.1999 г. за представяне в ДЗН на презастрахователните програми на застрахователите за 2000 г.

IV. ИЗДАВАНЕ И ОТНЕМАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ

След приключване на лицензионния процес на заварените застрахователи в края на 1998 г. през отчетната година ДЗН обработи подадените заявления за издаване на разрешения:

- за извършване на застрахователна дейност от новоучредени дружества и кооперации;
- за разширяване предмета на дейност на вече действащи на българския пазар застрахователи;

- за притежаване на повече от 5% от капитала на застрахователно дружество;
- за инвестиране на свободните собствени средства;
- за прехвърляне на застрахователен портфейл;
- за вливане.

1. ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Дирекцията за застрахователен надзор предложи, а Националният съвет по застраховане (НСЗ) издаде разрешения за извършване на застрахователна дейност на следните застрахователи:

- "Ей Ай Джи Лайф (България) животозастрахователно дружество" АД – Протокол №81/17.06.1999 г. от заседание на НСЗ;
- ВЗК "Тангра", гр. Варна – Протокол №87/22.07.1999 г. от заседание на НСЗ;
- "Ю Би И Интернешънъл Иншурунс Лимитид – клон София" със седалище в Република България, гр. София - Протокол №94/2.09.1999 г. от заседание на НСЗ.

"Ю Би И Интернешънъл Иншурунс Лимитид – клон София" е първият чуждестранен застраховател, който извършва дейност на българския пазар чрез свой клон.

През 1999 г. ЗАД "ЗК Левски Спартак" АД подаде заявление за преразглеждане на решението на НСЗ за отказ да издаде разрешение за извършване на застрахователна дейност. В изпълнение на правомощията си Дирекцията за застрахователен надзор извърши допълнителни проверки и подготви мотивирано предложение до членовете на НСЗ.

2. ОТНЕМАНЕ НА ИЗДАДЕНО РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

На заседание на Националния съвет по застраховане на 02.09.1999 г. Дирекцията направи предложение и съветът с Протокол №96 взе решение за отнемане на издаденото разрешение за извършване на застрахователна дейност на ЗК "Юпитер" АД за съществени нарушения на Закона за застраховането. Дружеството обжалва решението пред ВАС. С Определение № 5746/16.09.1999 г. ВАС спря изпълнението на решението на НСЗ до решаване на спора по същество.

3. ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА РАЗШИРЯВАНЕ НА ПРЕДМЕТА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Дирекцията предложи, а Националният съвет по застраховане издаде разрешение за извършване на нови видове застраховки на:

- ВЗК "Добруджа-М-Живот" – Протокол №71/18.02.1999 г. от заседание на НСЗ;
- "Общинска застрахователна компания" АД – Протокол № 72/18.02.1999 г. от заседание на НСЗ и Протокол №86/22.07.1999 г. от заседание на НСЗ;
- "ДЗИ - Общо застраховане" АД – Протокол № 77/15.04.1999 г. от заседание на НСЗ;
- "Ей Ай Джи България застрахователно и презастрахователно дружество" АД – Протокол № 82/17.06.1999 г. от заседание на НСЗ;
- "Интерамерикан (България) застрахователно дружество" АД – Протокол № 83/17.06.1999 г. от заседание на НСЗ;
- ЗК "Орел" АД – Протокол № 84/22.07.1999 г. от заседание на НСЗ;
- "ВЗАД Армеец" АД – Протокол № 85/22.07.1999 г. от заседание на НСЗ.

Тези застрахователи получиха разрешение за извършване на нов вид застраховки в съответствие с изискванията на Закона за застраховането, действащ до 08.10.1999 г., когато влезе в сила изменението на закона. Според новия текст (чл. 25, ал. 2) разрешение за всеки нов вид и подвид застраховка се издава от Дирекцията. След 08.10.1999 г. ДЗН издаде допълнителни разрешения за нови видове застраховки на:

- “Държавен застрахователен институт – ДЗИ” ЕАД - Решение В-3 от 22.10.1999 г. на ДЗН;
- ЗАД “Алианц България Живот” - Решение В-4 от 28.10.1999 г. на ДЗН;
- “Застрахователно дружество Витоша” АД - Решение В-5 от 15.11.1999 г. на ДЗН;
- МЗК “Европа” АД - Решение В-6 от 03.12.1999 г. на ДЗН;
- ЗПАД “Булстрад” АД - Решение В-7 от 21.12.1999 г. на ДЗН;
- “Застрахователно дружество Евро инс” - Решение В-8 от 27.12.1999 г. на ДЗН.

Разрешения за нов подвид застраховка ДЗН издаде на :

- ВЗК “Добруджа-М-Живот”- Решение В-1 от 10.03.1999 г. на ДЗН;
- “ДЗИ – Общо застраховане” АД – Решение В-2 от 05.10.1999 г. на ДЗН.

4. ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА ПРИТЕЖАВАНЕ НА ПОВЕЧЕ ОТ 5% ОТ КАПИТАЛА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ИЛИ ХОЛДИНГ

ДЗН направи мотивирани предложения, а НСЗ издаде разрешения на:

- “Република” АД да притежава повече от 5% от капитала на МЗК “Европа” АД - Протокол №73/18.02.1999 г. от заседание на НСЗ;
- “Банка ДСК” ЕАД да притежава повече от 5% от капитала на ЗАД “Булстрад-Живот” АД - Протокол №74/14.04.1999 г. от заседание на НСЗ;
- “Американ Лайф Иншурунс Къмпани (Алико)” да притежава повече от 5% от капитала на “Ей Ай Джи Лайф (България) животозастрахователно дружество” АД - Протокол №80/17.06.1999 г. от заседание на НСЗ;
- “Алианц” АД – Германия, да притежава чрез свързаното лице “Алианц България Холдинг” АД повече от 5% от капитала на ЗПАД “Алианц България” АД - Протокол №88/22.07.1999 г. от заседание на НСЗ;
- “Алианц” АД – Германия, да притежава чрез свързаното лице “Алианц България Холдинг” АД повече от 5% от капитала на ЗАД “Алианц България Живот” АД - Протокол №89/22.07.1999 г. от заседание на НСЗ;
- “Алианц” АД – Германия, да притежава чрез свързаното лице “Алианц България Холдинг” АД повече от 5% от капитала на ЗАД “Енергия” - Протокол №90/22.07.1999 г. от заседание на НСЗ;
- Кооперация “Дунав 5Б” да притежава повече от 5% от капитала на ЗПАД “Булстрад” АД - Протокол №91/22.07.1999 г. от заседание на НСЗ;
- “Ти Би Ай” АД, България, да притежава повече от 5% от капитала на ЗПАД “Булстрад” АД - Протокол №93/02.09.1999 г. от заседание на НСЗ;
- “Ти Би Ай Холдинг” АД, Холандия, да притежава повече от 5% от капитала на ЗПАД “Булстрад” АД чрез свързаното лице “Ти Би Ай” АД, България - Протокол №93/02.09.1999 г. от заседание на НСЗ.

След 08.10.1999 г. в съответствие с измененията на Закона за застраховането /чл.22, ал.1, т.6/ ДЗН издаде разрешения на:

- “Мюних Ре” – Германия, да притежава повече от 5% от капитала на ЖЗК “Феникс” АД чрез свързаното лице “Орел-Г-Холдинг” - Решение Е-1 от 15.12.1999 г. на ДЗН;
- “Мюних Ре” – Германия, да притежава повече от 5% от капитала на ЗК “Орел” АД чрез свързаното лице “Орел-Г-Холдинг” - Решение Е-2 от

15.12.1999 г. на ДЗН;

- “БЗП” ЕООД да притежава повече от 5% от капитала на ЗПАД “Булстрад” АД - Решение Е-3 от 29.12.1999 г. на ДЗН;
- “Грацер Векселзайтиге Ферзихерунг” АД, Австрия, да притежава повече от 5% от капитала на ЗД “Граве България” - в учредяване - Решение Е-4 от 30.12.1999 г. на ДЗН

5. ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА ИНВЕСТИРАНЕ НА СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛ

Дирекцията за застрахователен надзор издаде следните разрешения на основание чл.53 от 33 преди изменението му от 08.10.1999 г. и в резултат на извършена проверка на депозирани заявления на:

- “ДЗИ - Общо застраховане” АД да инвестира свободните си собствени средства в акции, представляващи 50% от основния капитал на “Балканско застрахователно посредничество” АД - Решение №3 от 04.02.1999 г. на ДЗН;
- ЗПАД “Булстрад” АД да инвестира свободните си собствени средства в дялове, представляващи 100% от основния капитал на “Булстрад – имоти” ООД - Решение №4 от 09.02.1999 г. на ДЗН;
- ЗПАД “Булстрад” АД да инвестира свободните си собствени средства в акции, представляващи 30,42% от основния капитал на “Пако” АД - Решение №5 от 09.02.1999 г. на ДЗН;
- ЗПАД “Булстрад” АД да инвестира свободните си собствени средства в акции, представляващи 33,34% от основния капитал на “Токуда Кредит Експрес Банк” АД - Решение №6 от 09.02.1999 г. на ДЗН;
- “ДЗИ - Общо застраховане” АД да инвестира свободните си собствени средства в акции, представляващи 40% от основния капитал на “ДЗИ – лизинг” АД - Решение №7 от 17.03.1999 г. на ДЗН;
- “Държавен застрахователен институт – ДЗИ” ЕАД да инвестира свободните си собствени средства в дялове, представляващи 100% от основния капитал на “ДЗИ инвест” ООД - Решение №8 от 20.04.1999 г. на ДЗН;
- ЖЗК “Феникс” АД да инвестира свободните си собствени средства в акции, представляващи 45% от основния капитал на “Евро – финанс” АД - Решение №9 от 10.05.1999 г. на ДЗН;
- ЗК “Орел” АД да инвестира свободните си собствени средства в акции, представляващи 45% от основния капитал на “Евро – финанс” АД - Решение №10 от 15.05.1999 г. на ДЗН;
- “Държавен застрахователен институт – ДЗИ” ЕАД да инвестира свободните си собствени средства в дялове, надвишаващи 10 на сто от капитала на “Централна кооперативна банка” АД, като увеличи акционерното си участие от 5% на 17% от капитала на “ЦКБ” АД - Решение №11 от 22.07.1999 г. на ДЗН;
- “ДЗИ - Общо застраховане” АД да инвестира свободните си собствени средства в дялове, представляващи 100% от основния капитал на “ДЗИ – консулт” ЕООД - Решение №12 от 02.08.1999 г. на ДЗН;
- ЗД “Витоша” АД да инвестира свободните си собствени средства в дялове, представляващи 80% от основния капитал на “Витоша – авто” АД - Решение №13 от 17.08.1999 г. на ДЗН;
- ЗК “Витоша - Живот” АД да инвестира свободните си собствени средства в дялове, представляващи 20% от основния капитал на “Витоша – авто” АД - Решение №14 от 17.08.1999 г. на ДЗН

Според новите изисквания на чл.53, ал.2 от Закона за застраховането, когато застрахователят инвестира собствени средства в дялове и акции на друго търговско дружество и размерът на инвестициията надвишава 10 на сто от размера на собствените му средства, той е длъжен да поиска предварително разрешение от Дирекцията за застрахователен надзор.

6. ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ПОРТФЕЙЛ

ДЗН предложи, а НСЗ издаде разрешение за прехвърляне на застрахователен портфейл от "Първа Универсална Застрахователна Компания" АД, гр. София, на ЗПАД "Алианц България" АД, гр. София - Протокол №69/18.02.1999 г. от заседание на НСЗ.

ДЗН предложи, а НСЗ прие предложението за отказ за издаване на разрешение за прехвърляне на застрахователен портфейл от ЗК "СИК - Живот" АД, гр. София, на ЖЗК "Български имоти" АД, гр. София - Протокол №70/18.02.1999 г. от заседание на НСЗ.

7. ОДОБРЯВАНЕ НА ДИПЛОМИРАНИ ЕКСПЕРТ-СЧЕТОВОДИТЕЛИ

В съответствие с изискванията на чл.66, ал.1 от 33 към 18.01.1999 г. Дирекцията за застрахователен надзор беше одобрила 80 дипломирани експерт-счетоводители, имащи право да заверяват годишните счетоводни отчети на застрахователите. В края на годината техният брой достигна 84.

V. ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

1. ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА ВЛИВАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

ДЗН предложи, а НСЗ издаде разрешение за вливане на ВЗК "Добруджа-Живот", гр. Добрич, във ВЗК "Добруджа-М-Живот", гр. Добрич - Протокол №75/15.04.1999 г. от заседание на НСЗ.

2. ЗАЯВЛЕНИЯ ЗА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА СЛИВАНЕ, РАЗДЕЛЯНЕ ИЛИ ОТДЕЛЯНЕНА ЗАСТРАХОВАТЕЛИ не са постъпвали.

В резултат на дейността на Дирекцията за застрахователен надзор през 1999 г. по издаване и отнемане на разрешения за извършване на застрахователна дейност, прехвърляне на застрахователни договори и преобразуване на застрахователи към 31.12.1999 г. на застрахователния пазар в България работиха 30 застрахователи: 18 в областта на общото застраховане и 12 - в животозастраховането, от които 7 акционерни дружества и 5 взаимозастрахователни кооперации.

VI. ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

През 1999 г. продължи работата на ДЗН по прекратяване на дейността и ликвидация на застрахователи, които не поискаха и не получиха разрешение за застрахователна дейност.

1. РЕШЕНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ПО ЛИКВИДАЦИЯ

Дирекцията взе решения за откриване на процедура по ликвидация на 22 застрахователи, от които 21 акционерни дружества и 1 взаимозастрахователна кооперация. Това са:

- ВЗК "Добруджа – живот", гр. Добрич;
- ЗПК "7М" АД, гр. София;
- ЗК "Търговско застраховане", гр. София;

- ЗК “Ви – Веста” АД, гр. София;
- ЗК “Юнион инс” АД, гр. София;
- ЗК “Гранит” АД, гр. София;
- ЗК “Аполо и Болкан Ко” АД, гр. София;
- ЗК “ВИС – 2” АД, гр. София;
- ЗД “Бояна” АД, гр. София;
- ЗПАД “Темп” АД, гр. Пловдив;
- “Мел инс холдинг” АД, гр. Сливен;
- ЗПК “Българско застраховане” АД, гр. Етрополе;
- ЗПК “Българско застрахователно дружество” АД, гр. София;
- ЗК “Планета инс” АД, гр. София;
- ЗК “Земя-живот” АД, гр. Сливен;
- ЗК “Земя” АД, гр. Стара Загора;
- ЗПК “Сила” АД, гр. София;
- ЗК “Тракия” АД, гр. Пловдив;
- ЗК “СИК-Живот” АД, гр. София;
- “Уинер Брокер Интра” АД, гр. Благоевград;
- ЗПД “София инс” АД, гр. София;
- ЗК “София живот” АД, гр. София.

Процедурата по ликвидация на 13 от тези застрахователи беше открита на основание чл. 61, ал. 1 от Закона за застраховането - по решение на общото събрание. Дирекцията одобри план за ликвидация и ликвидатори както следва:

Таблица №1

№	Застрахователи в ликвидация по чл. 61, ал. 1 от 33	Решение на ДЗН	Ликвидатори
1.	ВЗК “Добружда – живот”	15/22.01.99	Димитър Николов Киров
2.	ЗПК “7М” АД	16/04.02.99	Калина Любомирова Павлевчева
3.	ЗК “Търговско застраховане”	17/08.02.99	Константин Любомиров Баджеков
4.	ЗК “Ви – Веста” АД	18/10.02.99	Боряна Божидарова Серова
5.	ЗК “Юнион инс” АД	19/02.03.99	Мариан Илиев Гочев
6.	ЗК “Гранит” АД	20/05.03.99	Александър Владимирович Баранов
7.	ЗК “Аполо и Болкан Ко” АД	21/09.06.99	Цанко Николов Папукчиев
8.	ЗК “ВИС – 2” АД	22/09.06.99	Йорданка Драгомирова Димитрова
9.	ЗД “Бояна” АД	24/29.06.99	Божидар Стоянов Мучаков
10.	ЗПАД “Темп” АД	25/06.08.99	Екатерина Славева Аврамова
11.	“Мел инс холдинг” АД	26/18.08.99	Петър Колев Кондаков
12.	ЗПК “Българско застраховане” АД	27/08.09.99	Олег Йорданов Димов Стефан Минов Драганов
13.	ЗПК “Българско застрахователно дружество” АД	32/05.10.99	Валентин Александров Манов

На основание чл.61, ал.5 от Закона за застраховането – по искане на Дирекцията за застрахователен надзор, беше прекратена дейността на останалите 9 акционерни дружества в ликвидация. След проверка на правното и финансовото им състояние Дирекцията констатира, че дружествата отговарят на условията за ликвидация и изготвили план за ликвидация на всяко от тях. С решенията на дирекцията бяха приети изгответните планове за ликвидация на застрахователите и бе поискано от съда прекратяване на дейността им, откриване на процедура по ликвидация и назначаване на ликвидатори. Това са следните дружества:

Таблица №2

№	Застрахователи в ликвидация по чл. 61, ал. 1 от 33	Решение на ДЗН	Ликвидатори
14.	ЗК "Планета инс" АД	28/02.03.99	Йончо Нинов Нинов
15.	ЗК "Земя-живот" АД	29/10.09.99	Петър Колев Кондаков
16.	ЗК "Земя" АД	30/10.09.99	Петър Колев Кондаков
17.	ЗПК "Сила" АД	31/13.09.99	Йорданка Димитрова Ангелова
18.	ЗК "СИК-Живот" АД	33/18.10.99	Илия Константинов Илиев
19.	"Уинер Брокер Интра" АД	34/19.10.99	Илия Константинов Илиев
20.	ЗК "Тракия" АД	35/20.10.99	Йорданка Димитрова Ангелова
21.	ЗПД "София инс" АД	36/21.10.99	Ивайло Иванов Стайков Илияна Илиева Александрова
22.	ЗК "София-живот" АД	37/22.10.99	Ивайло Иванов Стайков Илияна Илиева Александрова

Обявените в ликвидация 21 акционерни дружества и 1 взаимозастрахователна кооперация са "заварени застрахователи" по смисъла на §1, т.5 от Допълнителните разпоредби на Закона за застраховането. Те се ликвидират на основание чл. 61, ал. 1 или ал. 5 от закона, във връзка с § 8, ал. 6 от Преходните и заключителни разпоредби на 33 като застрахователи, непоискали или неполучили разрешение за застрахователна дейност. От изброените 22 заварени застрахователи с открита процедура по ликвидация не са поискали разрешение за застрахователна дейност 12 дружества. Това са:

- ЗК "ВИС – 2" АД, гр. София;
- ЗД "Бояна" АД, гр. София;
- ЗПАД "Темп" АД, гр. Пловдив;
- "Мел инс холдинг" АД, гр. Сливен;
- ЗПК "Българско застраховане" АД, гр. Етрополе,
- ЗПК "Българско застрахователно дружество" АД, гр. София;
- ЗК "Земя-живот" АД, гр. Сливен;
- ЗК "Земя" АД, гр. Стара Загора;
- ЗПК "Сила" АД, гр. София;
- ЗК "Тракия" АД, гр. Пловдив;
- ЗК "СИК-Живот" АД, гр. София;
- "Уинер Брокер Интра" АД, гр. Благоевград.

Останалите 10 заварени застрахователи с открита процедура по ликвидация не са получили разрешение за застрахователна дейност. Това са:

- ВЗК "Добружда – живот", гр. Добрич;
- ЗК "Планета инс" АД, гр. София;
- ЗПК "7M" АД, гр. София;
- ЗК "Търговско застраховане," гр. София;
- ЗК "Ви Веста" АД, гр. София;
- ЗК "Юнион инс" АД, гр. София;
- ЗК "Гранит" АД, гр. София;
- ЗК "Аполо и Болкан Ко" АД, гр. София;
- ЗПД "София инс" АД, гр. София;
- ЗК "София живот" АД, гр. София.

На основание чл.61, ал.2 от Закона за застраховането - поради отнето разрешение за извършване на застрахователна дейност, с Решение на СГС бе открита процедура по ликвидация на ЗК "Юпитер" АД, гр. София. Това решение бе атакувано от дружеството по съдебен ред.

2. РЕШЕНИЯ ЗА ПРОМЕНИ В ПЛАНА ЗА ЛИКВИДАЦИЯ

За три от дружествата с открита процедура по ликвидация на основание чл. 61, ал. 1 от Закона за застраховането Дирекцията издаде решения за промяна в първоначално приетия план за ликвидация по тяхно искане. Такава промяна се извърши в плана на ЗК "Гарант" АД, ЗПАД "Зора инс" АД и ЗК "Търговско застраховане" АД. Първите две дружества са в ликвидация от 1998 г., а третото - от началото на 1999 г. На ЗК "Гарант" АД бе удължен срокът за ликвидация до 31.12.1999 г. и намален броят на ликвидаторите от трима на един. На ЗПАД "Зора инс" АД и ЗК "Търговско застраховане" АД бе разрешено да извършват смяна на ликвидаторите и бяха одобрени предложените от тях нови лица за ликвидатори.

3. РЕШЕНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

По предложение на Дирекцията за застрахователен надзор Националният съвет по застраховане поиска от съда да се открие производство по несъстоятелност на една взаимозастрахователна кооперация - ВЗК "БГ План", гр. Драгоман, и две акционерни дружества - "Винер брокер осигуряване" АД, гр. София, и ЗК "Корона инс" АД, гр. Сливен. Производствата по несъстоятелност са открити и са назначени синдици.

Таблица №3

№	Застрахователи с открыто производство по несъстоятелност през 1999 г.	Решение на НСЗ	Решение на съда	Синдици
1.	ВЗК "БГ План"	78/26.04.99	29.06.99	Стойчо Петров Стойчев Стефан Димов Киров
2.	"Винер брокер осигуряване" АД	92/22.07.99	29.11.99	Ралица Пламенова Топчиева Владимир Радославов Дончев
3.	ЗК "Корона инс" АД	60/09.11.98	06.12.99	Людмила Атанасова Дякова Михаил Лазаров Колев

Откриването на производство по несъстоятелност на тези застрахователи бе поискано от съда на основание чл.67 от Закона за застраховането поради неплатежоспособност и/или свръхзадължнялост. Те са заварени застрахователи, като ВЗК "БГ План" не е получила, а "Винер брокер осигуряване" АД и ЗК "Корона инс" АД не са поискали разрешение за извършване на застрахователна дейност. При проверката на финансовото им състояние от Дирекцията бе установено, че не разполагат с достатъчно активи за покриване на задълженията им. За "Винер брокер осигуряване" АД бе констатирано и спиране на плащанията към застраховани лица. По отношение на акционерите на дружеството, поради съмнения за извършени престъпления от общ характер, през 1998 г. беше сеизирана Софийска градска прокуратура с молба за предварителна проверка по чл.191 от НПК и поискано налагане на запор върху банковите сметки на застрахователя. До края на 1999 г. не бяха предприети действия в тази насока и не бе образувано наказателно производство срещу "Винер брокер осигуряване" АД.

През 1998 г. ТБ "БИОХИМ" АД на основание чл. 67 от 33 подаде заявление до Националния съвет по застраховане да бъде поискано от съда по седалище на застрахователя откриване на производство по несъстоятелност на ЗК "Гарант" АД (в ликвидация). С Протокол №76/15.04.1999 г. Националният съвет по застраховане отхвърли искането на ТБ "Биохим" АД. Отказът беше обжалван от заявителя. Съдът прекрати делото, оставяйки обжалвания акт в сила.

4. ДРУГИ ДЕЙНОСТИ ПРИ ЛИКВИДАЦИЯТА НА НЯКОИ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

През 1999 г. продължи съдебното дело срещу "Тракия инс" АД, гр. Пловдив, заведено през 1998 г., когато Дирекцията искала от Пловдивския окръжен съд заличаване от Търговския регистър на вписаната промяна в предмета на дейност на дружеството. След проведените заседания се очаква решение на съда.

От подлежащите на ликвидация застрахователи една кооперация и две акционерни дружества не подадоха никакви документи. Това са:

- Кооперация "Лъв", гр. София;
- "Образование 2000" АД, гр. Велико Търново;
- "Транзит инс" АД, гр. София.

Дирекцията установи актуалното правно състояние на тези застрахователи чрез информация, изискана от окръжните съдилища по регистрацията им и изпрати запитвания до данъчните служби за финансовото им състояние. Изискани са годишните им счетоводни отчети, необходими за изготвяне на план за ликвидация и за обявяване в ликвидация на основание чл. 61, ал. 5 от Закона за застраховането. Със съдействието на компетентните органи се издирват лицата, представляващи и управляващи тези застрахователи, с цел установяване на контакт с тях и изясняване на статута и дейността им.

През 1999 г. бяха проверени документите на 8 акционерни дружества и взаимозастрахователни кооперации, чийто предмет на дейност включва и застраховане, но са декларирали, че не са заварени застрахователи по смисъла на Закона за застраховането. Това са:

- ЗАД "Аполо и Болкан живот" АД, гр. София;
- ЗПК "Зашита живот" АД, гр. София;
- МЗПК "Зашита" АД, гр. София;
- "Независимо застрахователно дружество" АД, гр. София;
- КООПЕРАЦИЯ "ЮГ", гр. Стара Загора;
- ВЗКАЧС "Искра", гр. Пловдив;
- ВЗКАЧС "Тракия-96", с. Ръжево Конаре;
- ВЗКАЧС "Ген. Инзов", с. Гин. Инзов.

Първите 6 от изброените 8 дружества и кооперации са регистрирани с предмет на дейност застраховане, а трите ВЗКАЧС са с осигурителна и влогокредитна дейност.

При проверката се установи следното:

- a) ЗАД "Аполо и Болкан живот" АД е в процедура по ликвидация, която ще приключи през 2000 г. със заличаване на дружеството от Търговския регистър.
- b) ЗПК "Зашита живот" АД, МЗПК "Зашита" АД и КООПЕРАЦИЯ "ЮГ" не са извършвали застрахователна дейност. С решения на съда по регистрация са заличили застраховането от предмета си на дейност и са вписали друг предмет на дейност. Документите след извършената проверка са отнесени към дело.
- v) "Независимо застрахователно дружество" АД не е извършвало застрахователна дейност, но не е предприело действия за преобразуването

си и застраховането не е заличено от предмета му на дейност.

г) Трите кооперации ВЗКАЧС "Искра", гр. Пловдив, ВЗКАЧС "Тракия-96", с. Ръжево Конаре, ВЗКАЧС "Ген. Инзов", с. Гин. Инзов, не са извършвали застрахователна дейност и нямат в предмета си на дейност застраховане. Документите са проверени и отнесени към дело.

VII. ТЕКУЩ НАДЗОР НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

1. ПРОВЕРКИ В ОФИСИТЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ

През 1999 г. в рамките на текущия надзор Дирекцията за застрахователен надзор извърши 29 тематични проверки в 22 акционерни дружества и 4 взаимозастрахователни кооперации. В ЗД "Евро инс" АД, ЗК "Юпитер" АД и "Българска взаимозастрахователна кооперация" са извършени по две проверки.

Не са били обект на проверки новоучредените през годината ВЗК "Тангра", "Ей Ай Джи Лайф (България) животозастрахователно дружество" АД и "Кю Би И Интернешънъл Иншуруънс Лимитид – клон София", както и "Българска агенция за експортно застраховане" АД.

Могат да се очертаят следните по-важни и сравнително по-често срещани нарушения от страна на застрахователите:

- неспазване на застрахователно-техническите планове, което е потенциал за застрашена платежоспособност;
- нарушаване на съотношението при инвестиране на застрахователните резерви съгласно чл.52, ал.2 от Закона за застраховането;
- неспазване на изискванията на чл.51, ал.1 от Закона за застраховането във връзка с чл.17 от Наредбата за начина на определяне на собствените средства, границата на платежоспособност и начина на изчисляването ѝ от застрахователя, водещо до недостиг на собствени средства за покритие;
- неприлагане на одобрените от ДЗН застрахователни тарифи с цел провеждане на нелоялна конкуренция;
- неизпълнение или забавено изпълнение на задълженията, произтичащи от изискванията на чл.9, ал.3, ал.4 и ал.5 от 33, във връзка с трансформациите в акционерното участие;
- необосновани откази за плащане вследствие превратно тълкуване на условията, определени в застрахователния договор;
- воденето на книгата на акционерите в нарушение на изискванията на Търговския закон;
- извършване на сделки, водещи до съмнения за пране на мръсни пари.

2. РЕШЕНИЯ ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ФИНАНСОВ ПЛАН ЗА ОЗДРАВЯВАНЕ И КРАТКОСРОЧЕН ПЛАН ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО НАБИРАНЕ НА СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА

В три взаимозастрахователни кооперации - "Медик-център - взаимозастрахователна кооперация", "Българска взаимозастрахователна кооперация" и ВЗК "Живот - инс", извършените тематични проверки установиха недостиг на собствени средства за покритие на границата на платежоспособност и минимално изискуемия гарационен капитал, което е в нарушение на изискванията на чл.48, ал.1 и ал.2 от Закона за застраховането.

По нареждане на Дирекцията "Медик-център- взаимозастрахователна кооперация" представи краткосрочен план за допълнително набиране на собствени средства, който беше одобрен от ДЗН с Решение Г-1 от 01.10.1999 година. В решението са указаны сроковете, в които кооперацията да набере средства за покритие на застрахователно-техническите резерви и собствени средства, в

размер не по-малък от нормативно определения минимален гаранционен капитал, както и сроковете, в които дълготрайните материални активи да се приведат в съответствие с изискванията на чл.48, ал.3 от 33.

“Българска взаимозастрахователна кооперация” и ВЗК “Живот-инс” по нареддане на Дирекцията представиха за одобрение финансови планове за оздравяване. С решенията за одобряване на плановете ДЗН определи сроковете, в които кооперациите да приведат инвестициите на застрахователните резерви в съответствие с изискванията на закона, да осигурят покритие на застрахователните резерви с еквивалентни активи и да наберат собствени средства за покритие на границата на платежоспособност.

3. АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

След извършените проверки на застрахователите са съставени 6 акта за установяване на административни нарушения:

- Акт №1 от 10.02.1999 г. на ЗД “Бул инс” АД за сключване на застрахователни договори по застраховка “Помощ при пътуване” и застраховка “Медицински разноски” по тарифа, различна от представената в ДЗН.

Издадено е Наказателно постановление №162/16.02.1999 г., като на ЗД “Бул инс” АД е наложена имуществена санкция в размер на 50 млн. неденоминирани лева.

- Акт №2 от 23.02.1999 г. на ЗК “Юпитер” АД за извършване на друга търговска дейност в периода 31.03.1998-30.11.1998 г. – застрахователно посредничество по застраховки “Зелена карта” на застрахователно дружество “Гарант”, Виена, и медицински застраховки на застрахователно дружество “Ингосстрах”, Москва. Тази дейност е в нарушение на чл. 4, ал. 2 и чл. 5, ал. 1 от 33.

Издадено е Наказателно постановление №165/18.03.1999 г., като на ЗК “Юпитер” АД е наложена имуществена санкция в размер на 150 млн. неденоминирани лева. По случая има висяще съдебно дело.

- Акт №3 от 12.03.1999 г. на ЗД “Бул инс” АД за инвестиране на застрахователните резерви в чекове, с което е нарушено изискването на чл. 52, ал. 1 от 33 и за неуведомяване на ДЗН за промени в акционерното участие на акционер, придобил 4,6% от капитала на дружеството, с което е нарушено изискването на чл. 9, ал. 4 от 33.

Издадено е Наказателно постановление №164/16.03.1999 г., като на ЗД “Бул инс” АД е наложена имуществена санкция в размер на 100 млн. неденоминирани лева. По случая има висяще съдебно дело.

- Акт №4 от 11.08.1999 г. на МЗК “Европа” АД за вписване в книгата на акционерите увеличение на акционерното участие на акционер от 4,23% на 5,88% от капитала на МЗК “Европа” АД, без да е поискано и получено разрешение от Националния съвет по застраховане, с което е нарушено изискването на чл. 9, ал. 3 от 33.

Издадено е наказателно постановление №170/11.08.1999 г., като на МЗК “Европа” АД е наложена имуществена санкция в размер на 50 хил. деноминирани лева.

- Акт №5 от 9.07.1999 г. на ЗД “Витоша” АД за инвестиране на свободни собствени средства в дялове на друго търговско дружество, възлизящи на 80% от капитала му, без да е поискано разрешение от ДЗН, с което е нарушено изискването на чл. 53 от 33.

Директорът на Дирекцията за застрахователен надзор се произнесе с отказ за издаване на наказателно постановление.

- Акт №6 от 2.11.1999 г. на ЗПАД "Булстрад" Ад за сключване на застраховки "Злополука", "Заболяване" и "Щети на имущество" ("Собственици/наематели на търговски обекти/ магазини") по Общи условия, различни от представените и одобрени от ДЗН, с което са нарушени условията, при които е издадено разрешението за извършване на застрахователна дейност.

Директорът на ДЗН се произнесе с отказ за издаване на наказателно постановление.

През 1999 г. са издадени наказателни постановления за нарушение на чл. 96 от 33 за установено несключване на задължителна застраховка.

Прекратено беше издаването на наказателни постановления по чл.4а от 33 поради липса на административноннаказателна разпоредба в закона. След неговото изменение от 08.10.1999 г. тази законова празнота беше отстранена с въвеждането на нова административноннаказателна норма, като правото за издаване на наказателно постановление беше делегирано на директорите на РДВР по местоизвършване на нарушението.

През месец октомври бяха подгответи указания до Дирекция Национална служба "Полиция", с които се дават разяснения по прилагането на правомощията на нейните служители за издаване на наказателни постановления за констатирани нарушения на Закона за застраховането.

4. ЖАЛБИ И СИГНАЛИ ДО ДИРЕКЦИЯТА ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН НАДЗОР

През 1999 г. в ДЗН постъпиха 668 жалби на застраховани лица срещу застрахователи, от които 111 от юридически лица и 557 от физически лица. Спримо предходната година те се се увеличили 2,5 пъти.

Таблица №4. Брой на постъпилите в ДЗН жалби по видове застраховки

Видове застраховки	Брой
Застраховка "Живот"	23
Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на МПС	429
Застраховка на сухопътни превозни средства	203
Застраховка "Щети на имущество"	11
Помощ при пътуване	2

От постъпилите жалби 64,22% са по задължителната застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на МПС.

Сигналите, за които бе сезирана Дирекцията, са в две насоки:

- а) за неизпълнение на задълженията на застрахователите по изплащане на застрахователни обезщетения;
- б) за спорове относно размера на определеното за изплащане обезщетение или методиката, по която се извършва оценката на щетите.

Значителен брой жалби бяха отправени срещу застрахователи, отказали да изплатят застрахователно обезщетение на лица, пострадали при пътно-транспортно произшествие по вина на застраховани, които не са спазили изискванията на чл.7, ал.3 от Наредбата за задължителното застраховане.

На всички вносители на жалби и молби за съдействие Дирекцията за застрахователен надзор е отговорила в законовия срок.

5. УЧАСТИЯ В СЪДЕБНИ ПРОИЗВОДСТВА

В съответствие със задълженията си и в качеството си на процесуални представители на Дирекцията за застрахователен надзор юристи от Управление "Правно" взеха участие в 29 съдебни дела, заведени по жалби на застрахователи или физически лица, както и при изготвянето на искови молби до компетентния съд за откриване на процедури по ликвидация или несъстоятелност на заварени застрахователи.

VIII. СЪТРУДНИЧЕСТВО В НАЦИОНАЛЕН И МЕЖДУНАРОДЕН ПЛАН

1. СЪТРУДНИЧЕСТВО В НАЦИОНАЛЕН ПЛАН

През 1999 г. Дирекцията за застрахователен надзор продължи да развива контактите си с други български институции. На 25.02.1999 г. Дирекция Национална служба "Полиция" (ДНСП) и Дирекцията за застрахователен надзор подписаха споразумение за съвместни действия. Целта на споразумението е подобряване на координацията между двете дирекции по въпроси от взаимен интерес в сферата на застрахователната дейност.

По линия на действащото споразумение между ДНСП и ДЗН в периода 13.05.-14.05.1999 г. се проведе семинар на тема "Застрахователно дело" за служители на ДНСП. Лектори от ДЗН запознаха участниците със застрахователния пазар в България и дейността на застрахователния надзор.

През октомври ДЗН се присъедини и към споразумението между МВР и Асоциацията на българските застрахователи за подобряване на координацията и информационното взаимодействие между правозащитните органи и застрахователните компании. Експерти от Дирекцията се включиха във вече създадената постоянно действаща работна група по въпросите на застрахователните измами, кражбите и контрабандата на МПС.

На проведената в София (28.09.-30.09.1999 г.) Втора международна конференция "Застрахователни измами, кражба и контрабанда на МПС" Дирекцията за застрахователен надзор представи доклад на тема: "Застрахователният надзор в България и насоки на приноса му в борбата срещу застрахователните измами и кражбите на МПС".

Представители на Дирекцията за застрахователен надзор взеха участие в следните по-важни прояви:

- VII-та годишна национална конференция на клиентите на "Inter Systems" за обсъждане на новостите в информационните системи (20.05.-21.05.1999 г.);
- Традиционна национална среща-дискусия на юристите в България (10.06.-12.06.1999 г.);
- Семинар на тема "Катастрофични щети", организиран от SARF Partner Re - София, 23.09.1999 г.;
- Семинар на тема "Организация и работа на информационните служби – Управление на комуникациите", организиран от Правителствената информационна служба (29.10.-31.10.1999 г.);
- Семинар на тема "Свободно движение на капитали" и "Свободно предоставяне на услуги", организиран от Европейския институт на Дания, съвместно с Института за европейски изследвания и Министерството на финансите - проведен в Банкя (06.12.-09.12.1999 г.).

2. МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Активна бе дейността на Дирекцията за застрахователен надзор през 1999 г. и по линия на международното сътрудничество. Задълбочиха се вече създадените контакти с Международната асоциация на застрахователните надзори (МАЗН), както и със застрахователно-надзорни институции в други страни. Дирекцията се включи в различни международни програми, по които получи консултантска и финансова помощ за развитие на застрахователния надзор в България.

ДЗН участва в XV-та Конференция на Европейските застрахователни надзори, организирана от Държавната служба за застрахователен надзор на Полша и Международната асоциация на застрахователните надзори (26.05.-30.05.1999 г.).

В периода 07.12.-12.12.1999 г. представители на Дирекцията за застрахователен надзор взеха участие в Шестата годишна конференция на Международната асоциация на застрахователните надзори в Сан Франциско, САЩ. Застрахователни надзорници от над 100 институции от цял свят дискутираха въпроси, свързани с нуждите и проблемите пред застрахователите от страните с развиващи се пазари, данъчното облагане в застраховането, приватизацията на застрахователния сектор, катастрофичните щети и създаването на държавни фондове за тяхното покриване, застрахователните измами, международните счетоводни стандарти в застраховането, членството на страните - наблюдателки в МАЗН.

Решенията на конференцията и проведените на нея срещи и разговори ще допринесат за въвеждане на съвременни принципи и стандарти за надзор на застрахователната дейност, хармонизиране на нашето законодателство и надзорна практика със световните образци и усъвършенстване подготовката на кадри за надзорната дейност.

През 1999 г. Дирекцията активно се включи в мероприятията, организирани по линия на програма "TAIEX" към Европейската Комисия. В България се проведоха два семинара на тема "Хармонизиране на българското застрахователно законодателство с Директивите на Европейския съюз" за служителите на ДЗН с чуждестранни лектори (в периода 4.05.-7.05.1999 г. и 11.10.-13.10.1999 г.).

По линия на програма "TAIEX" се проведе и поредица от семинари на тема "Осъществяване и прилагане на мерките на Европейската общност в сферата на движението на капитали и финансови услуги". Представители на ДЗН се запознаха с опита на Испания, Италия и Австрия в тази насока съответно през юни, юли и октомври.

По покана на Европейския съюз представители на ДЗН взеха участие в проведените прегледи "Бюджет и финанси" и "Свободно предлагане на услуги", които се проведоха в Брюксел, Белгия (15.04.-18.04.1999 г. и 11.11.-14.11.1999 г.).

По Програмата за техническо и финансово сътрудничество между Министерството на търговията и туризма на Република България и Федералното министерство за икономическо сътрудничество и развитие на Федерална Република Германия българският застрахователен надзор получи финансова помощ на стойност 45 000 германски марки. В първата част по изпълненето на програмата от 20.09. до 24.09.1999 г. в София бе организиран образователен семинар с участието на двама експерти от Федералната служба за застрахователен надзор на Германия. По втората част на програмата се проведоха три последователни двуседмични семинара във Федералната служба за застрахователен надзор на Германия в Берлин през периода 2.10.-26.11.1999 г. По време на семинарите общо 12 служители на Дирекцията имаха практически занятия във Федералния надзор, в застрахователни компании, както и срещи в Съюза на немското застрахователно стопанство.

Представители на Дирекцията за застрахователен надзор взеха участие и в мероприятия, организирани от чуждестранни застрахователни компании. По покана на немската презастрахователна компания "Munich Re" ДЗН взе участие в

семинар на тема "Счетоводни презастрахователни разплащания" (15.05.-22.05.1999 г.). Също по нейна покана Дирекцията за застрахователен надзор участва и в семинар по животозастраховане за страните от Централна и Източна Европа (19.10.-30.10.1999 г.) в Мюнхен, Германия. Представители на ДЗН взеха участие в семинар на тема "Застраховане и презастраховане в Югоизточна Европа", организиран от "INTERAMERICAN GROUP OF COMPANIES" в Порто Карас, Гърция (10.06.- 13.06.1999 г.).

IX. ФИНАНСОВО И КАДРОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ДИРЕКЦИЯТА ЗА ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН НАДЗОР

1. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ

Дирекцията за застрахователен надзор е определена за второстепенен разпоредител с бюджетни кредити. Основните приходи на Дирекцията са от такси, които се събират на основание на Тарифата за таксите, събирани от Дирекцията за застрахователен надзор, и от административнонаказателна дейност.

Утвърдените разходи за 1999 г. бяха в размер на 2 160 216 лв., а фактически извършените са 654 135 лева. Икономии са реализирани от всички дейности, като най-голям е делът на икономиите от командировки; материали, горива и енергия; външни услуги.

За 1999 г. утвърдените средства за работна заплата бяха в размер на 212 269 лв., а фактически начислените и изплатени средства за тази цел към 31.12.1999 г. възлизат на 181 588 лв.

На основание на чл.20, ал.3 от Закона за застраховането след проведен конкурс Дирекцията за застрахователен надзор застрахова служителите си срещу риска "Злополука" при "Държавен застрахователен институт - ДЗИ" ЕАД.

2. КАДРИ И ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА

През 1999 г. не е извършвана промяна в структурата на Дирекцията за застрахователен надзор. За по-голяма ефективност в дейността на Дирекцията бяха направени няколко трансформации на длъжности в щатното разписание. Щатните разписания и Вътрешните правила за работната заплата бяха актуализирани съобразно с промените в нормативната уредба.

Със Заповед №95/12.03.1999 г. на министъра на финансите за 1999 г. беше утвърдена нова численост на персонала от 42-ма щатни служители, което е с 2 бройки по-малко в сравнение с 1998 г.

Към края на 1999 г. по трудов договор в ДЗН работиха 38 души. През годината бяха назначени 8 и освободени 4 души, от които един поради заемане на изборна длъжност и трима поради изтичане срока на договора.

34 служители на ДЗН имат висше образование, двама - средно специално образование и двама - средно образование. Двама служители са доктори по икономика. През годината двама служители получиха магистърска степен, а други двама участваха в курсове за следдипломна квалификация.

Във връзка с обучение по линия на EAST-CENTRAL EUROPEAN SCHOLARSHIP PROGRAM на правителството на САЩ, осъществявана чрез Американската агенция за международно развитие, бе обявен вътрешен конкурс за определяне на служители от ДЗН за обучение в Georgetown University, Вашингтон. В конкурса взеха участие 7 служители, от които трима бяха представени пред Американската агенция за международно развитие за явяване на изпит.

X. ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА

Ръководейки се от принципите на откритост и прозрачност в дейността, Дирекцията за застрахователен надзор през годината продължи да изгражда доверието на застрахованите лица и застрахователите към държавния застрахователен надзор, което беше създадено при лицензирането на заварените застрахователи в България през 1998 г.

След 52 години Дирекцията успя да възстанови прекъснатата от 1946 г. традиция и през 1999 г. издаде "Годишник на ДЗН" за 1998 г. За пръв път беше направен обобщен анализ на застрахователния пазар в България и представена цялостна статистика за него. Заедно с това годишникът представи дейността на застрахователния надзор от неговото повторно създаване на 01.10.1997 г. и справочна информация за всички лицензиирани в страната застрахователи. Изданието беше официално представено пред всички медии и широко отразено както в специализираните финансови издания, така и в неспециализираните. То получи положителна оценка в страната и чужбина.

Във връзка с популяризирането на задължителните застраховки "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на МПС, и "Злополука" на пътниците в обществения транспорт, Дирекцията организира открита за журналисти среща с представители на застрахователите, на която бяха обсъдени промените, които ДЗН предложи да бъдат направени в Наредбата за задължителното застрахование, както и в минималните застрахователни премии по задължителните застраховки, определяни от ДЗН. Дирекцията отчете мнението на застрахователите и съобрази промените в наредбата с техните забележки. Благодарение на медийния отзив Дирекцията за застрахователен надзор допринесе не само за разясняване на условията за сключване на задължителните застраховки, но и за популяризиране на социалната им значимост сред широката общественост.

ДЗН редовно информира обществеността чрез средствата за масово осведомяване за решенията от заседанията на Националния съвет по застраховане. По въпроси от застрахователно-надзорната тематика представители на Дирекцията участваха в предавания на БНТ, БНР, "Нова телевизия", "Дарик радио", Радио "Свободна Европа". Дейността на Дирекцията за застрахователен надзор беше представена чрез подходящи материали и във вестниците "Пари", "Демокрация", "Сега", "Капитал", "Банкеръ" и др. Дирекцията редовно присъства на страниците на специализирания вестник "Застраховател".

I. ИКОНОМИКАТА НА СТРАНАТА ПРЕЗ 1999 г.

През 1999 г. развитието на българската икономика се характеризира с положителни, макар и по-ниски в сравнение с 1998 г. темпове на икономически растеж. Продължи процесът на макроикономическа стабилизация, чито основни фундаменти са паричният съвет, строгата фискална дисциплина и задълбочаването на структурната реформа. Задържащо влияние върху развитието на икономиката оказа външната среда. Тя се определяше преди всичко от двете международни кризи - кризата на световните финансови пазари, възникната още в средата на 1997 г. и започната да отшумява едва след юни 1999 г., и въоръжения конфликт в Косово, който прекъсна търговския път на българските стоки към главните външнотърговски партньори.

Таблица №5. По-важни икономически и социални показатели за България¹⁾

Показатели	Мярка	1998	1999
Произведен БВП по цени на съответната година	млн.лв.	21 577 020	22 776
Прираст на БВП по цени на предходната година	%	3,5	2,4
Инфлация по потребителски цени - в края на годината	%	1,0	6,2
Номинална основна лихва - средногодишно	%	5,3	4,66
Номинален валутен курс - средногодишно	лв./USD	1 759,4	1,8493
Външнотърговско сaldo FOB	млн.USD	-315,6	-1 064,0
Външнотърговско сaldo CIF	млн.USD	-702,2	-1 501,5
Заети лица в националната икономика (средногодишен брой)	хил.души	3 106,2	3 071,9
Общ годишен доход - средно на човек от домакинство	лв.	1 523 155	1 587
Общ годишен разход - средно на човек от домакинство	лв.	1 265 217	1 373
Депозити на населението	млн.лв.	2 419 199	2 903,4
Регистрирани безработни в края на годината	хил.души	465,2	610,6

По данни на НСИ

Неблагоприятното влияние на различните външни фактори през годината съвпадна с приключването на важен етап от структурната реформа - крайния срок за ликвидиране или приватизация на губещи предприятия. Това наложи корекция на планирания темп на икономически растеж като той бе занижен почти 2,5 пъти. В крайна сметка бе реализиран темп на прираст на БВП от 2,4% - само 1,46 пъти по-малко в сравнение с 1998 г. Така българската икономика, въпреки неблагоприятните външни условия, не изпадна в рецесия, а само намали темпа на растеж. Затова след

¹⁾Левовите данни за 1999 г. във всички таблици, приложения и целия текст на годишника са в деноминирани лева, а за 1998 г.- в неденоминирани лева (1000 неденоминирани лева=1 деноминиран лев=1 герм.марка).

приключване на конфликта в Косово цените на българските брейди облигации започнаха да се покачват бързо.

Важен фактор за действително постигнатия растеж продължи да бъде макроикономическата стабилизация. Поради негативното външно влияние на косовската криза тя не можа да допринесе за оптимизиране на разходите на фирмите чрез намаляване на необходимите свръхзапаси и за по-леко обслужване на фирмените задължения, но спомогна за по-точно планиране на дейността. Подобряването на финансата дисциплина в резултат на приватизацията (делът на частния сектор в индустриалната продукция достигна 51%) и стриктният контрол в държавния сектор бяха другите основни фактори за действителния растеж.

Увеличеният темп на структурната реформа се конкретизира в застраховането с приватизацията на ЗПАД "Булстрад" АД и стартирането на приватизацията на най-големия застраховател у нас ДЗИ. С Решение № 1058/12.11.1999 г. на Агенцията за приватизация беше открита процедура за приватизация на "Държавен застрахователен институт-ДЗИ" ЕАД.

Заедно с преразпределението на пазарния дял на нелицензираните застрахователи и засиленото навлизане на чужди застрахователи това задълбочи процеса на преструктуриране на българския застрахователен пазар.

Нарастването на брутния вътрешен продукт (БВП) създаде предпоставки за увеличаване на брутния премиен приход на лицензираните застрахователи в България - най-вече в сферата на автомобилните и имуществените застраховки. От друга страна, намаляването на продукцията и продажбите в промишлеността, спадът в селското и горското стопанство не допринесоха като цяло за повишаване на финансовия потенциал на фирмите. Това се отрази на възможностите им за склучване на застраховки или за заплащане на разсрочени вноски по вече сключени застраховки.

С подобряването на международната конюнктура от средата на 1999 г. и възстановяването на износа настъпи известно оживление в промишлеността, което рефлектира положително върху застрахователната политика на фирмите. В селското стопанство намалената продукция и не винаги благоприятните конюнктурни изменения на цените ограничиха възможностите на значителен брой производители за застраховане, което увеличи отказите от склучване на необходимите застраховки, а на някои места доведе до подзастраховане или забавяне в плащането на разсрочените вноски.

В края на годината натрупаната инфлация възлезе на 6,2%, а средногодишната - на 1,8%. От вътрешноструктурна гледна точка с най-голям принос за това са услугите и нехранителните стоки. Значително влияние за по-високата в сравнение с 1998 г. инфлация оказаха увеличенията в административните и контролираните цени с цел премахване на субсидиите и финансово оздравяване на търговските дружества в енергийния отрасъл. Нарасналото парично предлагане и обезценяването на лева спрямо щатския долар (най-вече чрез цените на производител на промишлена и селскостопанска продукция) също допринесоха за по-високата инфлация. Независимо от това, след въвеждането на валутния борд равнището на инфлация в страната остана ниско. То допринесе за свеждане до възможния минимум на риска от обезценяване на инвестиционните портфейли на застрахователите, които още пазят лоши спомени за бързата обезценка на левовите си инвестиции в резултат на инфлационния бум през периода септември 1996 г. - февруари 1997 г. Заедно с това сравнително ниското инфлационно равнище улесни застрахователната дейност, тъй като спомогна за ограничаване на спада в платежоспособното търсене на застрахователни услуги и направи излишно масовото използване на защитни валутни клаузи по полиците.

Продължи стабилизирането на лихвените проценти на равнище още по-ниско

от 1998 г. Поради нарасналата инфлация реалните лихви обаче не можаха да станат положителни. Въпреки това спестяванията на населението се увеличиха. Подобриха се количествените и качествените показатели в банковия сектор. Нараснаха брутните валутни резерви на БНБ. Всичко това допринесе за подобряване на връзките между банковите и застрахователните институции.

Стабилното намаляване на лихвените равнища завиши изискванията към управлението на инвестициите на всеки застраховател. Постигането на висока годишна доходност при тези условия наложи използване на нови инвестиционни инструменти и промени в структурата на инвестициите.

Увеличи се величината на отрицателното външнотърговско салдо. То надхвърли немалката за България цифра от 1 млрд. щ. долара. В резултат на влошените външни условия и неблагоприятната конюнктура на международните пазари за повечето български стоки, износът на страната намаля с 325,8 млн. щ.долара или със 7,6% в сравнение с предходната година. Продължи спадът в износа на структуроопределящите отрасли като химия, черна металургия, хранително-вкусова промишленост. Положителният ефект на плавната обезценка на лева спрямо щатския долар върху износа не можа да компенсира влошаването на конюнктурата и спада на международните цени поради специфичната структура на българския експорт. Въпреки това през второто полугодие тенденцията на спад беше преодоляна и постъпленията от износ започнаха да нарастват.

Свиването на българския експорт и през 1999 г. се отрази отрицателно върху транспортното застраховане. Отново най-тежко беше засегнат основният му елемент - каргозастраховането. В структурата на износните продажби продължи да се увеличава делът на продажбите FOB. Това допълнително стесни възможностите за реализация на приходи от българските каргозастрахователи.

Вътрешното търсене остана водещият фактор за растежа на националната икономика. Положителната тенденция на високи темпове на нарастване на инвестициите, очертала се от средата на 1998 г., продължи и през 1999 г., като тези темпове дори се увеличиха. Крайното потребление нарасна с 4,7% спрямо предходната година. Висок (5,3%) остана темпът на увеличение на крайните потребителски разходи на домакинствата.

Доходът на едно домакинство се увеличи в реално изражение с 8,9% в сравнение с 1998 г., а разходите - със 7,9%. Така през последните три години се наблюдава благоприятната тенденция паричният доход трайно да надвишава паричните разходи за разлика от 1995 г. и особено от кризисната 1996 г.

В структурата на разходите на домакинствата настъпиха важни промени. Разходите за храна заемат все още най-голям относителен дял (41,8%), но той постепенно намалява. За сметка на това нарастват разходите за услуги, което е резултат от повишаването на цените на услугите, предлагани от държавните монополи, както и от реформата в системата на държавното осигуряване. Увеличението на този вид разходи води до абсолютно свиване на останалите елементи на потреблението, в т.ч. и склучването на застраховки. В структурата на общия разход на домакинствата делът на т. нар. "други разходи", сред които са и разходите за застраховки, спадна от 11,55% на 11,53%. Доходите от застраховки продължават да имат само символично значение в доходите на домакинствата.

Основен момент във вътрешноикономически аспект беше приключването на програмата за ликвидация на губещите държавни фирми и приватизацията на редица големи държавни предприятия, което даде начало на известни преразпределителни процеси на застрахователния пазар. Осъщественото преструктуриране в икономиката доведе до намаляване на заетостта и повишаване на равнището на безработицата. Тъй като темповете на икономическия растеж през 1999 г. не бяха особено високи, те не доведоха до съществена промяна в доходите на човек от населението, които, макар че се повишиха в реално изражение

спрямо 1998 г., само се доближиха до равнището си от предкризисната за българската икономика 1995 г.

Недостатъчното увеличение на реалните доходи повлия задържащо върху търсенето на застрахователни продукти с дългосрочен спестовен характер. В същата посока действаха понижаването на лихвения процент и все още непреодоляното в съзнанието на населението отражение на инфлационния бум от 1996-1997 г. върху финансовия сектор, в т.ч. и върху застраховането. Ето защо интересите на масовия потребител продължиха да се насочват към задължителните застраховки и към онези застраховки, които той счита за най-важни. Така автомобилното застраховане и задължителните застраховки увеличили преобладаващия си дял в портфейла на застрахователите.

Ограниченната платежоспособност на немалка част от българските фирми и населението, от една страна, и нарасналият брой застрахователни предприятия, от друга, обусловиха засилването на конкурентната борба между участниците на застрахователния пазар. Тя наложи както актуализиране на съществуващите вече застрахователни продукти, така и разширяване на гамата на предлаганите застраховки в съответствие с пазарните приоритети на всеки застраховател. Усилията се насочиха към задоволяване на потребностите на по-взискателните и с по-големи финансови възможности клиенти, за да се компенсира стагнацията в общия брой на продажбите.

Проявилите се през годината икономически и социални тенденции в България оказаха определящо влияние върху мястото и значението на застрахователния отрасъл в националната икономика (вж. Таблица № 6).

**Таблица №6. Показатели за мястото на застраховането
в българската икономика**

Показатели	Мярка	1998	1999
1. Брутен вътрешен продукт по цени на съответната година	млн.лв.	21 577 020,0	22 776,0
2. Брутен премиен приход	млн.лв.	232 809,7	309,8
3. Застрахователно проникване /2/:/1/ (брютен премиен приход към БВП в %)	%	1,08	1,36
4. Население в края на годината	души	8 230 371	8 190 876
5. Застрахователна плътност /2/:/4/ (премии на човек от населението)	лв.	28 286,7	37,82
6. Население в трудоспособна възраст	души	4 749 787	4 752 806
7. Брой застраховани лица по застраховка "Живот"	души	1 374 121	1 688 942
8. Относителен дял на застрахованите лица в % /7/:/6/ по застраховка "Живот" в трудоспособното население	%	28,9	35,5
9. Нарастване на депозитите на населението	млн.лв.	189 636,0	484,1
10. Изменение на математическия резерв	млн.лв.	-4 788,5	-0,378

По данни на НСИ и ДЗН

Застрахователното проникване през 1999 г. се увеличава чувствително в сравнение с 1998 г., намалявайки разликата спрямо величината на този показател в средноразвитите европейски държави. Значението на застраховането за

националната икономика и развитието на нейните отрасли продължава да нараства.

Изпреварващата динамика на развитието на застрахователния бранш се илюстрира най-ясно чрез коефициента на еластичност на премийните приходи, изчислен като съотношение между темповете на прираст на брутния премиен приход и на брутния вътрешен продукт (БВП) в текущи цени. За 1998-1999 г. този коефициент възлиза на 5,95 срещу 1,55 за 1997-1998 г.

Увеличава се и застрахователната плътност. Спрямо предходната година тя е по-висока с 33%. В доларово изражение премийният приход на човек от населението нараства от 16,08 щ.долара през 1998 г. на 20,45 щ.долара (по номинален средногодишен курс за съответната година). Този показател остава обаче един от най-ниските за страните в преход.

Въпреки обективните трудности в животозастраховането вече повече от една трета от трудоспособното население има застраховка "Живот". Минимизирано е намаляването на математическия резерв.

Положителните изменения, свързани с мястото на застраховането в българската икономика и значението му за нейното развитие, показват, че през годината са направени първите успешни стъпки по дългия път към европейските стандарти в този отрасъл.

II. ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 1999 Г.

1. ЗАСТРАХОВАТЕЛИ

1.1. АКЦИОНЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Изискванията на Закона за застраховането (чл.8, ал.2) за минималния размер на капитала на акционерно дружество и на депозита на клон на чуждестранен застраховател остават непроменени:

- при застраховки по живот и злополука - 2 млн.лв.;
- при имуществени застраховки - 3 млн.лв.;
- при презастраховане - 4 млн.лв.

Към края на годината изцяло българско е акционерното участие в капитала на следните застрахователни дружества:

1. "Държавен застрахователен институт - ДЗИ" ЕАД
2. "ДЗИ - Общо застраховане" АД
3. "Военозастрахователно акционерно дружество Армеец" АД
4. "Застрахователно дружество Евро инс" АД
5. "Общинска застрахователна компания" АД
6. МЗК "Европа" АД
7. "Мел инс" АД
8. "Застрахователно дружество Витоша" АД
9. "Застрахователна компания Витоша-Живот" АД
10. "Застрахователна компания Български имоти" АД
11. "Животозастрахователна компания Български имоти" АД
12. "Българска агенция за експортно застраховане" АД

Чуждестранни акционери с участие до 5% в капитала има в ЗД “Бул инс” АД.

Чуждестранни акционери с участие над 5% в капитала има в следните застрахователни дружества:

1. “Ей Ай Джи България застрахователно и презстрахователно дружество” АД - “Американ Интернейшънъл Груп, Инк”, акционер с 99,99%;
2. “Ей Ай Джи Лайф (България) животозастрахователно дружество” АД - “Американ Лайф Иншурунс Къмпани (Алико)”, акционер с 99,99%;
3. “Интерамерикан (България) застрахователно дружество” АД - “Интерамерикан Хеленик Лайф Иншурунс Къмпани”, Гърция - акционер с 50,1% и “Интерамерикан Хеленик Асистънс Иншурунс Къмпани”, Гърция - акционер с 45,1%;
4. ЗК “Юпитер” АД - ЗК “Гарант” АД, Виена, Австрия, акционер с 55,24%;
5. ЗАД “Булстрад ДСК - Живот” АД - “Хановер РЕ”, Германия, акционер с 9,09%;
6. ЗК “Орел” АД - “Мюних РЕ”, Германия, акционер с 19,8% чрез свързано лице;
7. ЖЗК “Феникс” АД - “Мюних РЕ”, Германия, акционер с 19,44% чрез свързано лице;
8. ЗПАД “Алианц България” АД - “Алианц” АД, Германия, акционер с 34,75% чрез свързано лице;
9. ЗАД “Алианц България Живот” АД - “Алианц” АД, Германия, акционер с 44,5% чрез свързано лице;
10. ЗАД “Енергия” - “Алианц” АД, Германия, акционер с 25% чрез свързано лице;
11. ЗПАД “Булстрад” АД - “Ти Би Ай Холдинг”, Холандия и ЕБВР, акционери с 51% чрез свързано лице.

В края на 1999 г. общата стойност на собствения капитал на акционерните дружества с разрешение за извършване на застрахователна дейност е 226,9 млн.лв. - с 35,7 млн.лв. повече спрямо 1998 г. Това съответства на темп на прираст от 18,7%.

На застрахователите в сферата на общото застраховане се падат 55,3% от общата стойност на собствения капитал, а на акционерните дружества в животозастраховането - 44,7%.

Увеличението на собствения капитал се дължи основно на точното спазване на законовите изисквания за отчитане и представяне, неразпределените финансови резултати от дейността и засиления инвеститорски интерес към капиталово участие в застраховането.

Делът на чуждестранните капитали нараства от 4,8% на 9,1%. Повишената заинтересованост на чуждестранните застрахователи се обуславя от ясната регламентация на застрахователната и застрахователно-надзорната дейност в съответствие с европейските стандарти, стриктното и практическо спазване и неразкрития потенциал на българския застрахователен пазар.

1.2. ВЗАИМОЗАСТРАХОВАТЕЛНИ КООПЕРАЦИИ

На пазара работиха пет лицензиирани взаимозастрахователни кооперации. Общийят брой на техните членове достигна 20 210.

Размерът на събранныте встъпителни, дялови и допълнителни вноски към края на 1999 г. възлезе на 565,6 хил.лв. срещу 590 млн. неденоминирани лв. за 1998 г. Налице е спад в интереса за участие във взаимозастрахователните кооперации.

2. ПРЕМИЕН ПРИХОД И ПАЗАРНИ ДЯЛОВЕ

2.1. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Данните, използвани при определяне на размера на премийния приход и пазарните дялове на лицензираните застрахователи, са от техните годишни счетоводни отчети за приходите и разходите за финансовата 1999 г. Те бяха представени в Дирекцията за застрахователен надзор в законоустановения срок. Различията в приетата счетоводна политика при отчитането на записаните и спечелените премии от всеки застраховател са намалени в сравнение с предходната година. Това улеснява анализа на отчените продажби и сравненията между застрахователите.

През 1999 г. брутният премиен приход на 30-те лицензиирани застрахователи достигна 309,8 млн. лв. Темпът на прираст спрямо предходната година възлезе на 33,1% и въпреки достигнатата висока база за изчисление е само с 8,1 пункта понисък от аналогичния показател за 1998 г. Той илюстрира голямата динамика в развитието на застрахователния отрасъл. През 1998 г. един процент темп на прираст в абсолютно изражение се е равнявал приблизително на 1,6 млрд. неденоминирани лева, а през 1999 г.- на 2,3 млн. деноминирани лева.

Изпреварващо се развива общото застраховане. Неговият дял се увеличи от 87,8% през 1998 г. на 89,8% през 1999 г. Така съотношението между брутния премиен приход по общо застраховане и по животозастраховане се установи почти на 9:1.

В зависимост от размера на брутния премиен приход по общо застраховане и животозастраховане преобладаващата част от пазара продължава да се държи от застрахователните групи.

Таблица №7. Премиен приход и пазарни дялове на застрахователите през 1999 г.

№	Застрахователни групи	Премиен приход (хил.лв.)	Пазарен дял (%)
1.	“Държавен застрахователен институт-ДЗИ” ЕАД, ДЗИ-Общо застраховане” АД, “Военнозастрахователно акционерно дружество Армеец” АД	94 315	30,44
2.	ЗПАД “Алианц България” АД, ЗАД “Алианц България-Живот” АД, ЗАД “Енергия”	65 187	21,04
3.	ЗПАД “Булстрад” АД, ЗАД “Булстрад ДСК-Живот” АД	48 414	15,63
4.	ЗК “Орел” АД, ЖЗК “Феникс” АД	27 393	8,84
5.	“Застрахователно дружество Витоша” АД, “Застрахователна компания Витоша-Живот” АД	14 832	4,79
6.	“Застрахователна компания Български имоти” АД, “Животозастрахователна компания Български имоти” АД	7 202	2,33
7.	“Ей Ай Джи България застрахователно и презастрахователно дружество” АД, “Ей Ай Джи Лайф (България) животозастрахователно дружество” АД	2 813	0,91

	Застрахователи, които не са в застрахователните групи	Премиен приход (хил.лв.)	Пазарен дял (%)
1.	ЗД "Бул инс" АД	28 523	9,21
2.	ЗК "Юпитер" АД	11 161	3,60
3.	"Застрахователно дружество Евро инс" АД	4 328	1,40
4.	МЗК "Европа" АД	2 697	0,87
5.	"Общинска застрахователна компания" АД	1 461	0,47
6.	"Мел инс" АД	349	0,11
7.	ВЗК "Добруджа-М-Живот"	348	0,11
8.	"Медик-център-взаимозастрахователна кооперация"	264	0,09
9.	"Кю Би И Интернешънъл Иншурънс Лимитид-клон София"	224	0,07
10.	"Интерамерикан (България) застрахователно и презастрахователно дружество" АД	196	0,06
11.	"Българска взаимозастрахователна кооперация"	32	0,01
12.	ВЗК "Живот инс"	28	0,01
13.	ВЗК "Тангра"	18	0,01
14.	"Българска агенция за експортно застраховане" АД	5	0,00
Общо:		309 790	100,00

2.2. ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ

Брутният премиен приход на осемнадесетте застрахователни дружества, заедно с прихода по общо застраховане на "Държавен застрахователен институт-ДЗИ" ЕАД, възлезе на 278,1 млн.лева. В сравнение с 1998 г. той се увеличи с 36%. "Държавен застрахователен институт-ДЗИ" ЕАД, в съответствие с изискванията на Закона за застраховането, прекрати дейността си по общо застраховане от 01.07.1998 г., но отчита за 1999 г. премиен приход по договори, склучени преди тази дата.

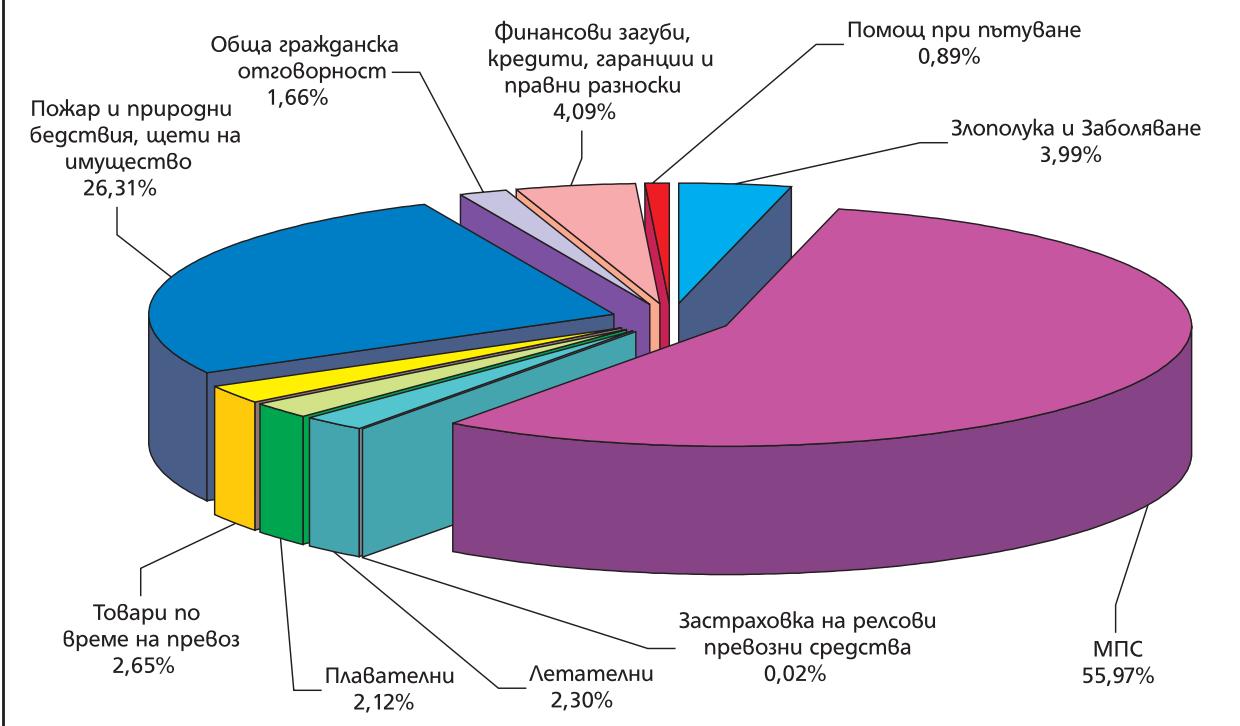
Показателят за застрахователно проникване (брутен премиен приход по общо застраховане към БВП по текущи цени) продължи да се увеличава. От 0,86% за 1997 г. и 0,95% за 1998 г. той нарасна до 1,22%. За периода 1997-1999 г. се очертава ясна тенденция към повишаване значението на общото застраховане за икономиката на страната и нейното развитие.

Водещо място продължават да заемат застраховките на МПС ("Каско" и "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на МПС). Те увеличиха дела си в брутния премиен приход от 52,64% през 1998 г. до 55,97%. Застраховките "Пожар" и "Природни бедствия" и "Щети на имущество" имат около 2 пъти малък дял - 26,31%. През 1998 г. този дял възлизаше на 28,51%.

Фигура 1

Структура на премийния приход по видове общо застраховане за 1999 г.

Легенда:

Летателни – Застраховка на летателни апарати и "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на летателни апарати.

МПС – Застраховка на сухопътни превозни средства без релсово превозни средства и "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства.

Плавателни – Застраховка на плавателни съдове и "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на плавателни съдове.

Увеличаването на преобладаващия дял на застраховките на МПС до голяма степен се дължи на действието на фактори, които бяха типични и за 1998 г. - нарастване на количествените и подобряване на качествените параметри на автомобилния парк в страната, разнообразяване и усъвършенстване на предлаганите застрахователни продукти, постепенно повишаване на застрахователната култура и заинтересованост на клиентите, премахване на "силовите" методи при сключване на автомобилни застраховки и т.н. Важна роля изигра също премереното увеличаване на минималните задължителни премии и съответните лимити на отговорност по застраховката "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на МПС, което ДЗН направи с оглед подобрата защита на интересите на застрахованите лица. Известно задържащо влияние върху повишаването на премийния приход по автомобилните застраховки оказа влошената платежоспособност на немалка част от клиентите - юридически и физически лица, макар че това влияние беше изразено по-слабо в сравнение с другите видове застраховки.

Брутният премиен приход по застраховките "Пожар", "Природни бедствия" и "Щети на имущество" се увеличи в сравнение с 1998 г., но поради изпреварващото развитие на автомобилното застраховане и на някои други видове

застраховки относителните им дялове спаднаха. Макар и в по-малка степен спрямо предходната година, за увеличения премиен приход по тези две застраховки допринесе повишаването на застрахователната стойност на обектите. В същата посока действаше стремежът на застрахователите да предлагат по-широко и разнообразно рисково покритие в съответствие с потребностите и възможностите на клиента. От друга страна, задържащо влияние оказа недостатъчната платежоспособност на немалка част от желаещите да се застраховат. Това важи особено за селскостопанското застраховане, при което продължава да се наблюдава известен спад в обхвата му. Ценовата конюнктура на някои важни селскостопански продукти не създаде по-широки възможности на производителите за ползване на необходимите им застрахователни услуги.

Всички останали застраховки заемат по-малко от 18% в структурата на брутния премиен приход. Поради неблагоприятната външна среда застраховките, свързани с външноикономическите отношения на нашата страна, отбелязаха спад в относителните си дялове. Вследствие на косовската криза и влошената конюнктура на пазарите за нашите експортни стоки продължи спадът на българския износ. Застраховката "Карго" намали дела си почти с 1,5 пункта спрямо предходната година.

В групата на застраховките с по-малки дялове важно място заеха застраховката на гаранции и застраховката на разни финансови загуби. Техният общ дял е 4,06% срещу едва 0,39% за 1997 г., а делът на застраховката на разни финансови загуби - 2,61% почти се изравни с този на застраховката "Карго". Изпреварващото развитие на тези две сравнително нови за българския пазар застраховки се дължи преди всичко на факта, че застрахователите успяха да реагират своевременно на актуалните потребности на клиентите, обусловени от вътрешната стопанска и финансова конюнктура.

С изключение на едно, всички застрахователни дружества успяха да реализират увеличение на премийния си приход спрямо 1998 г. За това допринесе както преобладаващото положително действие на обективните фактори в най-важните браншове, така и приключването на процеса на преразпределение на пазарния дял на нелицензираните застрахователи между основните участници на пазара. Започналото преструктуриране на българския застрахователен пазар се засили в резултат на по-широкото навлизане на големи и финансово мощни чуждестранни дружества от развитите страни.

Продължава тенденцията на намаляване степента на концентрация на общозастрахователния пазар. През 1999 г. трите най-големи застрахователни дружества заемат 59,98% от пазара срещу 69,30% през 1998 г. и 75,78% през 1997 г. С някои незначителни изключения малките и средните компании силно активизираха дейността си и успяха да реализират изпреварващи темпове на прираст спрямо по-големите.

Таблица №8. Премиен приход и пазарни дялове на застрахователите по общо застраховане

№	Застраховател	1998 г.		1999 г.	
		Премиен приход (хил.лв.)	Пазарен дял (%)	Премиен приход (хил.лв.)	Пазарен дял (%)
1.	"ДЗИ-Общо застраховане" АД и "Държавен застрахователен институт-ДЗИ" ЕАД	55 866 631	27,32	69 441	24,96
2.	ЗПАД "Алианц България" АД	40 581 917	19,85	49 769	17,91
3.	ЗПАД "Булстрад" АД	45 264 781	22,13	47 606	17,11
4.	ЗД "Бул инс" АД	7 929 114	3,88	28 523	10,25
5.	ЗК "Орел" АД	13 449 571	6,58	21 520	7,74
6.	"Застрахователно дружество Витоша" АД	14 537 327	7,11	13 744	4,94
7.	ЗАД "Енергия"	8 909 040	4,36	13 096	4,71
8.	ЗК "Юпитер" АД	4 569 949	2,23	11 161	4,01
9.	"Застрахователна компания Български имоти" АД	3 811 961	1,86	6 123	2,20
10.	"Военномастрахователно акционерно дружество Армеец" АД	3 240 426	1,58	5 118	1,84
11.	"Застрахователно дружество Евро инс" АД	1 205 854	0,59	4 328	1,56
12.	"Ей Ай Джи България застрахователно и презастрахователно дружество" АД	1 947 937	0,95	2 785	1,00
13.	МЗК "Европа" АД	2 034 500	0,99	2 697	0,97
14.	"Общинска застрахователна компания" АД	850 826	0,42	1 461	0,53
15.	"Мел инс" АД	312 195	0,15	349	0,12
16.	"Кю Би И Интернейшънъл Иншуруънс Лимитид - клон София"	-	-	224	0,08
17.	"Интерамерикан (България) застрахователно и презастрахователно дружество" АД	-	-	196	0,07
18.	"Българска агенция за експортно застраховане" АД	-	-	5	0,00
ОБЩО:		204 512 029	100,00	278 146	100,00

2.3. ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ

През 1999 г. седем акционерни дружества и пет взаимомастрахователни кооперации реализираха bruten премиен приход от 31,6 млн.лв. Това е с 11,8% повече в сравнение с предходната година. Темпът на прираст е с 50 пункта по-нисък от този за 1998 г. Застрахователното проникване се е увеличило несъществено - от 0,13% на 0,14%. Намалените темпове на развитие на животозастраховането водят до значително задълбочаване на разликите между неговия премиен приход и премийния приход по общо застраховане.

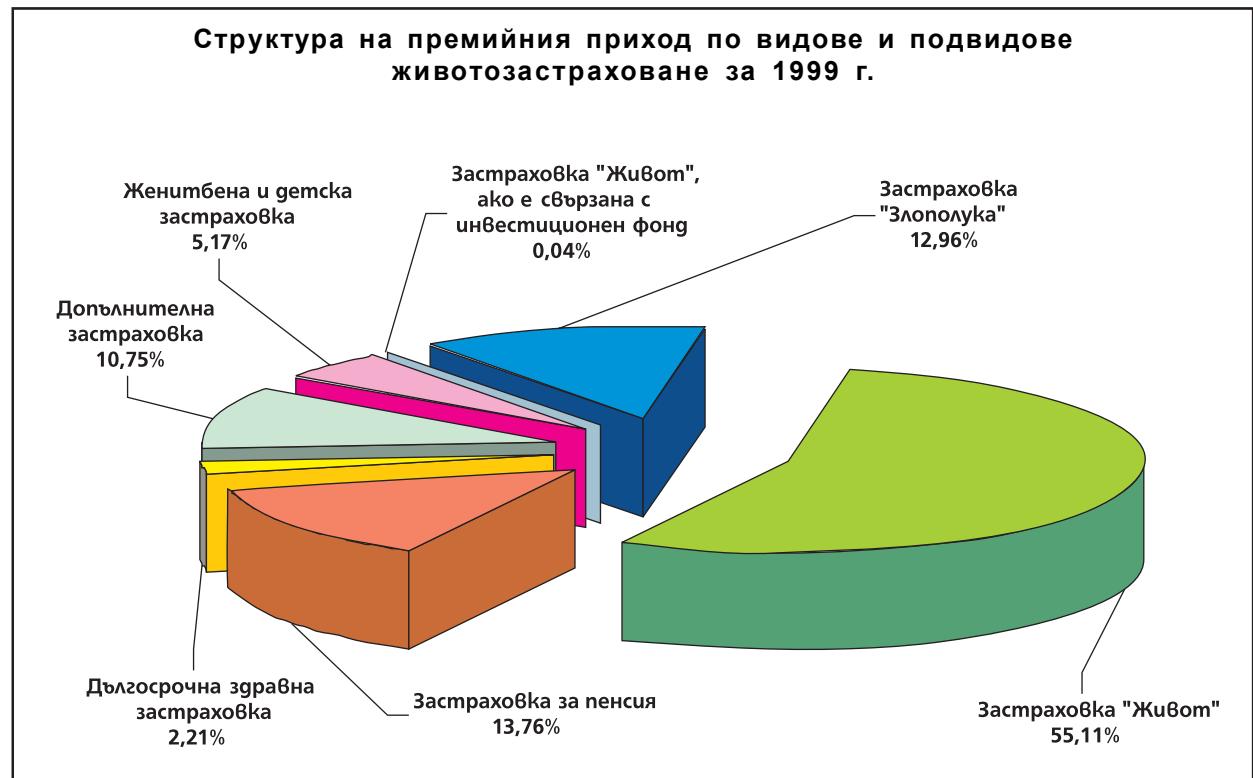
Причините за трудностите на животозастрахователния пазар са комплексни. Нарастването на доходите е в такива размери, че не позволява на населението да заделя повече средства за застраховане. В много региони поради прекратяване на дейността на предприятия безработицата се увеличи. Повечето от действащите предприятия ограничиха социалните си програми. Въпреки че данъкът върху премиите на животозастрахователите беше намален от 01.01.1999 г. на 5%, все още липсват

достатъчни данъчни стимули и облекчения. Всичко това, заедно с недостатъчната застрахователна култура на голяма част от населението, продължава да оказва задържащо влияние върху продажбите на животозастрахователни продукти.

Застраховката "Живот" продължава да заема преобладаващ дял в животозастраховането - 55,11%, въпреки че той спадна с повече от 11 пункта спрямо 1998 г. Най-голяма част от нея, както и през предходната година, се пада на сключените застраховки с покритие на рисковете "смърт" или "преживяване". Началото на реформата в здравноосигурителната сфера се отрази върху спада на дела на дългосрочната здравна застраховка. Нарасна чувствително дялът на застраховката "Злополука" (от 8,70% на 12,96%). Запази се тенденцията към нарастване на дела на рисковото животозастраховане за сметка на дългосрочните застраховки.

Фигура 2

За разлика от 1998 г., когато всички животозастрахователи увеличиха премийния си приход, сега едно дружество и две взаимозастрахователни кооперации отбелнязват намаляване по този показател. Преобладаващата част от значителния прираст, реализиран от пет дружества, се дължи обаче на масово сключени групови рентни застраховки.

Продължава да намалява степента на концентрация на животозастрахователния пазар, въпреки че и през 1999 г. тя остава висока. Дялът на най-големия животозастраховател - "Държавен застрахователен институт-ДЗИ" ЕАД спада от 74,50% през 1997 г. на 62,43% през 1999 г.

Таблица № 9. Премиен приход и пазарни дялове на животозастрахователите

№	Застраховател	1998 г.		1999 г.	
		Премиен приход (хил.лв.)	Пазарен дял (%)	Премиен приход (хил.лв.)	Пазарен дял (%)
АКЦИОНЕРНИ ДРУЖЕСТВА					
1.	"Държавен застрахователен институт-ДЗИ" ЕАД	21 081 413	74,50	19 756	62,43
2.	ЖЗК "Феникс" АД	2 640 844	9,33	5 873	18,56
3.	ЗАД "Алианц България Живот" АД	2 297 709	8,12	2 322	7,34
4.	"Застрахователна компания Витоша - Живот" АД	593 835	2,10	1 088	3,44
5.	"Животозастрахователна компания Български имоти" АД	481 142	1,70	1 079	3,41
6.	ЗАД "Булстрад ДСК-Живот" АД	530 213	1,87	808	2,55
7.	"Ей Ай Джи Лайф (България) животозастрахователно дружество" АД	-	-	28	0,09
ОБЩО ЗА АКЦИОНЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА		27 625 156	97,62	30 954	97,82
КООПЕРАЦИИ					
1.	ВЗК "Добруджа - М - Живот"	8 902	0,03	348	1,10
2.	"Медик-център-взаимозастрахователна кооперация"	598 538	2,12	264	0,83
3.	"Българска взаимозастрахователна кооперация"	25 207	0,09	32	0,10
4.	ВЗК "Живот - инс"	39 886	0,14	28	0,09
5.	ВЗК "Тангра"	-	-	18	0,06
ОБЩО ЗА КООПЕРАЦИИТЕ		672 533	2,38	690	2,18
ОБЩО ЗА АКЦИОНЕРНИТЕ ДРУЖЕСТВА И КООПЕРАЦИИТЕ		28 297 689	100,00	31 644	100,00

3. ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ПЛАЩАНИЯ

3.1. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Общий размер на изплатените обезщетения и суми възлезе на 158,2 млн.лв. Темпът на техния прираст спрямо предходната година е 58%. Той е с 24,9 пункта по-висок в сравнение с темпа на прираст на брутния премиен приход. Динамиката на изплатените обезщетения и суми изпреварва динамиката на брутния премиен приход, което не създава предпоставки за подобряване на ощетимостта.

На животозастраховането се падат 16,5% от изплатените обезщетения и суми срещу 17,7% през 1997 г. и 21,1% през 1998 г. Този дял е със 6,3 пункта по-висок от дела му в брутния премиен приход. При животозастраховането изпреварващото нарастване на изплатените обезщетения и суми спрямо премийния приход е по-слабо изразено в сравнение с общото застраховане.

3.2. ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ

Изплатените обезщетения за 1999 г. възлязоха на 132,03 млн.лв., включително изплатените обезщетения от "Държавен застрахователен институт-ДЗИ" ЕАД по общозастрахователни договори, склучени до 30.06.1998 г. Увеличението спрямо

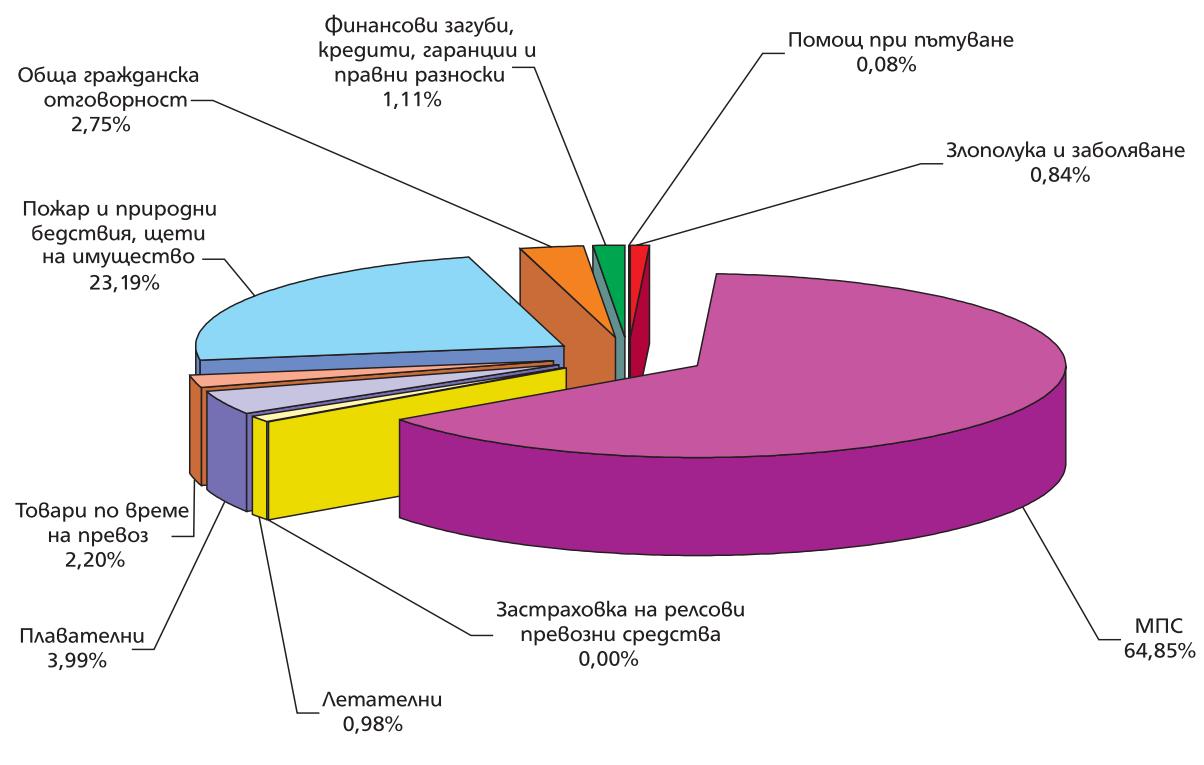

предходната година е 67,3%. Това е с 31,3 пункта повече от темпа на прираст на премийния приход в бранша и за разлика от 1998 г. създава основа за влошаване на ощетимостта.

В структурата на изплатените обезщетения съществени изменения не са настъпили. Най-голям дял имат застраховките на МПС ("Каско" и "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на МПС) - 64,85%. Той е с около един пункт по-висок от 1998 г. Застраховките "Пожар" и "Природни бедствия" и "Щети на имущество" на практика запазват дела си от предходната година.

Фигура 3

Структура на застрахователните плащания по видове застраховки общо застраховане за 1999 г.

Легенда:

- Летателни** - Застраховка на летателни апарати и "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на летателни апарати.
- МПС** - Застраховка на сухопътни превозни средства без релсово превозни средства и "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства.
- Плавателни** - Застраховка на плавателни съдове и "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на плавателни съдове.

Преобладаващият дял на застраховките на МПС в изплатените обезщетения продължава да нараства. Това се дължи както на факторите, действали и през предходната година - увеличаване на броя на пътно-транспортните произшествия, на средния размер на една щета и на изплатените обезщетения за неимуществени вреди, така и на нарастването на обезщетенията за кражби на МПС.

Значително се повишава обемът на изплатените обезщетения при застраховките "Пожар" и "Природни бедствия" и "Щети на имущество". Това се обуславя от различни причини - неблагоприятни промени в ситуацията, свързани с конкретни рискове, поради морално оставяне на обектите и ограничени

финансови възможности на застрахованите, разширяване на обхвата на рисковото покритие и включване на нови рискове в него, повишена застрахователна стойност на някои от обектите и др. Природните бедствия през есента се отразиха главно на обезщетенията за рисково покритие по селскостопанските застраховки. По отношение на честотата на застрахователните събития - градушки, измръзване, слани и техния териториален обхват, годината беше изключително неблагоприятна, което доведе до много високи квоти на ощетимост за дружествата, склучили застраховки на земеделски култури.

На всички останали застраховки се падат само 11,96% от изплатените обезщетения. За разлика от 1998 г. дельт на застраховката "Карго" спада почти двойно, което се дължи както на намалените износни обеми, така и на пренасочването им към по-малко рискови пазари. За сметка на застраховката "Карго" нарастват дяловете на застраховката на плавателни съдове и застраховката "Обща гражданска отговорност".

На трите най-големи дружества се падат почти 71,5% от изплатените обезщетения срещу 87% за 1998 г. Причината е засиленото пазарно присъствие на средните и малки застрахователи (вж. Приложение №4).

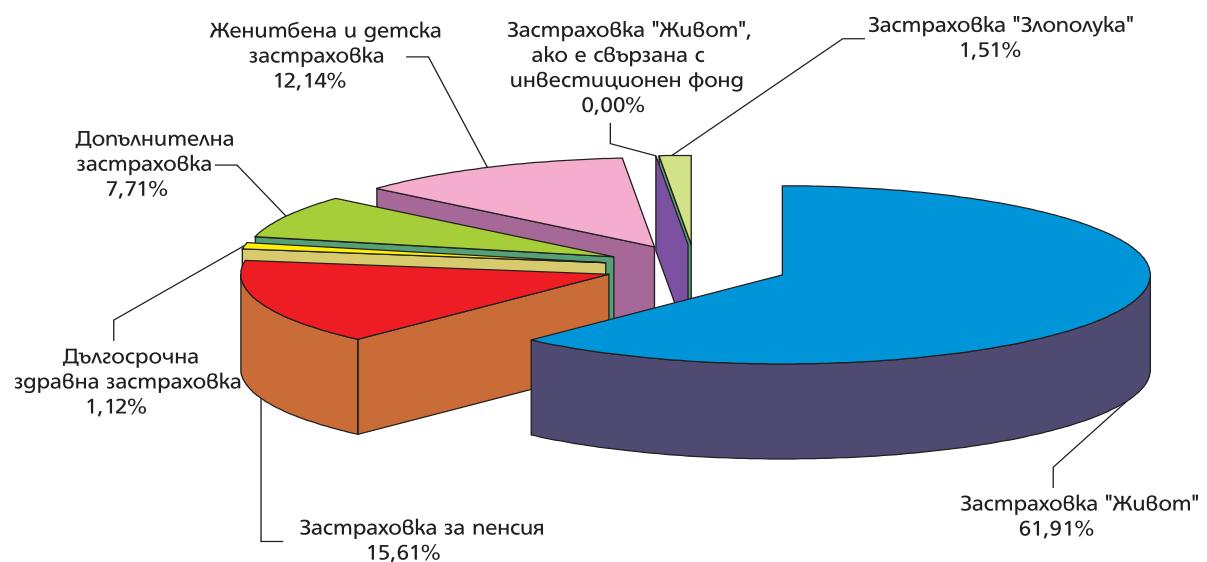
3.3. ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ

Шест застрахователни дружества и три взаимозастрахователни кооперации са извършили застрахователни плащания през 1999 г. Размерът на изплатените суми и обезщетения възлиза на 26,1 млн.лв., което е с 23,9% повече в сравнение с 1998 г. Този темп на прираст е с 12,1 пункта по-висок от темпа на прираст на премийния приход по животозастраховане, докато през предходната година той е бил с 5,9 пункта по-нисък.

Застраховката "Живот" продължава да заема преобладаващата част от застрахователните плащания - 61,91%, макар че дельтът спада със 7 пункта спрямо 1998 г. Застраховката за пенсия излезе на второ място главно поради рентните застраховки, използвани широко от някои дружества. Увеличение на дела в сравнение с предходната година отбелняват застраховката за пенсия, женитбената и детската застраховка и дългосрочната здравна застраховка.

Фигура 4

Структура на застрахователните плащания по видове и подвидове застраховки животозастраховане 1999 г.

Върху показателите за качество на животозастрахователната дейност продължават да оказват неблагоприятно влияние редица фактори, най-важни от които са проблемите, свързани с платежоспособността на немалка част от населението и фирмите. Броят на откупите нарасна от 184 532 през 1998 г. до 228 856 от общо 1 498 617 животозастрахователни договора за 1999 г., а тенденцията към увеличаване на сторното не е спряна категорично (вж. Таблица №10). Най-голям дял от броя на откупите - 71,29%, продължава да има застраховката "Живот", а делът на женитбената и детската застраховка се повишава от 16,14% на 27,47%. Практически непроменен остава броят на откупените пенсионни застраховки.

Таблица №10. Животозастрахователни договори и изплатени суми и обезщетения през 1999 г.

Видове и подвидове застраховки	Общ брой застрахователни договори	Изтекъл срок или настъпил падеж		Откупи		Обезщетения при смърт		Други обезщетения	
		Брой искове	Изплатена сума (хил.lv)	Брой откупени застраховки	Изплатена сума (хил.lv)	Брой искове	Изплатена сума (хил.lv)	Брой искове	Изплатена сума (хил.lv)
1. Застраховка "Живот"	882 884	223 829	9 611 029	181 896	7 904 850	3 881	1 273 223	39 685	3 684 834
а) Застраховка "Живот"	793 843	213 289	6 855 165	163 161	6 893 894	3 355	1 075 840	29 673	1 281 336
б) Застраховка за пенсия	42 587	8 212	2 755 864	18 735	1 010 956	293	13 270	2 810	286 459
в) Дългосрочна здравна застраховка	4 001	0	0	0	0	37	31 091	4 317	261 325
г) Допълнителна застраховка	42 453	2 328	0	0	0	196	153 022	2 885	1 855 714
2. Женитбена и детската застраховка	476 368	49 828	2 036 654	46 960	1 081 793	468	3 095	4 454	40 646
3. Застраховка "Живот", ако е свързана с инвестиционен фонд	161	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Застраховка "Злополука"	139 204	0	0	0	0	36	34 280	68	359 102
ОБЩО:	1 498 617	273 657	11 647 684	228 856	8 986 643	4 385	1 310 598	44 207	4 084 582

По данни на застрахователите, представени в Дирекцията съгласно Заповед №11 от 27.01.2000 г. на директора на ДЗН

При всички застрахователи се наблюдава увеличение на изплатените суми и обезщетения (вж. Приложение №5). Относителният дял на "Държавен застрахователен институт - ДЗИ" ЕАД, на който се падат 62,43% от премийния приход на животозастрахователите, спадна от 84,63% през 1998 г. на 72,93% поради изпреварващото нарастване на изплатените суми и обезщетения от другите застрахователи. Това се дължи на структурата на склучените застраховки на някои от тях, в които рязко нарасна делът на рентните застраховки с риск и едногодишните групови рентни застраховки, а така също и на обстоятелството, че повечето дружества вече са сравнително отдавна на пазара.

4. ЩЕТИМОСТ И РЕЗУЛТАТИ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ОПЕРАЦИИ

4.1. ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ

Използвани са следните три показателя: технически (застрахователен) резултат, коефициент на разходи и коефициент на щетимост.

Техническият резултат е изчислен на базата на данните, представени от застрахователите съгласно Заповед №11 от 27.01.2000 г. на директора на Дирекцията за застрахователен надзор. Изчисленията са направени в съответствие с изискванията на европейската директива 91/674/EEC (чл.34, разд.I).

Коефициентите на разходите и коефициентите на щетимост са пресметнати съгласно методиката, използвана за тези показатели през предходната година. При коефициентите на разходите не са отчетени вносите в Гаранционния фонд. Поради особения статут на "Българска агенция за експортно застраховане" АД дружеството не е включено в таблицата.

Таблица № 11. Показатели за резултатите от дейността на застрахователните дружества по общо застраховане през 1999 г.

№	Застраховател	Технически (застрахователен) резултат (lv.)	Коефициент на разходи (%)	Коефициент на щетимост (%)
1.	"ДЗИ-Общо застраховане" АД	936 866	26,65	65,00
2.	ЗПАД "Алианц България" АД	6 310 177	28,46	53,73
3.	ЗПАД "Булстрад" АД	-2 091 445	25,47	85,50
4.	ЗД "Бул инс" АД	2 447 741	42,20	40,05
5.	ЗК "Орел" АД	888 963	39,07	63,14
6.	"Застрахователно дружество Витоша" АД	2 473 650	47,39	11,74
7.	ЗАД "Енергия"	3 103 327	14,26	11,55
8.	ЗК "Юпитер" АД	300 152	57,73	35,74
9.	"Застрахователна компания Български имоти" АД	243 455	50,31	36,23
10.	"Военнозастрахователно акционерно дружество Армеец" АД	353 120	53,86	23,15
11.	"Застрахователно дружество Евро инс" АД	434 164	48,72	35,02
12.	"Ей Ай Джи България застрахователно и презастрахователно дружество" АД	333 715	58,74	17,41
13.	МЗК "Европа" АД	384 010	57,59	18,68
14.	"Общинска застрахователна компания" АД	126 372	38,87	12,79
15.	"Мел инс" АД	-57 663	94,95	7,45
16.	"Кю Би И Интернейшънъл Иншуърънс Лимитид - клон София"	-187 000	257,33	208,33
17.	"Интерамерикан (България) застрахователно и презастрахователно дружество" АД	-637 731	64,71	96,92

4.2. ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ

За представяне на резултатите от животозастраховането са използвани следните показатели:

- Брутен премиен приход;
- Доход от инвестиции на резервите;
- Доходност на инвестициите на резервите;
- Технически излишък/недостиг;
- Нетехнически излишък/недостиг.

Таблица № 12. Показатели за резултатите от дейността на животозастрахователите през 1999 г. (в хил.лв.)

№	Застраховател	Брутен премиен приход	Доход от инвестиции на резервите	Доходност на инвестициите на резервите (%)	Технически резултат*	Нетехнически резултат**
I. АКЦИОНЕРНИ ДРУЖЕСТВА						
1.	“Държавен застрахователен институт - ДЗИ” ЕАД	19 756	9 124	13%	4	1 114
2.	ЖЗК “Феникс” АД	5 873	211	4,5%	-244	245
3.	ЗАД “Алианц България Живот” АД	2 322	230	6%	199	-24
4.	“Застрахователна компания Витоша - Живот” АД	1 088	22	4%	100	-81
5.	“Животозастрахователна компания Български имоти” АД	1 079	25	6%	56	-42
6.	ЗАД “Булстрад ДСК-Живот” АД	808	10	4%	-115	206
7.	“Ей Ай Джи Лайф (България) животозастрахователно дружество” АД	28	0	-	-611	89
Общо I:		30 954	9 622	-	-611	1 507
II. ВЗАИМОЗАСТРАХОВАТЕЛНИ КООПЕРАЦИИ						
1.	ВЗК “Добруджа - М - Живот”	348	16	6%	14	-13
2.	“Медик-център-взаимозастрахователна кооперация”	264	1	1%	-61	-22
3.	“Българска взаимозастрахователна кооперация”	32	0	-	-13	6
4.	ВЗК “Живот - инс”	28	0	-	5	0
5.	ВЗК “Тангра”	18	0	-	0	0
Общо II:		690	17	-	-55	-29
Общо (I+II):		31 644	9 639	-	-666	1 478

*Техническият резултат е изчислен като разлика между сумата от: нетните спечелени премии (брутни записани премии - отстъпени премии на презастрахователи - промяна в нетния пренос-премиен резерв); доходите от инвестиции на застрахователни резерви; други технически приходи (други приходи от застраховане и приходи от участие в резултата от презастраховане) и сумата от: нетните възникнали искове (нетни изплатени премии + промяна в нетния резерв за предстоящи плащания); промяната в математическия и други застрахователни резерви; оперативните разходи (административни разходи, свързани със застраховане + платени - получени комисиони); други технически разходи (други разходи по застраховането + разходи за участие в резултата); промяната на запасния фонд; данъка върху премиите.

**Нетехническият резултат е определен като разлика между нетехническите (финансови и извънредни) приходи и сумата от: нетехническите (общи административни, финансови и извънредни) разходи и данъка върху приходите от други дейности.

Доходността от инвестиции на застрахователните резерви, определена като съотношение на доходите от инвестиции на застрахователните резерви към средния размер на нетните застрахователни резерви, е в границите от 4 до 13%. Доходът от инвестиции на застрахователните резерви е изчислен по данни от формата на отчета за приходите и разходите в сила от 01.01.2000 г. като сума на "разпределения финансов приход от инвестиции на застрахователните резерви" и "финансовите приходи от инвестиране на застрахователните резерви". Размерът на инвестираните застрахователни резерви е определен като средноаритметична стойност на нетните застрахователни резерви в началото и края на текущата година.

5. ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ РЕЗЕРВИ

5.1. ОБЩО ЗАСТРАХОВАНИЕ

Промени в Наредбата за реда и методиката за образуване на застрахователните резерви не са правени. Дружествата по общо застраховане продължават да поддържат следните резерви:

- пренос - премиен резерв;
- резерви за предстоящи плащания:
  - резерв за настъпили, но необявени щети;
  - резерв за разходи по уреждането на висящите искове;
- запасен фонд.

Застрахователните резерви се увеличили с 33,1%, а активите на дружествата - с 36,2%. Изпреварващото нарастване на активите доведе до намаляване на съотношението застрахователни резерви към активи с 1 пункт - от 45,18% за 1998 г. на 44,18% за 1999 г.

С най-висок темп са нараснали резервите за предстоящи плащания и пренос-премийният резерв. Запасният фонд се е увеличил само с 1,2 млн.lv. срещу 1,6 млрд. неденоминирани лв. за 1998 г. Това представлява едва 0,44% от брутния премиен приход по общо застраховане. Намаляващият трансфер към запасния фонд е обусловен преди всичко от съществуващия данъчен режим, който не стимулира застрахователите да увеличават размера на този фонд.

Отношението резерви за предстоящи плащания към премиен приход практически продължава да се запазва, като за 1998 г. е било 27,44%, а за 1999 г. - 27,52%. Не се наблюдава съществено изменение и в съотношението пренос-премиен резерв към премиен приход. То намалява незначително - от 26,26% за 1998 г. на 25,59% за 1999 г.

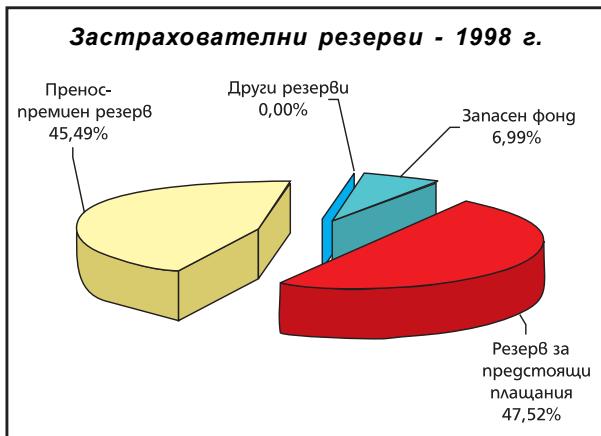
Таблица №13. Обем на застрахователните резерви и активите по общо застраховане (в хил.lv.).

	1998 г.	1999 г.
ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ РЕЗЕРВИ	118 083 730	157 222
Запасен фонд	8 258 238	9 489
Резерви за предстоящи плащания	56 110 923	76 555
Пренос-премиен резерв	53 712 186	71 176
Други резерви, одобрени от ДЗН	2 383	2
ОБЩА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ	261 354 963	355 891
Застрахователни резерви към активи (%)	45,18%	44,18%

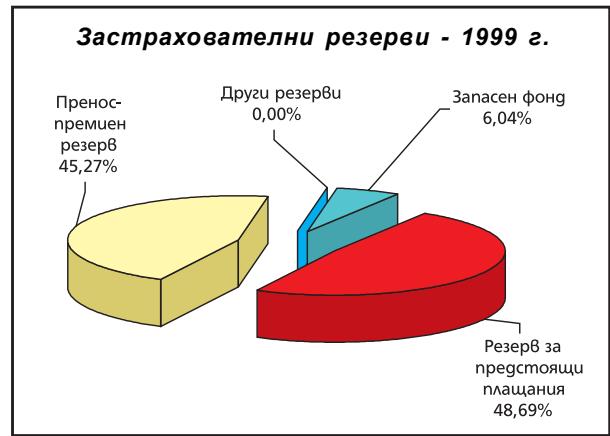

Структура на застрахователните резерви по общо застраховане

Фигура 5

Фигура 6

Застрахователните резерви по видове на отделните застрахователи за 1998 г. и 1999 г. са представени в Приложение №6.

5.2. ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ

Съгласно непроменената Наредба за реда и методиката за образуване на застрахователните резерви, дружествата и взаимозастрахователните кооперации, които имат разрешение за извършване на застрахователна дейност, трябва да поддържат следните резерви:

- математически резерви;
- капитализирана стойност на пенсийте;
- пренос-премиен резерв;
- резерви за предстоящи плащания:
  - резерв за настъпили, но необявени щети;
  - резерв за разходи по уреждането на висящите искове;
- запасен фонд.

Продължи спадът на застрахователните резерви. Спръмко 1998 г. те намаляха със 7,6%. За разлика от предходната година обаче общата стойност на активите се увеличи с 5,6%. Това доведе до значително намаляване на съотношението застрахователни резерви към активи от 47,88% за 1998 г. до 41,90% за 1999 г.

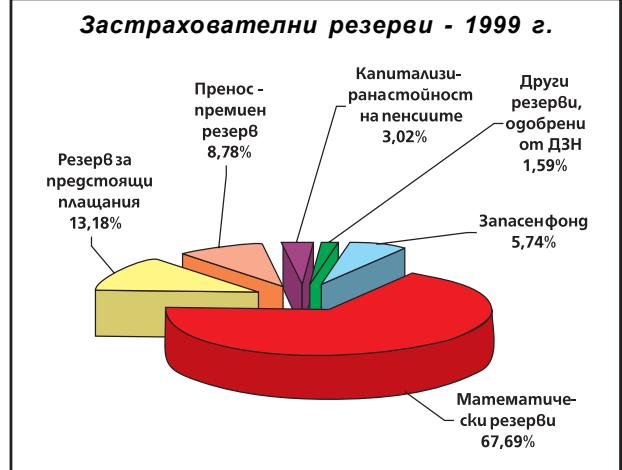
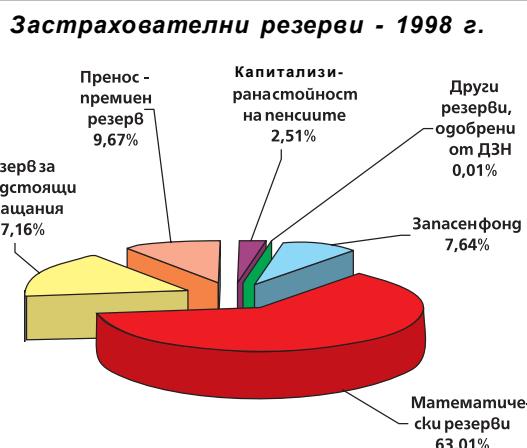
Намаляват абсолютните обеми на трите най-големи резерви по животозастраховане - математическите резерви, резервите за предстоящи плащания и пренос-премиен резерв. Както и през 1998 г. спадът на математическите резерви се дължи на изтичането на срока на значителен брой полики на "Държавен застрахователен институт-ДЗИ" ЕАД, което доведе до намаляване на неговите математически резерви с около 1,2 млн. лв. Като застрахователи, които са сравнително от скоро на пазара, всички останали отбелязаха адекватно увеличение на математическите си резерви. За разлика от предходната година, когато намаляването на математическите резерви възлезе общо на 4788,5 млн. неденоминирани лв., през 1999 г. то е свито само до 377,7 хил. деноминирани лв.

Обемът на застрахователните резерви и активите за 1998 г. и 1999 г. са показани в Таблица № 14, а структурата на резервите - във Фигура 7 и Фигура 8. Застрахователните резерви по видове на отделните застрахователи са представени в Приложение №7.

Таблица № 14. Обем на застрахователните резерви и активите по животозастраховане (в хил.лв.).

	1998 г.	1999 г.
ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ РЕЗЕРВИ	85 326 374	78 873
Запасен фонд	6 510 250	4 524
Математически резерви	53 764 746	53 387
Резерви за предстоящи плащания	14 646 061	10 395
Пренос-премиен резерв	8 248 013	6 925
Капитализирана стойност на пенсиите	2 145 579	2 384
Други резерви, одобрени от ДЗН	11 725	1 258
ОБЩА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ	178 219 328	188 258
Застрахователни резерви към активи (%)	47,88	41,90

Структура на застрахователните резерви по животозастраховане
Фигура 7

6. ИНВЕСТИРАНЕ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ РЕЗЕРВИ И СОБСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА

6.1. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Инвестирането на застрахователните резерви продължава да бъде регламентирано чрез разпоредбите на чл.52 от Закона за застраховането. След неговата актуализация от 08.10.1999 г. е предвидена нова възможност за инвестиране на резервите на застрахователите - активи, договорени в общите условия по застраховки "Живот", свързани с инвестиционен фонд. Уточнено е, че ценните книжа, приети за търговия на фондовата борса, в които застрахователите могат да вложат своите резерви, представляват акции и облигации, издадени от търговски дружества.

Промените в чл.52 от Закона за застраховането включват и нови лимити за максимални дялове на всички инструменти за инвестиране на застрахователните резерви с изключение на ДЦК. Това доведе до важни изменения в инвестиционните портфейли на застрахователите. Те могат да инвестират: до 10 на сто от застрахователните си резерви в необременени с тежести недвижими имоти; до 5 на сто - в облигации, издадени или гарантирани от общините; до 30 на сто - в акции

и облигации на търговски дружества, приети за търговия на фондовата борса, но не повече от 5 на сто от акциите и облигациите на едно дружество; до 50 на сто в банкови депозити, но не повече от 25 на сто в една банка; до размера на откупната стойност при заеми срещу застраховки по живот.

Либерализиран бе инвестиционният режим на собствените средства (чл.53 от Закона за застраховането). Когато размерът на придобитите чрез тях дялове и акции на друго търговско дружество надвишава 10 на сто от капитала на дружеството, застрахователят само е длъжен да уведоми Дирекцията за застрахователен надзор в седемдневен срок от придобиването им. Разрешителният режим се запази при инвестиране на собствени средства в дялове и акции на друго търговско дружество, ако размерът на инвестициите надвишава 10 на сто от размера на собствените средства на застрахователя.

Застрахователните резерви и собствените средства могат да се инвестират в чужбина единствено с разрешение на министъра на финансите.

6.2. ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ

Значително увеличеният обем на премийния приход и поетите застрахователни отговорности, както и постигнатите положителни финансови резултати на преобладаващата част от дружествата бяха факторите за нарастването на инвестициите на застрахователните резерви. Темпът на техния прираст спрямо предходната година е 19,4% - с 16,6 пункта по-нисък от темпа на прираст на премийния приход.

Задълбочиха се сериозните промени в структурата на инвестиционния портфейл, които се очертаяха още през 1998 г. (вж. Таблица №15). Макар че депозитите във финансова институции все още заемат преобладаващата част от инвестициите, делът им спадна с почти 25 пункта. Това се дължи на новите законови изисквания и на намалената доходност в сравнение с някои други инвестиционни инструменти. За сметка на тях рязко нарасна значението на ДЦК, като техният дял се увеличи трикратно. Те са търсени заради по-доброто съчетание на сигурността и доходността в средносрочен план при тяхното използване от инвестиционните звена на застрахователите.

Поради затруднената ликвидност и новите законови изисквания спадна ролята на недвижимите имоти. Незначително нарасна делът на акциите и облигациите, търгувани на фондовата борса. През 1999 г застрахователите инвестираха за първи път в общински облигации. Значението на тези три инструмента остава символично - на тях се падат общо едва 7,21% от обема на инвестициите на застрахователните резерви. Все още не се използват пълноценно всички възможности за ефективно диверсифициране на инвестиционния портфейл.

Таблица № 15. Обем и структура на застрахователните резерви по общо застраховане

Инвестиции на застрахователните резерви	1998 г.		1999 г.	
	хил.лв.	Относителен дял (%)	хил.лв.	Относителен дял (%)
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	11 629 635	13,46	42 001	40,70
Недвижими имоти, необременени с тежести	7 425 683	8,60	5 347	5,18
Облигации, издадени или гарантирани от общините	0	0,00	98	0,09
Ценни книжа, приети за търговия на фондовата борса	1 054 684	1,22	2 001	1,94
Депозити във финансова институции	66 270 748	76,72	53 740	52,08
ОБЩО:	86 380 750	100,00	103 187	100,00

Съществени изменения настъпиха в обема и структурата на покритието на собствените средства с активи (вж. Таблица №16). Някои от тях се дължат на промяна в нормативните разпоредби, а други - на спецификата на възприетата счетоводна политика на застрахователите. За разлика от 1998 г. финансовите средства са спаднали със 7 194 хил.lv., а делът им - с почти 19 пункта. На първо място в структурата вече излизат дълготрайните материални активи. Четирикратно се е увеличил делът на другите инвестиции. Въпреки абсолютното им нарастване, делът на акциите и другите ценни книжа намалява. Без практическо значение остават дългосрочните вземания, гарантирани с ипотека и участието в инвестиционни пулове.

Таблица № 16. Покритие на собствените средства с активи на застрахователите по общо застраховане

Разпределение на собствените средства	1998 г.		1999 г.	
	ХИЛ.ЛВ.	Относителен дял (%)	ХИЛ.ЛВ.	Относителен дял (%)
Финансови средства	50 960 913	48,40	43 767	29,57
Дълготрайни материални активи	31 523 370	29,94	44 992	30,40
Дълготрайни нематериални активи	3 574 892	3,39	2 783	1,88
Акции и дялове в дъщерни предприятия	2 359 515	2,24	4 053	2,74
Акции и други ценни книжа	10 107 612	9,60	11 088	7,49
Дългосрочни вземания, гарантирани с ипотека	108 183	0,10	4	0,00
Участие в инвестиционни пулове	0	0,00	0	0,00
Други инвестиции	6 666 905	6,33	41 307	27,91
ОБЩО:	105 301 390	100,00	147 994	100,00

6.3. ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ

Продължава да действа тенденцията на намаляване на обема на инвестираните резерви. Те спаднаха спрямо 1998 г. с 9,1%. Основни причини за това са ниският ръст на животозастраховането, в т.ч. спада на дългосрочното застраховане и свързаното с тях повишаване на нивото на издръжка.

За разлика от 1998 г. се наблюдават съществени изменения в структурата на инвестициите на застрахователните резерви. Рязко нарастват дяловете на ДЦК - с 18,67 пункта и на недвижимите имоти - с 6,32 пункта. За сметка на това значително спадат дяловете на депозитите във финансово институции - с 22,1 пункта и на ценните книжа, търгувани на фондовая борса - с 3,19 пункта. Макар че се увеличават, инвестициите в общински облигации и заеми срещу застраховки "Живот" остават със символично значение.

Таблица №17. Обем и структура на инвестициите на застрахователните резерви на животозастрахователите

Инвестиции на застрахователните резерви	1998 г.		1999 г.	
	ХИЛ.ЛВ.	Относителен дял (%)	ХИЛ.ЛВ.	Относителен дял (%)
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	49 457 345	56,93	59 726	75,60
Недвижими имоти, необременени с тежести	1 457 700	1,68	6 321	8,00
Облигации, издадени или гарантирани от общините	0	0,00	202	0,25
Ценни книжа, приети за търговия на фонодовата борса	3 071 922	3,54	280	0,35
Депозити във финансово институции	32 851 735	37,82	12 420	15,72
Заеми срещу застраховки "Живот"	35 175	0,04	55	0,08
ОБЩО:	86 873 877	100,00	79 004	100,00

Собствените средства на застрахователите продължават да се увеличават. В сравнение с 1998 г. те са нараснали с 16,7%, което представлява трикратно увеличение на темпа на прираст. За разлика от общото застраховане съществено спада дялът на дълготрайните материални активи (с 20,7 пункта), които все пак остават с най-голямо относително тегло. Повишават своите обеми и структурни дялове финансовите средства, акциите и дяловете в дъщерни предприятия и другите инвестиции. Най-голямо е увеличението при акциите и дяловете в дъщерни предприятия, чийто относителен дял нараства с 11,62 пункта спрямо предходната година. Останалите форми на разпределение на собствените средства остават без практическо значение.

Таблица № 18. Покритие на собствените средства с активи на животозастрахователите

Разпределение на собствените средства	1998 г.		1999 г.	
	ХИЛ.ЛВ.	Относителен дял (%)	ХИЛ.ЛВ.	Относителен дял (%)
Финансови средства	17 347 895	21,13	27 809	29,01
Дълготрайни материални активи	45 055 372	54,87	32 752	34,17
Дълготрайни нематериални активи	1 414 587	1,72	812	0,85
Акции и дялове в дъщерни предприятия	9 920 000	12,08	22 715	23,70
Акции и други ценни книжа	781 725	0,95	502	0,52
Дългосрочни вземания, гарантирани с ипотека	0	0,00	0	0,00
Участие в инвестиционни пулове	0	0,00	0	0,00
Други инвестиции	7 592 618	9,25	11 257	11,75
ОБЩО:	82 112 197	100,00	95 847	100,00

7. ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ

Счетоводният резултат за финансовата година е формиран от сбора на техническия и нетехническия резултат.

Общата счетоводна печалба на всички лицензиирани застрахователи в България се увеличи с 86,6% и възлезе на 6,765 млн.лв.

В общото застраховане печалбата нарасна с 92,9%. Тя съставлява почти 9/10 от резултата за целия отрасъл. Четири общозастрахователни дружества

приключват финансовата година със загуба на обща стойност 3,787 млн.лв.

Счетоводната печалба в животозастраховането се увеличи с 50,6%. Всички животозастрахователни дружества, с изключение на едно, имат положителен резултат. Сумарният резултат за взаимозастрахователните кооперации обаче е отрицателен.

Таблица № 19. Счетоводни резултати на застрахователите в България (в хил.лв.)

		1998 г.	1999 г.
A.	ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ - ВСИЧКО, в т.ч.:	3 088 746	5 957
1.	"ДЗИ-Общо застраховане" АД	121 571	-2 383
2.	ЗПАД "Алианц България" АД	82 087	2 577
3.	ЗПАД "Булстрад" АД	272 368	111
4.	ЗД "Бул инс" АД	82 402	416
5.	ЗК "Орел" АД	224 367	233
6.	"Застрахователно дружество Витоша" АД	137 130	1 921
7.	ЗАД "Енергия"	2 290 114	2 532
8.	ЗК "Юпитер" АД	60 831	-674
9.	"Застрахователна компания Български имоти" АД	13 144	34
10.	"Военнозастрахователно акционерно дружество Армеец" АД	40 902	54
11.	"Застрахователно дружество Евро инс" АД	19 345	369
12.	"Ей Ай Джи България застрахователно и презастрахователно дружество" АД	-310 643	885
13.	МЗК "Европа" АД	987	101
14.	"Общинска застрахователна компания" АД	116 229	122
15.	"Мел инс" АД	-35 345	40
16.	"Кю Би И Интернейшънъл Иншуърънс Лимитид-клон София"	-	-209
17.	"Интерамерикан (България) застрахователно и презастрахователно дружество" АД	-18 393	-521
18.	"Българска агенция за експортно застраховане" АД	-8 350	141
B.	ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ - ВСИЧКО, в т.ч.:	536 588	808
I.	Акционерни дружества	473 270	896
1.	"Държавен застрахователен институт-ДЗИ" ЕАД	443 710	1 118
2.	ЖЗК "Феникс" АД	0	1
3.	ЗАД "Алианц България Живот" АД	15 863	175
4.	"Застрахователна компания Витоша Живот" АД	10 786	19
5.	"Животозастрахователна компания Български имоти" АД	1 423	14
6.	ЗАД "Булстрад ДСК-Живот" АД	1 488	91
7.	"Ей Ай Джи Лайф (България) животозастрахователно дружество" АД	-	-522
II.	Взаимозастрахователни кооперации	63 318	-88
1.	ВЗК "Добруджа - М - Живот"	42	1
2.	"Медик-център-взаимозастрахователна кооперация"	97 025	-82
3.	"Българска взаимозастрахователна кооперация"	-25 017	-7
4.	ВЗК "Живот - инс"	-8 732	0
5.	ВЗК "Тангра"	-	0
	ОБЩО ЗА ПАЗАРА (А + Б):	3 625 334	6 765

8. ГРАНИЦА НА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ, ГАРАНЦИОНЕН КАПИТАЛ И СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА

8.1. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

През годината бяха направени някои необходими изменения и допълнения в правната уредба на надзора на платежоспособността и финансовото състояние на застрахователите. В съответствие с промените в чл.48 от Закона за застраховането собствените средства на застрахователя, намалени с нематериалните активи, трябва да бъдат най-малко равни на границата на платежоспособност. Общият размер на дълготрайните материални и нематериални активи, необходими за осъществяване дейността на застрахователя, не може да надвишава половината от собствения капитал, отразен в счетоводните документи. Дълготрайните нематериални активи не могат да бъдат повече от 10% от общия размер на дълготрайните материални и нематериални активи.

Гаранционният капитал съставлява 1/3 от границата на платежоспособност. Неговият минимален размер за съответния вид застраховка вече се определя от Приложение №2 към чл.48, ал.2 от Закона за застраховането, както следва:

Таблица №20. Размер на гаранционния капитал

№	Видове застраховки по Приложение №1 към чл.6, ал.2 от 33	Размер на гаранционния капитал (хил.лв.)
Застраховки по раздел I (за всички видове)		
1.	Акционерно дружество и клон на чуждестранен застраховател	600
2.	Взаимозастрахователна кооперация	400
Застраховки по раздел II		
1.	За видовете по т.1,2,3,4,5,6,7,8,16,17 и 18	300
2.	За видовете по т.9 и 12	200
3.	За видовете по т.10,11,13,14 и 15	400

Тази таблица представлява актуализация на досегашното приложение към чл.7, ал.2 от Наредбата за начина на определяне на собствените средства, границата на платежоспособност и начина на изчисляването ѝ от застрахователя. Тя въвежда диференциран подход при определяне на размера на гаранционния капитал за животозастрахователните дружества и за взаимозастрахователните кооперации в съответствие с техните финансови възможности.

Правомощията на Дирекцията за застрахователен надзор при застрахователи с проблемна платежоспособност бяха изменени и допълнени адекватно на измененията на чл.48 от Закона за застраховането.

8.2. ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ

Пред годината не са правени изменения в методиката за определяне на границата на платежоспособност. Съгласно Наредбата за начина на определяне на собствените средства, границата на платежоспособност и начина на изчисляването ѝ от застрахователя продължават да се използват два метода - методът на премиите и методът на щетите, като се приемат по-високите стойности, получени по един от тях. През 1999 г. методът на щетите даде по-високи стойности само при едно дружество. При всички застрахователи, с изключение на един, собствените средства покриват границата на платежоспособност съгласно изискването на чл.48, ал.1 от Закона за застраховането.

8.3. ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ

Съгласно чл.5, ал.1 от Наредбата за начина на определяне на собствените средства, границата на платежоспособност и начина за изчисляването ѝ от застрахователя, границата на платежоспособност се определя по следните три методи: спрямо математическите резерви, спрямо рисковия капитал и спрямо премиите. Минималният размер на гаранционния капитал за акционерни дружества и клон на чуждестранен застраховател е 600 хил.lv., а за взаимозастрахователните кооперации - 400 хил.lv. Всички акционерни дружества покриват изискванията на чл.48 от Закона за застраховането за границата на платежоспособност и минималния размер на гаранционния капитал.

9. ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

9.1. ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

През 1999 г. застрахователните дружества в България се придържаха към тригодишните си презастрахователни програми, представени по време на лицензирането им през 1998 год. в съответствие с изискванията на Закона за застраховането. С актуализацията на закона от 08.10.1999 г. беше създадена нова т.16 към чл.22, ал.1, съгласно която Дирекцията за застрахователен надзор одобрява годишните презастрахователни програми на застрахователите, контролира сключените от тях презастрахователни договори и тяхното изпълнение.

Презастрахователните програми на застрахователните дружества за 1999 г. съдържали актуализирана подробна информация относно подновените и новосключените презастрахователни договори. Те включваха и списъци на презастрахователите, както и дяловото им участие в договорите. На база класификация на Standard & Poor's презастрахователите на българските дружества в преобладаващата си част са с рейтинг за достатъчна финансова стабилност.

От застрахователите в България презастрахователни договори имаха 20 дружества.

През годината не са искани нови разрешения за извършване на презастрахователна дейност.

От 1998 г. такива разрешения имат 4 общозастрахователни дружества /Ей Ай Джи България застрахователно и презастрахователно дружество" АД, ЗПАД "Алианц България" АД, ЗПАД "Булстрад" АД и "ДЗИ–Общо застраховане" АД/ и едно животозастрахователно дружество - "Държавен застрахователен институт-ДЗИ" ЕАД.

78 928 хил. лв. или 25,48% от brutния премиен приход бяха отстъпени на презастрахователите. Делът на чуждестранните презастрахователи в отстъпените премии възлезе на 96,18%.

Таблица №21. Самозадържане на застрахователите

	1998 г.	1999 г.
Брутен премиен приход (хил.lv.)	232 809 718	309 790
Отстъпени премии на презастрахователите (хил.lv.)	44 715 009	78 928
Ниво на самозадържане	80,79%	74,52%

Самозадържането през 1999 г. като цяло намаля с повече от 6 пункта в сравнение с 1998 г. То е по-ниско и от това през 1997 г.

Застрахователните дружества получиха от презастрахователите комисиони в размер на 21,76% от отстъпните премии. Получените комисиони са почти изцяло в областта на общото застраховане. В сравнение с 1998 г. делът на получените комисиони е спаднал с почти 10 пункта. Той е по-нисък и от този през 1997 г.

Таблица №22. Презастрахователни комисиони, получени от застрахователите

	1998 г.	1999 г.
Отстъпни премии на презастрахователите (хил.лв.)	44 715 009	78 928
Получени комисиони от презастрахователите (хил.лв.)	14 137 067	17 176
% от отстъпните премии	31,62%	21,76%

Получените обезщетения от презастрахователите възлязоха на 35 422 хил. лв. и са над 2,6 пъти повече от получените обезщетения през предходната година. Както и през 1998 г. почти всички от тях са по общо застраховане, докато получените обезщетения по животозастраховане са незначителни.

Таблица №23. Обезщетения, получени от презастрахователи

	1998 г.	1999 г.
Отстъпни премии на презастрахователите (хил.лв.)	44 715 009	78 928
Получени обезщетения (хил.лв.)	13 472 159	35 422
% от отстъпните премии	30,13%	44,88%

Може да се обобщи, че с навлизането на чужди капитали в застраховането се наблюдава промяна в самозадържането. Това е израз на актуализираните презастрахователни потребности на дружествата, както и на бизнесполитиката им. Самозадържането в областта на животозастраховането продължава да надминава средното ниво за страните от ОИСР, докато при общото застраховане остава под него. Същевременно се забелязва значително увеличение на участието на презастрахователите в изплатените обезщетения. Измененията в рисковата ситуация се отразяват на качеството на отстъпвания бизнес.

9.2. ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ ПО ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ

През 1999 год. 16 общозастрахователни дружества имаха пасивни презастрахователни договори. Запази се тенденцията от миналите години повечето дружества, в резултат на вече установени взаимоотношения, да търсят презастрахователно покритие в чужбина. Само 5 дружества пласираха презастрахователни договори при местни презастрахователи, като две от тях пласираха незначителна част от договорите си и в чужбина.

От брутния премиен приход по общо застраховане на презастрахователи бяха отстъпни 78 584 хил. лв. или 28,25%. Те представляват 99,56% от общо отстъпните премии от всички застрахователи.

Отстъпните премии варират в широки граници за различните застрахователни дружества като същевременно се увеличават факултативните презастраховки.

В сравнение с 1998 г. има спад в нивото на самозадържане по общото застраховане с повече от 6 пункта, като то е и под това от 1997 г. Влияние оказват

и ще оказват засиленото навлизане на чуждестранни капитали и приватизационните процеси в отрасъла.

Таблица №24. Самозадържане на застрахователите по общо застраховане

	1998 г.	1999 г.
Брутен премиен приход по общо застраховане (хил.лв.)	204 512 029	278 146
Премия, отстъпена на презастрахователите (хил.лв.)	44 496 490	78 584
Ниво на самозадържане	78,24%	71,75%

По отношение на получените презастрахователни комисиони има спад с почти 10 пункта в сравнение с 1998 г.

Таблица №25. Презастрахователни комисиони, получени от застрахователите по общо застраховане

	1998 г.	1999 г.
Отстъпени премии по общо застраховане (хил.лв.)	44 496 490	78 584
Получени комисиони по общо застраховане (хил.лв.)	14 121 476	17 147
% от отстъпените премии	31,74%	21,82%

Получените обезщетения са 2,63 пъти по-големи в сравнение с предходната година. За периода 1997 – 1999 г. те са се увеличили почти 5 пъти, което показва влошаване на качеството на отстъпвания бизнес.

Таблица №26. Обезщетения, получени от застрахователите по общо застраховане от презастрахователи

	1998 г.	1999 г.
Отстъпени премии по общо застраховане (хил.лв.)	44 496 490	78 584
Получени обезщетения по общо застраховане (хил.лв.)	13 422 424	35 367
% от отстъпените премии	30,17%	45,00%

Възможностите за пласиране на бизнес на българските презастрахователни дружества остават твърде ограничени. При четирите дружества, предлагщи презастрахователно покритие по общо застраховане, пласираха изцяло или частично презастрахователните си договори "Военномастрахователно акционерно дружество Армеец" АД, "Застрахователна компания Български имоти" АД, МЗК "Европа" АД, "Мел инс" АД, "Общинска застрахователна компания" АД. Като активни презастрахователи четирите дружества приеха 3,83% от отстъпените премии по общо застраховане, а останалите 96,17% бяха пласирани в чужбина.

През 1999 г. само ЗПАД "Булстрад" АД и "ДЗИ-Общо застраховане" АД приеха презастрахователен бизнес от чужбина.

През същата година общозастрахователните дружества имаха склучени и съзастрахователни договори, бруто премиите по които възлязоха на 14 151 хил. лв., а изплатените обезщетения – на 3 189 хил. лв.

9.3. ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ ПО ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ

Презастрахователната дейност на българските застрахователни дружества в областта на животозастраховането е в ограничени размери. И през 1999 г. четири животозастрахователни дружества имаха пасивни презастрахователни договори. Отстъпените премии бяха в размер на 344 хил. лв., което представлява 1,09% от брутно премиите по животозастраховане. В сравнение с предходната година има увеличение на отстъпените премии с 57,4%, но нивото на самозадържане остава високо - около 99%. Отстъпените премии по животозастраховане представляват едва 0,44% от общо отстъпените премии.

Таблица №27. Самозадържане на животозастрахователите

	1998 г.	1999 г.
Брутен премиен приход от животозастраховане (хил.лв.)	28 297 689	31 644
Премия, отстъпена на презастрахователите (хил.лв.)	218 519	344
Ниво на самозадържане	99,23%	98,91%

Има известно увеличение на презастрахователните комисиони, получени от българските животозастрахователи, в сравнение с предходната година.

Таблица №28. Презастрахователни комисиони, получени от животозастрахователите

	1998 г.	1999 г.
Отстъпени премии по животозастраховане (хил.лв.)	218 519	344
Получени комисиони по животозастраховане (хил.лв.)	15 591	29
% от отстъпените премии	7,13%	8,43%

Получените обезщетения по животозастрахователни договори през 1999 г. се увеличиха с 10,6%, но съотношението им към отстъпените премии спадна с почти 7 пункта.

Таблица №29. Обезщетения, получени от животозастрахователите от презастрахователи

	1998 г.	1999 г.
Отстъпени премии по животозастраховане (хил.лв.)	218 519	344
Получени обезщетения по животозастраховане (хил.лв.)	49 735	55
% от отстъпените премии	22,76%	15,99%

През 1999 г. само едно животозастрахователно дружество отстъпи премии на български презастраховател по застраховката "Злополука", което представлява 0,60% от отстъпените премии по животозастраховане. Останалите 99,40% бяха пласирани в чужбина.

В областта на животозастраховането застрахователните дружества споделиха рискове под формата на съзастрахователни договори като брутният размер на застрахователните премии по тези договори достигна 611 хил. лв., а на изплатените обезщетения - 27 хил. лв.

Приложение №1

Списък на застрахователите с разрешение за извършване на застрахователна дейност по видове застраховки към 31.12.1999 г.

	Застраховател и видове застраховки	Протокол на Националния съвет по застраховане(след 08.10.1999 г. - Решение на ДЗН)
Общо застраховане		
1. ЗК "ОРЕЛ" АД		
	Застраховка "Злополука"	Протокол №1/26.03.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №1/26.03.1998 г.
	Застраховка на плавателни съдове	Протокол №1/26.03.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №1/26.03.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №1/26.03.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №1/26.03.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №1/26.03.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на плавателни съдове	Протокол №1/26.03.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №1/26.03.1998 г.
	Помощ при пътуване	Протокол №84/22.07.1999 г.
2. "ДЗИ - ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ" АД		
	Застраховка "Злополука"	Протокол №3/13.05.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №3/13.05.1998 г.
	Застраховка на релсови превозни средства	Протокол №3/13.05.1998 г.
	Застраховка на летателни апарати	Протокол №3/13.05.1998 г.
	Застраховка на плавателни съдове	Протокол №3/13.05.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №3/13.05.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №3/13.05.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №3/13.05.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства"	Протокол №3/13.05.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на летателни апарати"	Протокол №3/13.05.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност, свързана с притежаването и използването на плавателни съдове"	Протокол №3/13.05.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №3/13.05.1998 г.
	Застраховка на разни финансови загуби	Протокол №3/13.05.1998 г.

	Застраховка на гаранции	Протокол №77/15.04.1999 г.
	Застраховка на кредити	Протокол №77/15.04.1999 г.
	Помощ при пътуване	Протокол №77/15.04.1999 г.
3.	"ВОЕННОЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО АРМЕЕЦ" АД	
	Застраховка "Злополука"	Протокол №7/15.06.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №7/15.06.1998 г.
	Застраховка на плавателни съдове	Протокол №7/15.06.1998 г.
	Застраховка на летателни апарати	Протокол №85/22.07.1999 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №7/15.06.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №7/15.06.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №7/15.06.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №7/15.06.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на летателни апарати	Протокол №85/22.07.1999 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №7/15.06.1998 г.
	Застраховка на кредити	Протокол №85/22.07.1999 г.
	Помощ при пътуване	Протокол №66/21.12.1998 г.
4.	"ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРО ИНС" АД	
	Застраховка "Злополука"	Протокол №8/15.06.1998 г.
	Застраховка "Заболяване"	Протокол №8/15.06.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №8/15.06.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №8/15.06.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №8/15.06.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №8/15.06.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №8/15.06.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №8/15.06.1998 г.
	Застраховка на кредити	Протокол №8/15.06.1998 г.
	Застраховка на разни финансови загуби	Протокол №62/09.11.1998 г.
	Помощ при пътуване	Протокол №8/09.11.1998 г.
	Застраховка на плавателни съдове	Решение № В-8/27.12.1999 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на плавателни съдове	Решение № В-8/27.12.1999 г.
5.	"ОБЩИНСКА ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ" АД	
	Застраховка "Злополука"	Протокол №9/15.06.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №9/15.06.1998 г.
	Застраховка на релсови превозни средства	Протокол №9/15.06.1998 г.

	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №9/15.06.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №9/15.06.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №9/15.06.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №9/15.06.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №9/15.06.1998 г.
	Застраховка "Заболяване"	Протокол №72/18.02.1999 г.
	Помощ при пътуване	Протокол №86/22.07.1999 г.
6. МЗК "ЕВРОПА" АД		
	Застраховка "Злополука"	Протокол №10/15.06.1998 г.
	Застраховка "Заболяване"	Протокол №10/15.06.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №10/15.06.1998 г.
	Застраховка на летателни апарати	Протокол №68/21.12.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №10/15.06.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №10/15.06.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №10/15.06.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №10/15.06.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на летателни апарати	Протокол №68/21.12.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №10/15.06.1998 г.
	Застраховка на разни финансови загуби	Решение № В-6/03.12.1999 г.
7. ЗПАД "БУЛСТРАД" АД		
	Застраховка "Злополука"	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Застраховка "Заболяване"	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Застраховка на релсови превозни средства	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Застраховка на летателни апарати	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Застраховка на плавателни съдове	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на летателни апарати	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на плавателни съдове	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №11/16.07.1998 г.

	Застраховка на разни финансови загуби	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Застраховка на кредити	Решение № В-7/21.12.1999 г.
	Застраховка на правни разноски (правна защита)	Протокол №11/16.07.1998 г.
	Помощ при пътуване	Протокол №11/16.07.1998 г.
8. "МЕЛ ИНС" АД		
	Застраховка "Злополука"	Протокол №12/16.07.1998 г.
	Застраховка "Заболяване"	Протокол №12/16.07.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №12/16.07.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №12/16.07.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №12/16.07.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №12/16.07.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №12/16.07.1998 г.
	Застраховка на разни финансови загуби	Протокол №12/16.07.1998 г.
9. ЗД "БУЛ ИНС" АД		
	Застраховка "Злополука"	Протокол №13/16.07.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №13/16.07.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №13/16.07.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №13/16.07.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №13/16.07.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №13/16.07.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №13/16.07.1998 г.
	Застраховка на разни финансови загуби	Протокол №13/16.07.1998 г.
	Помощ при пътуване	Протокол №13/16.07.1998 г.
10. ЗПАД "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ" АД		
	Застраховка "Злополука"	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка "Заболяване"	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка на релсови превозни средства	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка на летателни апарати	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка на плавателни съдове	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №16/16.07.1998 г.

	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на летателни апарати	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на плавателни съдове	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка на разни финансови загуби	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка на кредити	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка на гаранции	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Застраховка на правни разноски (правна защита)	Протокол №16/16.07.1998 г.
	Помощ при пътуване	Протокол №16/16.07.1998 г.
11. ЗАД "ЕНЕРГИЯ"		
	Застраховка "Злополука"	Протокол №20/16.07.1998 г.
	Застраховка "Заболяване"	Протокол №20/16.07.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №20/16.07.1998 г.
	Застраховка на релсови превозни средства	Протокол №20/16.07.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №20/16.07.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №20/16.07.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №20/16.07.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №20/16.07.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №20/16.07.1998 г.
	Застраховка на гаранции	Протокол №20/16.07.1998 г.
	Застраховка на разни финансови загуби	Протокол №20/16.07.1998 г.
12. "ИНТЕРАМЕРИКАН /БЪЛГАРИЯ/ ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО" АД		
	Застраховка "Злополука"	Протокол №28/10.08.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №28/10.08.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №28/10.08.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №28/10.08.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №28/10.08.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №28/10.08.1998 г.
	Помощ при пътуване	Протокол №28/10.08.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №83/17.06.1999 г.
13. "ЕЙ АЙ ДЖИ БЪЛГАРИЯ ЗАСТРАХОВАТЕЛНО И ПРЕЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО" АД		
	Застраховка "Злополука"	Протокол №29/10.08.1998 г.
	Застраховка "Заболяване"	Протокол №29/10.08.1998 г.
	Застраховка на летателни апарати	Протокол №29/10.08.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №29/10.08.1998 г.

	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №29/10.08.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на летателни апарати	Протокол №29/10.08.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №29/10.08.1998 г.
	Застраховка на разни финансови загуби	Протокол №29/10.08.1998 г.
	Помощ при пътуване	Протокол №29/10.08.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №82/17.06.1999 г.
14.	"ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ БЪЛГАРСКИ ИМОТИ" АД	
	Застраховка "Злополука"	Протокол №63/09.11.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №34/10.08.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №34/10.08.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №34/10.08.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №34/10.08.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №34/10.08.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №34/10.08.1998 г.
15.	ЗК "ЮПИТЕР" АД	
	Застраховка "Злополука"	Протокол №38/24.08.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №38/24.08.1998 г.
	Застраховка на летателни апарати	Протокол №67/21.12.1998 г.
	Застраховка на плувателни съдове	Протокол №67/21.12.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №38/24.08.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №38/24.08.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №38/24.08.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №38/24.08.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на летателни апарати	Протокол №67/21.12.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на плувателни съдове	Протокол №67/21.12.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №38/24.08.1998 г.
	Застраховка на разни финансови загуби	Протокол №38/24.08.1998 г.
16.	ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ВИТОША" АД	
	Застраховка "Злополука"	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка "Заболяване"	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка на релсови превозни средства	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка на летателни апарати	Протокол №40/14.09.1998 г.

	Застраховка на плавателни съдове	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на летателни апарати	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на плавателни съдове	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка на кредити	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка на гаранции	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Застраховка на разни финансови загуби	Протокол №40/14.09.1998 г.
	Помощ при пътуване	Решение № В-5/15.11.1999 г.
17.	"БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ЗА ЕКСПОРТНО ЗАСТРАХОВАНЕ" АД	
	Застраховка на кредити с подвид:-експортен кредит	Протокол №41/14.09.1998 г
18.	"КЮ БИ И ИНТЕРНЕШЪНЪЛ ИНШУРЪНС ЛИМИТИД - КЛОН СОФИЯ"	
	Застраховка "Злополука"	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка "Заболяване"	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка на сухопътни превозни средства, без релсови превозни средства	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка на летателни апарати	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка на плавателни съдове	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка на товари по време на превоз	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка "Щети на имущество"	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на моторни превозни средства	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на летателни апарати	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка "Гражданска отговорност", свързана с притежаването и използването на плавателни съдове	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка "Обща гражданска отговорност"	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка на кредити	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка на гаранции	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Застраховка на разни финансови загуби	Протокол №94/02.09.1999 г.
	Помощ при пътуване	Протокол №94/02.09.1999 г.

	Животозастраховане	
	Акционерни дружества	
1. "ДЪРЖАВЕН ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ - ДЗИ" ЕАД		
Застраховка "Живот" с подвидове:		Протокол №2/13.05.1998 г.
• застраховка "Живот"		
• застраховка за пенсия		
• дългосрочна здравна застраховка		
• допълнителна застраховка		
Женитбена и детска застраховка		Протокол №2/13.05.1998 г.
Застраховка "Злополука"		Протокол №2/13.05.1998 г.
Застраховка "Живот", ако е свързана с инвестиционен фонд		Решение № В-3/22.10.1999 г.
2. ЖЗК "ФЕНИКС" АД		
Застраховка "Живот" с подвидове:		Протокол №5/15.06.1998 г.
• застраховка "Живот"		
• застраховка за пенсия		
• дългосрочна здравна застраховка		
• допълнителна застраховка		
Женитбена и детска застраховка		Протокол №5/15.06.1998 г.
Застраховка "Злополука"		Протокол №5/15.06.1998 г.
3. ЗАД "БУЛСТРАД ДСК - ЖИВОТ" АД		
Застраховка "Живот" с подвидове:		Протокол №6/15.06.1998 г.
• застраховка "Живот"		
• застраховка за пенсия		
• дългосрочна здравна застраховка		
• допълнителна застраховка		
Женитбена и детска застраховка		Протокол №6/15.06.1998 г.
Застраховка "Злополука"		Протокол №6/15.06.1998 г.
4. ЗАД "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ ЖИВОТ" АД		
Застраховка "Живот" с подвидове:		Протокол №17/16.07.1998 г.
• застраховка "Живот"		
• застраховка за пенсия		
• допълнителна застраховка		
Женитбена и детска застраховка		Протокол №17/16.07.1998 г.
Застраховка "Злополука"		Решение № В-4/28.10.1999 г.
5. "ЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ ВИТОША-ЖИВОТ" АД		
Застраховка "Живот" с подвидове:		Протокол №27/10.08.1998 г.
• застраховка "Живот"		
• застраховка за пенсия		
• дългосрочна здравна застраховка		
• допълнителна застраховка		
Женитбена и детска застраховка		Протокол №27/10.08.1998 г.
Застраховка "Злополука"		Протокол №27/10.08.1998 г.

6.	"ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛНА КОМПАНИЯ БЪЛГАРСКИ ИМОТИ" АД	
	Застраховка "Живот" с подвидове:	Протокол №32/10.08.1998 г.
	• застраховка "Живот"	
	• застраховка за пенсия	
	• дългосрочна здравна застраховка	
	• допълнителна застраховка	
	Женитбена и детска застраховка	Протокол №32/10.08.1998 г.
7.	"ЕЙ АЙ ДЖИ ЛАЙФ (БЪЛГАРИЯ) ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО" АД	
	Застраховка "Живот" с подвидове:	Протокол №81/17.06.1999 г.
	• застраховка "Живот"	
	• застраховка за пенсия	
	• дългосрочна здравна застраховка	
	• допълнителна застраховка	
	Женитбена и детска застраховка	Протокол №81/17.06.1999 г.
	Застраховка "Злополука"	Протокол №81/17.06.1999 г.
	Застраховка "Живот", ако е свързана с инвестиционен фонд	Протокол №81/17.06.1999 г.
	Взаимозастрахователни кооперации	
1.	"МЕДИК-ЦЕНТЪР-ВЗАИМОЗАСТРАХОВАТЕЛНА КООПЕРАЦИЯ"	
	Застраховка "Живот" с подвидове:	Протокол №30/10.08.1998 г.
	• застраховка "Живот"	
	• застраховка за пенсия	
	• допълнителна застраховка	
2.	"БЪЛГАРСКА ВЗАИМОЗАСТРАХОВАТЕЛНА КООПЕРАЦИЯ"	
	Застраховка "Живот" с подвидове:	Протокол №39/14.09.1998 г.
	• застраховка "Живот"	
	• допълнителна застраховка	
	Застраховка "Злополука"	Протокол №39/14.09.1998 г.
3.	ВЗК "ДОБРУДЖА-М-ЖИВОТ"	
	Застраховка "Живот" с подвидове:	Протокол №54/09.11.1998 г.
	• застраховка "Живот"	
	• допълнителна застраховка	
	• застраховка за пенсия	Решение №1/10.03.1999 г.
	Женитбена и детска застраховка	Протокол №71/18.02.1999 г.
4.	ВЗК "ЖИВОТ - ИНС"	
	Застраховка "Живот" с подвидове:	Протокол №55/09.11.1998 г.
	• застраховка "Живот"	
	• застраховка за пенсия	
	• допълнителна застраховка	
5.	ВЗК "ТАНГРА"	
	Застраховка "Живот" с подвидове:	Протокол №87/22.07.1999 г.
	• застраховка "Живот"	
	• допълнителна застраховка	

Приложение №2

Премиен приход по видове застраховки за 1999 г. - общо застраховане¹

в лв.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Видове застраховки	"ДЗИ - Общо застрахо-ване" АД и "Държавен застрахов. институт - ДЗИ" ЕАД	ЗПАД "Булстрад" АД	ЗПАД "Алианц България" АД	"Застрахо-вателно дружество Витоша" АД	ЗК "Орел" АД	ЗАД "Енергия"
1. Застраховка "Злополука"	237 521	426 990	5 767 544	739 197	829 328	214 243
2. Застраховка "Заболяване"	0	622 832	1 485	0	0	34 392
3. Застраховка на сухопътни превозни средства без репсови превозни средства	18 132 619	5 819 917	14 182 814	4 699 809	5 904 223	1 192 130
4. Застраховка на репсови превозни средства	48 414	0	14 316	0	0	1 035
5. Застраховка на летателни апарати	148 011	2 046 845	245 165	10 845	0	0
6. Застраховка на плавателни съдове	66 157	2 581 304	2 559 232	378 699	21 830	0
7. Застраховка на товари по време на превоз	1 233 392	2 625 577	1 407 563	536 285	828 456	22 774
8. Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	15 416 048	3 472 813	5 947 001	2 010 671	3 024 772	11 048 195
9. Застраховка "Щети на имущество"	12 350 874	1 889 154	4 912 619	1 782 361	1 467 205	227 230
10. Застраховка ГО, свързана с притежаването и използването на МПС	20 316 755	24 945 763	8 295 667	2 099 259	8 837 980	347 663
11. Застраховка ГО, свързана с притежаването и използването на летателни апарати	0	2 312 623	659 358	303	0	0
12. Застраховка ГО, свързана с притежаването и използването на плавателни съдове	0	0	248 886	0	2 236	0
13. Застраховка "Обща гражданска отговорност"	680 787	596 940	731 218	1 310 425	239 570	6 425
14. Застраховка на кредити	0	42 268	0	38 202	0	0
15. Застраховка на гаранции	0	0	4 018 032	7 320	0	0
16. Застраховка на разни финансови загуби	486 398	219 221	824 028	96 385	0	1 821
17. Застраховка на правни разноски	0	0	0	0	0	0
18. Помощ при пътуване	324 271	3 810	0	34 306	364 887	0

¹По данни на застрахователите, представени в Дирекцията съгласно Заповед №11 от 27.01.2000 г. на директора на ДЗИ.

Приложение №2 (Продължение)

Премиен приход по видове застраховки за 1999 г. - общо застраховане

в лв.

Видове застраховки	ЗД "Бул ИНС" АД	ЗК "Юпитер" АД	"Застрахо- вателна компания Български имоти" АД	"Военнозастра- хователно акционерно дружество Армеец" АД	МЗК "Европа" АД	"Ей АЙ Джи България застрахова- телно и презастрахова- телно дру- жество" АД
1. Застраховка "Золополука"	150 813	458 986	99 733	953 229	370 954	76 953
2. Застраховка "Заболяване"	0	0	0	0	0	0
3. Застраховка на сухопътни превозни средства без релсови превозни средства	20 530 779	8 193 094	1 027 415	726 109	716 459	0
4. Застраховка на репсови превозни средства	0	0	0	0	0	0
5. Застраховка на летателни апарати	0	70 123	0	260	51 969	0
6. Застраховка на плавателни съдове	0	18 051	0	300	0	0
7. Застраховка на товари по време на превоз	45 802	138 440	36 354	15 820	85 684	245 223
8. Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	113 193	1 139 410	565 139	587 897	507 634	1 471 815
9. Застраховка "Щети на имущество"	1 595 468	0	1 662 860	58 744	415 618	0
10. Застраховка ГО, свързана с притежаването и използването на МПС	233 967	1 214 192	2 709 871	2 096 595	412 915	0
11. Застраховка ГО, свързана с притежаването и използването на легателни апарати	0	67 990	0	0	98 603	0
12. Застраховка ГО, свързана с притежаването и използването на плавателни съдове	0	0	0	0	0	0
13. Застраховка "Обща гражданска отговорност"	81	120 829	21 692	621 666	37 246	91 193
14. Застраховка на кредити	0	0	0	0	0	0
15. Застраховка на гаранции	0	0	0	0	0	0
16. Застраховка на разни финансови загуби	5 110 656	30 711	0	0	0	472 379
17. Застраховка на правни разноски	0	0	0	0	0	0
18. Помощ при пътуване	742 536	0	0	57 622	0	427 530

Приложение №2 (Продължение)
Премиен приход по видове застраховки за 1999 г. - общо застраховане

в лв.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Видове застраховки		"Застрахователно дружество Евро инс" АД	"Общинска застрахователна компания" АД	"Мел инс" АД	"Интерамерикан /България/ застрахователно дружество" АД	"Интерамерикан /България/ застрахователно дружество" АД	"Ко Би И Интернейшънъл Иншурунс Лимитид - клон София"- АД	"Българска агенция за експортно застраховане" АД
1. Застраховка "Зополуга"	64 993	31 043	6 443	6 282	2 000	0	0	0
2. Застраховка "Заболяване"	16 731	3 173	0	0	0	0	0	0
3. Застраховка на сухопътни превозни средства без репсови превозни средства	1 848 726	436 436	153 379	45 933	6 000	0	0	0
4. Застраховка на репсови превозни средства	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Застраховка на летателни апарати	0	0	0	0	198 000	0	0	0
6. Застраховка на плавателни съдове	0	0	0	0	32 000	0	0	0
7. Застраховка на товари по време на превоз	171 162	5 644	0	10 299	3 000	0	0	0
8. Застраховка "Пожар" и "Природни бедствия"	884 220	598 307	124 979	52 075	32 000	0	0	0
9. Застраховка "Щети на имущество"	152 057	166 055	61 778	0	13 000	0	0	0
10. Застраховка ГО, свързана с притежаването и използването на МПС	576 289	184 265	50 387	27 204	0	0	0	0
11. Застраховка ГО, свързана с притежаването и използването на летателни апарати	0	0	0	0	489 000	0	0	0
12. Застраховка ГО, свързана с притежаването и използването на плавателни съдове	0	0	0	0	0	0	0	0
13. Застраховка "Обща гражданска отговорност"	126 314	36 220	0	120	1 000	0	0	0
14. Застраховка на кредити	8 786	0	0	0	0	0	4 677	0
15. Застраховка на гаранции	0	0	0	0	0	0	0	0
16. Застраховка на разни финансови загуби	17 357	0	0	0	0	0	0	0
17. Застраховка на правни разноски	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Помощ при пътуване	461 516	0	0	53 735	0	0	0	0

Приложение № 3
Премиен приход по видове застраховки за 1999 г. - животозастраховане¹

В лв.									
Видове и подвидове застраховки застраховки	ЖЗК "Феникс" АД	ЗАД "Алианц България Живот" АД	"Застрахователна компания Витоша-Живот" АД	ЗАД "Булстрад - ДСК - Живот" АД	"Живото-застрахователна компания Български имоти" АД	"Ей Ай Джи Лайф (България) тоза-транспортни услуги" АД	"Медик - ценър - взаимо-застрахователна коопера-ция"	ВЗК "Гарска Добруджа - Тантра" М - Живот	ВЗК "Живот - инс"
1. ЗАСТРАХОВКА "ЖИВОТ"	15 719 730	5 397 939	2 311 387	448 429	301 729	1 024 977	11 599	264 371	30 180
а) ЗАСТРАХОВКА "ЖИВОТ"	12 547 901	1 696 769	2 281 111	254 810	5 235	208 365	11 599	258 703	29 000
б) ЗАСТРАХОВКА ЗА ПЕНСИЯ	685 676	3 193 860	30 276	4 391	0	215 278	0	0	223 132
в) ДЪЛГОСРОЧНА ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА	386 079	158 250	0	9 195	13 463	132 677	0	0	0
г) ДОГЪЛНителна ЗАСТРАХОВКА	2 100 074	349 060	0	180 033	283 031	468 657	0	5 668	1 180
2. ЖЕНИТБЕНА И ДЕТСКА ЗАСТРАХОВКА	1 206 369	359 190	0	3 148	792	54 013	0	0	12 923
3. ЗАСТРАХОВКА "ЖИВОТ", АКО Е СВЪРЗАНА С ИНВЕСТИЦИОНЕН ФОНД	11 810	0	0	0	0	0	0	0	0
4. ЗАСТРАХОВКА "ЗЛОПОЛУКА"	2 818 163	116 579	7 627	636 862	505 625	0	16 165	0	2 020

¹По данни на застрахователите, представени в Дирекцията съгласно Заповед №11 от 27.01.2000 г. на директора на ДЗН.

Приложение № 4

Застрахователни плащания по видове застраховки за 1999 г. - общо застраховане¹

в лв.

Видове застраховки	"ДЗИ - Общо застраховане" АД и "Държавен застрахователен институт - ДЗИ" ЕАД	ЗПАД АД	ЗПАД България АД	"Застрахователно дружество Витоша" АД	ЗК "Орел" АД	ЗАД "Енергия"	ЗД "Булинс" АД	ЗК "Юпитер" АД	"Застрахователна компания "Български имоти" АД
1. Застраховка "Зплотопука"	12 160	71 672	563 824	37 023	39 646	75 603	40 365	46 590	811
2. Застраховка "Заболяване"	0	88 736	0	0	0	3 720	0	0	0
3. Застраховка на сухопътни превозни средства без репсови превозни средства	12 927 680	4 307 064	9 636 937	3 603 054	3 594 622	305 211	6 377 645	3 592 289	404 502
4. Застраховка на репсови превозни средства	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Застраховка на летателни апарати	0	962 820	323 272	0	0	0	0	0	0
6. Застраховка на плавателни средства	9 252	3 341 542	1 576 850	349 465	9 246	0	0	0	0
7. Застраховка на товари по време на превоз	260 976	2 077 613	130 228	305 514	69 729	0	19 540	10 730	11 888
8. Застраховка "Пожар и "Гризоди" бедствия"	4 935 053	911 714	1 961 938	1 664 335	1 761 624	1 636 906	11 243	156 342	296 565
9. Застраховка "Щети на имущество"	9 679 056	1 206 940	3 871 231	195 966	328 707	7 160	38 376	0	846 907
10. Застраховка ГО, сърздана с прилежаването и използването на МПС	12 451 312	14 403 877	5 776 086	735 449	4 168 631	78 824	238 992	289 960	489 344
11. Застраховка ГО, свързана с прилежаването и използването на легателни апарати	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Застраховка ГО, свързана с прилежаването и използването на плавателни съдове	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. Застраховка "Обща гражданска отговорност"	19 171	2 553 265	69 498	940 651	32 325	0	0	0	12 407
14. Застраховка на кредити	0	0	0	7 400	0	0	0	0	0
15. Застраховка на гарантции	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16. Застраховка на разни финансови затуби	68 859	0	375 928	15 353	0	0	1 003 260	0	0
17. Застраховка на правни разноски	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Помощ при пътуване	13 398	200	0	533	31 495	0	10 159	0	0
% от общата сума на застрахователните плащания	30,51%	22,61%	18,35%	5,94%	7,58%	1,59%	5,85%	3,10%	1,55%

¹По данни на застрахователите, представени в Дирекцията съгласно Заповед №11 от 27.01.2000 г. на директора на ДЗН.

Приложение № 4 (Продължение)

Застрахователи плащания по видове застраховки за 1999 г. - общо застраховане¹

В ЛВ.

Видове застраховки	"Военномаз- страхо- вателно акционерно дружество Армеец" АД	МЗК "Европа" АД	"Ей Ай Джи България застрахо- вателно и презастрахо- вателно дружество" АД	"Застрахова- телно и дружество Евро ИНС" АД	"Общинска застрахова- телна компания" АД	"Мел инс" АД	Интераме- рикан / България/ застрахо- вателно дружес- тво" АД	"Кю Би И Интер- нешиънъл Иншуърънс Лимитид - клон София"	"Българо- ка аген- ция за експорт- но застра- ховане" АД
1. Застраховка "Залопулка"	75 768	28 832	18 009	3 360	1 365	460	0	0	0
2. Застраховка "Заболяване"	0	0	0	2 352	0	0	0	0	0
3. Застраховка на сухопътни превозни средства	251 663	267 533	0	719 410	199 772	10 595	0	0	0
4. Застраховка на релсови превозни средства	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Застраховка на летателни апарати	0	0	0	0	0	0	0	10 595	0
6. Застраховка на плователни съдове	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Застраховка на товари по време на превоз	0	372	12 182	12 233	468	0	550	0	0
8. Застраховка "Пложар" и "Природни бедствия"	83 353	243 824	61 003	436 712	141 023	349	0	0	0
9. Застраховка "Щети на имущество"	83 217	77 228	0	33 368	4 320	7 521	0	0	0
10. Застраховка ГО, свързана с притежаването и използването на МПС	527 650	134 253	2 949	178 443	121 013	16 953	0	0	0
11. Застраховка ГО, свързана с притежаването и използването на летателни апарати	0	3 000	0	0	0	0	0	0	0
12. Застраховка ГО, свързана с притежаването и използването на плавателни съдове	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. Застраховка "Обща гражданска отговорност"	5 762	0	0	9 670	0	0	0	0	0
14. Застраховка на кредити	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Застраховка на гаранции	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16. Застраховка на разни финансови загуби	0	0	0	1 294	0	0	0	0	0
17. Застраховка на правни разноски	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Помощ при пътуване	0	0	7 266	46 024	0	0	562	0	0
% от общата сума на застрахователните плащания	0,78%	0,57%	0,08%	1,09%	0,35%	0,03%	0,01%	0,00%	0,00%

Приложение № 5

Застрахователни плащания по видове застраховки за 1999 г. - животозастраховане¹

в лв.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Видове и подвидове застраховки	Акционерни дружества						Взаимозастрахователни кооперации					
	"Държавен застрахувателен институт - ДЗИ" ЕАД	ЖЗК	"Алианц България" АД	"Застрахователна компания Витоша Живот" АД	"Живот" АД	"Булстраудисков" АД	"Ей Ай Джи Лайф Център" АД	"Медик - Българска взаимо-застрахователна на кооперация" АД	"Български агенция" АД	ВЗК	ВЗК	ВЗК
1. Застраховка "Живот"	15 591 767	4 328 022	1 649 812	232 747	99 843	293 228	0	146 100	0	132 418	0	25 000
а) Застраховка "Живот"	12 827 044	1 301 783	1 629 517	107 545	3 508	56 300	0	146 100	0	34 439	0	25 000
б) Застраховка за пенсия	941 331	2 817 783	20 295	1 575	0	188 043	0	0	0	97 523	0	0
в) Дългосрочна здравна застраховка	197 001	78 801	0	4 961	0	11 653	0	0	0	0	0	0
г) Допълнителна застраховка	1 626 392	129 655	0	118 666	96 335	37 232	0	0	0	456	0	0
2. Женитбена и детска застраховка	3 063 859	89 291	0	84	102	7 124	0	0	0	1 727	0	0
3. Застраховка "Живот", ако е свързана с инвестиционен фонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Застраховка "Златопопука"	345 430	2 842	0	30 727	29 014	0	0	0	0	0	0	0
% от общата сума на застрахователните плащания	72,93%	16,97%	6,33%	1,01%	0,44%	1,15%	0,00%	0,56%	0,00%	0,51%	0,00%	0,10%

¹По данни на застрахователите, представени в Дирекцията съгласно Заповед №11 от 27.01.2000 г. на директора на ДЗН.

Приложение № 6
Застрахователни резерви - общо застраховане¹

В хил. лв.

Застраховател	Запасен фонд - брутна сума	Резерви за предстоящи плащания - брутна сума		Гренос - премиен резерв - брутна сума		Други резерви, одобрени от ДЗН		ОБЩО	1999
		1998	1999	1998	1999	1998	1999		
1. "ДЗИ - Общо застраховане" АД	500 000	52	1 436 945	10 922	14 372 413	19 757	0	0	16 309 358
2. ЗПАД "Булстрайд" АД	1 216 098	1 216	27 030 065	36 965	4 049 161	4 809	0	0	32 295 324
3. ЗПАД "Алианц България" АД	0	0	11 661 813	15 742	14 455 229	14 787	0	0	26 117 042
4. "Застрахователно дружество Витоша" АД	0	0	11 445 018	4 076	4 949 033	5 239	0	0	16 394 051
5. ЗК "Орел" АД	981 404	39	559 082	1 844	4 471 598	7 167	0	0	6 012 084
6. ЗАД "Енергия"	4 226 562	6 227	2 509 116	1 482	2 466 848	2 900	0	0	9 202 526
7. ЗД "Бул инс" АД	15 663	16	447 801	2 742	3 399 955	6 790	0	0	3 863 419
8. ЗК "Юпитер" АД	0	0	275 474	392	2 045 654	2 120	0	0	2 321 128
9. "Застрахователна компания Български имоти" АД	0	0	212 202	210	1 264 134	1 882	0	0	1 476 336
10. "Военномозастрахователно акционерно дружество Армеец" АД	1 003 533	1 227	53 022	477	557 063	1 756	0	0	1 613 618
11. МЗК Европа " АД	201 150	401	129 500	150	705 138	849	0	0	1 035 788
12. "Ей Джи България застрахователно и презастрахователно дружество" АД	0	0	237 943	328	126 248	937	0	0	364 191
13. "Застрахователно дружество Евро инс" АД	0	0	84 116	929	596 863	1 503	0	0	680 979
14. "Общинска застрахователна компания" АД	27 628	58	17 453	244	71 014	309	2 383	2	118 478
15. "Мег инс" АД	86 200	249	11 373	4	181 835	102	0	0	279 408
16. "Интерамерикан /България/ застрахователно дружество" АД	0	0	0	23	0	67	0	0	355
17. "Кю Би И Интернейшънъл Иншуърънс Лимитид - Клон София"	0	0	0	25	0	201	0	0	226
18. "Българска агенция за експортно застраховане" АД	0	4	0	0	1	0	0	0	5
ОБЩО:	8 258 238	9 489	56 110 923	76 555	53 712 186	71 176	2 383	2	118 083 730
									157 222

¹По данни от представените от застрахователите годишни счетоводни баланси за 1999 г.

Приложение № 7
Застрахователни резерви - животозастраховане¹

в хил.лв.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Застраховател	Запасен фонд - брутна сума		Математически резерв - брутна сума		Резерви за предстоящи плащания - брутна сума		Пренос - премиен резерв - брутна сума		Капитализирана стойност на пенсиите - брутна сума		Други резерви, одобрени от ДЗН		ОБЩО	
	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999	1998	1999		
1. "Държавен застрахователен институт - ДЗИ" АД	6 427 485	4 420	45 681 323	44 470	14 617 655	10 259	7 524 949	5 948	1 643 545	1 814	0	1 258	75 894 957	68 169
2. ЖЗК "Феникс" АД	0	0	3 774 761	4 027	3 559	0	228 716	222	496 908	567	0	0	4 503 944	4 816
3. ЗАД "Алианц България Живот" АД	8 000	44	3 553 300	3 580	10 000	24	148 700	252	0	0	0	0	3 720 000	3 900
4. "Застрахователна компания Витоша - Живот" АД	0	0	285 981	417	0	31	156 318	166	0	0	0	0	442 299	614
5. ЗАД "Булстрад ДСК - Живот" АД	44 533	45	65 811	69	14 492	63	114 858	158	67	0	0	0	239 761	335
6. "Животозастрахователна компания Български имоти" АД	0	0	261 894	405	355	2	64 174	104	5 059	3	0	0	331 482	514
7. "ЕЙ Ай Джи Лайф (България) животозастрахователно дружество" АД	0	0	0	4	0	0	0	14	0	0	0	0	0	18
8. "Медик - център - взаимозастрахователна кооперация"	25 936	11	104 834	123	0	8	0	13	0	0	11 725	0	142 495	155
9. ВЗК "Тангра"	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
10. "Българска взаимозастрахователна операция"	3 988	2	11 407	15	0	0	2 391	1	0	0	0	0	17 786	18
11. ВЗК "Добруджа - М - Живот"	0	2	244	276	0	8	6 819	26	0	0	0	0	7 063	312
12. ВЗК "Живот - ИНС"	308	0	25 191	0	0	0	1 088	20	0	0	0	0	26 587	20
ОБЩО:	6 510 250	4 524	53 764 746	53 387	14 646 061	10 395	8 248 013	6 925	2 145 579	2 394	11 725	1 258	85 326 374	78 873

¹По данни от представените от застрахователите годишни счетоводни баланси за 1999 г.

Приложение № 8

Отчети за приходите и разходите на застрахователите по общо застраховане за 1999 г.

в хил. лв.

	“ДЗИ - Общо застраховане” АД	ЗПАД “Булстрайд” АД	ЗПАД “Алианц България” АД	“Застрахователно дружество Витоша” АД	ЗК “Орел АД	“Енергия” АД	ЗД “Бул инс” АД	“Юпитер” АД	ЗК “Юпитер” АД	“Застрахователна компания Български имоти” АД
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Наименование на разходите										
I. Разходи за застрахователни операции										
1. Изплатени суми (обезщетения)	31 731	30 349	23 357	7 855	10 036	2 107	7 740	4 114	2 050	
- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
- общо застраховане	31 731	30 349	23 357	7 855	10 036	2 107	7 740	4 114	2 050	
2. Отстъпени премии на презастрахователи:	2 326	20 920	31 998	5 293	5 386	3 123	116	857	210	
- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
- общо застраховане	2 326	20 920	31 998	5 293	5 386	3 123	116	857	210	
3. Заделени застрахователни резерви:	30 679	41 774	30 529	9 315	8 075	6 382	9 532	2 512	2 092	
- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
- общо застраховане	30 679	41 774	30 529	9 315	8 075	6 382	9 532	2 512	2 092	
4. Освободен дял на презастрахователи в застрахователните резерви:	127	11 733	18 443	5 878	0	750	0	381	0	
- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
- общо застраховане	127	11 733	18 443	5 878	0	750	0	381	0	
5. Разходи за участие в резултата от застраховането	359	43	0	155	0	1 603	0	0	0	
6. Разходи за комисионни и такси	8 706	4 422	8 378	1 681	4 006	1 018	8 507	3 124	1 092	
7. Отчисления за Гаранционен фонд и за други фондове, определени със закон	1 081	338	790	154	387	12	12	38	97	
8. Други разходи по застраховане	626	1 117	0	177	0	0	591	430	0	
9. Административни разходи:	11 131	6 786	4 821	5 008	4 202	1 841	4 475	3 026	2 055	
- разходи за материали и външни услуги	3 517	2 305	1 200	1 533	1 510	447	3 261	1 498	1 186	
- разходи за персонала	6 178	2 341	1 230	2 527	1 750	552	804	837	489	
- разходи за амортизации	913	574	584	262	201	285	299	166	89	
- други административни разходи	523	1 566	1 807	686	741	557	111	525	291	
Общо за I:	86 766	117 482	118 316	35 516	32 092	16 836	30 973	14 482	7 596	

Приложение № 8 (Продължение 1)
Отчети за приходите и разходите на застрахователите по общо застраховане за 1999 г.

в хил. лв.

ПРИЛОЖЕНИЯ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
РЕЗУЛТАТ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ОПЕРАЦИИ									
II. Финансови разходи									
1. Разходи за лихви	0	291	8	0	123	0	5	4	14
2. Отрицателни разлики от операции с инвестиции	223	0	2 004	120	0	1 120	72	0	0
3. Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	53	1 968	31	361	100	75	2	107	0
4. Други финансови разходи	53	885	53	117	55	10	27	15	8
ОБЩО ЗА II:	329	3 144	2 096	598	278	1 205	106	126	22
III. Извънредни разходи									
IV. Данъци върху резултата	291	267	169	68	102	52	105	455	15
ОБЩО РАЗХОДИ (I+II+III+IV):	87 386	120 893	120 581	36 182	32 472	18 093	31 230	15 083	7 633
V. Резултат от отчетния период (печалба)	0	111	2 577	1 921	233	2 532	416	0	34
VI. ВСИЧКО (I+II+III+IV+V):	87 386	121 004	123 158	38 103	32 705	20 625	31 646	15 083	7 667
Наименование на приходите									
I. Приходи за застрахователни операции									
1. Застрахователни премии	68 640	47 606	49 769	13 744	21 520	13 096	28 523	11 161	6 123
- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- общо застраховане	68 640	47 606	49 769	13 744	21 520	13 096	28 523	11 161	6 123
2. Получени суми (обезщетения) от презастрахователи	1 462	10 424	14 727	3 559	1 070	0	18	621	81
- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- общо застраховане	1 462	10 424	14 727	3 559	1 070	0	18	621	81
3. Освободени застрахователни резерви	16 366	31 079	26 117	16 394	5 776	4 976	3 848	2 321	1 476
- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- общо застраховане	16 366	31 079	26 117	16 394	5 776	4 976	3 848	2 321	1 476
4. Задепен дял на презастрахователи в застрахователните резерви	397	19 661	21 658	2 542	2 617	560	0	230	80
- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- общо застраховане	397	19 661	21 658	2 542	2 617	560	0	230	80
5. Приходи от участие в резултата от презастраховане	0	168	0	164	0	331	0	0	0
6. Приходи за комисиони и такси	486	4 750	7 485	1 169	1 987	383	26	155	63
7. Други приходи от застраховането	0	228	0	233	73	404	231	0	0

Приложение № 8 (Приложение 2)
Отчети за приходите и разходите на застрахователите по общо застраховане за 1999 г.

В ХИЛ. Л. В.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
8. Разпределен финансов приход от инвестира- не на застрахователните резерви	0	0	4 871	0	516	521	0	63	0
Брутни приходи от застрахователни операции	87 351	113 916	124 627	37 805	33 719	19 940	32 819	14 782	7 823
9. Данък върху приходите от застраховането	-4 832	-1 996	-1 991	-668	-1 129	-813	-1 909	-691	-411
ОБЩО ЗА I (нето приходи от застрахователни операции):	82 519	111 920	122 636	37 137	32 590	19 127	30 910	14 091	7 412
РЕЗУЛТАТ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ОПЕРАЦИИ:	-4 247	-5 562	4 320	1 621	498	2 291	-63	-391	-184
II. Финансови приходи									
1. Приходи за лихви	649	14	47	43	221	348	84	11	163
2. Приходи от съучастие, в т.ч. от дивиденти	0	4	0	0	0	2	0	0	0
3. Положителни разлики от операции с инвестиции	663	190	0	503	31	1 047	0	0	0
4. Положителни разлики от промяна на валутни курсове	78	6 538	367	208	332	470	28	277	1
5. Други финансови приходи	1	3	0	0	4	99	0	0	0
Брутни финансови приходи	1 391	6 749	414	754	588	1 966	112	288	164
6. Финансови приходи от инвестира- не на застрахователните резерви	890	1 475	0	184	516	-521	604	0	16
ОБЩО ЗА II:	2 281	8 224	414	938	72	1 445	716	288	180
III. Извънредни приходи									
ОБЩО ПРИХОДИ (I+II+III):	85 003	121 004	123 158	38 103	32 705	20 625	31 646	14 409	7 667
IV. Резултат от отчетния период (загуба)	2 383	0	0	0	0	0	0	674	0
ВСИЧКО (II+III+IV)	87 386	121 004	123 158	38 103	32 705	20 625	31 646	15 083	7 667

Отчети за приходите и разходите на застрахователите по общо застраховане за 1999 г.

в хил. лв.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение № 8 (Продължение 3)

Наименование на разходите	10	11	12	13	14	15	16	17	18
I. Разходи за застрахователни операции									
1. Изплатени суми (беззаетания)	1 027	757	147	1 600	468	35	12	0	0
- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- общо застраховане	1 027	757	147	1 600	468	35	12	0	0
2. Отстъпени премии на презстрахователи:	1 746	452	1 903	2 569	1 079	58	111	149	0
- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- общо застраховане	1 746	452	1 903	2 569	1 079	58	111	149	0
3. Заделени застрахователни резерви:	2 457	1 199	1 266	2 432	583	179	90	226	5
- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- общо застраховане	2 457	1 199	1 266	2 432	583	179	90	226	5
4. Освобден дял на презстрахователи в застрахователните резерви:	578	0	0	0	373	0	0	0	0
- общо застраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Разходи за участие в резултата от застраховането	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Разходи за комисии и такси	430	320	269	797	35	14	22	7	30
7. Отчисления за Гаранционен фонд и за други фондове, определени със закон	72	26	0	19	7	4	1	0	0
8. Други разходи по застраховане	0	8	0	0	0	0	1	0	3
9. Административни разходи:	1 874	1 088	733	828	403	271	662	189	191
- разходи за материали и външни услуги	819	576	332	336	117	129	253	117	52
- разходи за персонала	728	360	218	312	141	39	218	51	102
- разходи за амортизации	152	99	118	89	80	100	66	5	18
- други административни разходи	175	53	65	91	65	3	125	16	19

Приложение № 8 (Продължение 4)

Отчети за приходите и разходите на застрахователите по общо застраховане за 1999 г.

В ХИЛ. ЛВ.

	ОБЩО ЗА I:	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	РЕЗУЛТАТ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ОПЕРАЦИИ	8 184	3 850	4 318	8 245	2 948	561	899	571	229
II.	Финансови разходи									
1.	Разходи за лихви	0	0	0	0	0	2	0	0	0
2.	Отрицателни разлики от операции с инвестиции	44	17	0	22	0	0	0	0	0
3.	Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	0	62	296	4	0	0	99	207	0
4.	Други финансови разходи	8	183	6	7	1	0	1	0	1
Общо за II:	52	262	302	33	1	2	100	207	1	1
III.	Извънредни разходи	92	19	50	0	4	0	38	0	0
IV.	Данъци върху резултата	253	0	0	0	0	31	0	0	20
	ОБЩО РАЗХОДИ (I+II+III+IV):	8 581	4 131	4 670	8 278	2 963	594	1 037	778	250
V.	Резултат от отчетния период (пепалба)	54	101	885	369	122	40	0	0	141
	ВСИЧКО (I+II+III+IV+V):	8 635	4 232	5 555	8 647	3 075	634	1 037	778	391
	Наименование на приходите									
I.	Приходи за застрахователни операции									
1.	1. Застрахователни премии	5 118	2 697	2 785	4 328	1 461	349	196	224	5
	- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- общо застраховане	5 118	2 697	2 785	4 328	1 461	349	196	224	5
2.	2. Получени суми (обезщетения)									
	от презастрахователи	517	270	42	1 151	418	0	0	0	0
	- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- общо застраховане	517	270	42	1 151	418	0	0	0	0
3.	3. Освободени застрахователни резерви	1 188	835	364	681	461	103	0	0	0
	- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- общо застраховане	1 188	835	364	681	461	103	0	0	0
4.	4. Заделен дял на презастрахователи									
	в застрахователните резерви	1 022	287	840	1 650	461	0	20	138	0
	- животозастраховане	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	- общо застраховане	1 022	287	840	1 650	461	0	20	138	0
5.	5. Приходи от участие в резултата									
	от презастраховане	0	0	0	0	0	0	10	0	0
6.	6. Приходи за комисиони и такси	431	141	561	787	270	13	37	22	0
7.	7. Други приходи от застраховането	0	10	0	52	0	0	0	0	7

Приложение № 8 (Продължение 5)
Отчети за приходите и разходите на застрахователите по общо застраховане за 1999 г.

в хил. лв.

ПРИЛОЖЕНИЯ

	10	11	12	13	14	15	16	17	18
8. Разпределен финансово приход от инвестиране на застрахователните резерви	260	0	59	30	0	0	0	0	0
Брутни приходи от застрахователни операции	8 536	4 240	4 651	8 679	3 071	465	263	384	12
9. Данък върху приходите от застраховането	0	-199	-158	-195	-58	0	-22	-8	0
ОБЩО ЗА I (нето приходи от застрахователни операции):	0	4 041	4 493	8 484	3 013	465	241	376	12
РЕЗУЛТАТ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ОПЕРАЦИИ:	352	191	175	239	65	-96	-658	-195	-217
II. Финансови приходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Приходи за лихви	1	117	188	2	33	12	184	19	139
2. Приходи от същество,	0	0	0	0	0	36	0	0	0
3. Приходи от дивиденти	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Положителни разлики от операции с инвестиции	0	0	3	148	22	2	0	0	190
4. Положителни разлики от промяна на валутни курсове	0	60	914	11	2	0	91	174	50
5. Други финансови приходи	0	0	0	0	0	81	0	0	0
Бруто финансови приходи	1	0	1 105	0	57	0	275	0	379
6. Финансови приходи от инвестиране на застрахователните резерви	0	5	-59	0	3	38	0	0	0
ОБЩО ЗА II:	0	182	1 046	161	3	169	275	193	379
III. Извънредни приходи	0	93	9	16	2	2	0	0	0
ОБЩО ПРИХОДИ (I+II+III):	8 635	4 232	5 555	8 647	3 075	0	516	569	391
IV. Резултат от отчетния период (загуба)	0	0	0	0	0	0	521	209	0
ВСЪЛЧКО (I+II+III+IV)	8 635	4 232	5 555	8 647	3 075	634	1 037	778	391

Приложение № 9

“Държавен застрахователен институт - „ДЗИ“ ЕАД	ЖЗК „Феникс“ АД	ЗАД „Алианц България АД	ЗАД „Булстранд ДСК - Живот“ АД	“Застрахователна компания „Витоша - Живот“ АД	“Живото-застрахователна компания „Български имоти“ АД	“Медик - Джи Лайф Център - (България) валимос-транс-астрахователна коопера-ция“ АД	“Българска взаимо-застрахователна коопера-ция“ АД	“Добруджа - М - „Тангра“ - М - Живот“ АД	“Живот - Тангра“ - М - Живот“ АД	“Медик - „Живот - ИНС“ АД	“Българска взаимо-застрахователна коопера-ция“ АД	“Добруджа - М - „Тангра“ - М - Живот“ АД	“Живот - ИНС“ АД	“Българска взаимо-застрахователна коопера-ция“ АД
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДИТЕ														
I.	Разходи за застрахователни операции													
1	Изплатени суми (обезщетения)	27646	4440	1650	174	264	303	0	146	0	134	0	25	
-	животозастрахование	19000	4440	1650	174	264	303	0	146	0	134	0	25	
-	общо застрахование	8646	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2	Отстъпени премии на презастрахователи:	246	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
-	животозастрахование	209	8	2	125	0	0	0	0	0	0	0	0	
-	общо застрахование	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	Заделени застрахователни резерви:	17772	4816	751	335	374	514	18	55	18	312	2	20	
-	животозастрахование	11578	4816	751	335	374	514	18	55	18	312	2	20	
-	общо застрахование	6194	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
4	Освободен дял на презастрахователи в застрахователните резерви:	836	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	
-	животозастрахование	23	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	
-	общо застрахование	813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5	Разходи за участие в резултата от застраховането	64	0	0	6	25	0	0	0	0	0	0	0	
6	Разходи за комисиони и такси	2412	426	336	74	283	226	2	64	5	56	10	0	
7	Отчисления за Гаранционен фонд и за други фондове, определени със закон	25	0	0	6	8	0	0	0	0	0	0	0	
8	Други разходи по застраховане	1634	0	0	5	0	0	0	0	0	13	0	0	
9	Административни разходи:	6723	1896	540	450	456	314	618	115	38	82	5	0	
-	разходи за материали и външни услуги	2079	967	177	112	147	292	414	57	15	50	4	3	
-	разходи за персонала	2957	634	213	239	239	16	123	20	20	25	0	0	
-	разходи за амортизации	1125	194	129	41	53	0	30	24	3	4	1	0	
-	други административни разходи	562	101	21	58	17	6	51	14	0	3	0	0	

Приложение № 9 (Продължение 1)
Отчети за приходите и разходите на застрахователите по животозастраховане за 1999 г.

в хил. лв.

ПРИЛОЖЕНИЯ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Общо за I:	57358	11586	3279	1193	1410	1357	638	380	61	597	17	48
РЕЗУЛТАТ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ОПЕРАЦИИ												
II. Финансови разходи												
1 Разходи за лихви с инвестиции	118	81	3	0	0	3	0	0	0	0	0	0
2 Отрицателни разлики от операции на валутни курсове	35	0	693	0	0	0	0	0	0	1	0	0
3 Други финансови разходи	357	106	13	43	5	0	89	0	0	0	0	0
Общо за II:	220	20	9	3	3	2	2	1	0	1	0	0
III. Извънредни разходи	730	207	718	46	8	5	91	1	0	2	0	0
IV. Данъци върху резултата	103	17	156	5	2	5	0	24	0	0	0	0
ОБЩО РАЗХОДИ (I+II+III+IV):	592	1	0	0	0	6	0	2	0	1	0	0
V. Резултат от отчетния период (печалба)	58783	11811	4153	1244	1420	1367	735	405	63	599	18	0
ВСЪМЧКО (I+II+III+IV+V):	59901	11811	4328	1335	1439	1381	735	405	63	600	18	53
НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ												
I. Приходи за застрахователни операции												
1 Застрахователни премии	20557	5873	2322	808	1088	1079	28	264	32	348	18	28
- животозастраховане	19756	5873	2322	808	1088	1079	28	264	32	348	18	28
- общо застрахование	801	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 Получени суми (обезщетения) от превзастрахователи	154	0	0	22	0	0	0	0	0	0	0	0
- животозастраховане	31	0	0	22	0	0	0	0	0	0	0	0
- общо застрахование	123	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Освободени застрахователни резерви	25498	5474	571	240	202	331	0	66	18	251	0	27
- животозастраховане	11094	5474	571	240	202	331	0	66	18	251	0	27
- общо застрахование	14404	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 Заделен дял на превзастрахователи в застрахователните резерви	630	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0
- общо застрахование	68	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Приходи от участие в резултата от презастраховане	562	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Приложение № 9 (Продължение 2)
Отчети за приходите и разходите на застрахователите по животозастраховане за 1999 г.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	В ХИЛ. ЛВ.
	6 Приходи за комисиони и такси	44	0	2	16	86	0	0	0	0	0	0	0	0
	7 Други приходи от застраховането	185	0	0	0	55	0	0	2	0	0	0	0	0
	8 Разпределен финансово приход от инвестиции на застрахователните резерви	4104	211	230	0	22	0	0	1	0	16	0	0	0
	Брутни приходи от застрахователни операции	51235	11558	3125	1102	1453	1410	28	333	50	615	18	0	
	9 Данък върху приходите от застраховането	-962	-293	-172	-48	-65	-55	-1	-13	0	-17	0	-2	
	Общо за I (нето приходи от застрахователни операции):	50273	11265	2953	1054	1388	1355	27	320	50	598	18	53	
	РЕЗУЛТАТ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ОПЕРАЦИИ:	-7085	-321	-326	-139	-22	-2	611	60	-11	1	1	0	
II.	Финансови приходи													
	1 Приходи за лихви	529	192	1	76	34	0	17	2	0	0	0	0	
	2 Приходи от съучастие, в т.ч. от дивиденти	74	131	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	
	3 Положителни разлики от операции с инвестиции	1479	39	983	0	16	0	0	0	0	0	0	0	
	4 Положителни разлики от промяна на валутни курсове	1402	377	188	189	19	0	168	0	0	0	0	0	
	5 Други финансови приходи	1050	16	202	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Брутни финансови приходи	4534	755	1374	265	71	0	185	2	0	0	0	0	
	6 Финансови приходи от инвестиране на застрахователните резерви	5020	-211	0	10	-22	25	0	1	0	1	0	0	
	Общо за II:	9554	544	1374	275	49	25	185	1	0	1	0	0	
III.	Извънредни приходи	74	2	1	6	2	1	0	2	6	1	0	0	
	ОБЩО ПРИХОДИ (I+II+III):	59901	11811	4 328	1335	1439	1381	213	323	56	600	18	0	
IV.	Резултат от отчетния период (загуба)	0	0	0	0	0	0	522	82	7	0	0	0	
	ВСИЧКО (I+II+III+IV)	59901	11811	4328	1335	1439	1381	735	405	63	600	18	53	

Приложение № 10

Счетоводни баланси на застрахователите по общо застраховане за 1999 г.

B Y N D B

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение № 10 (Продолжение)

Счетоводни баланси на застрахователите по общо застраховане за 1999 г.

ВХИЛ. ЛВ.

Приложение № 11

Счетоводни баланси на застрахователите по животозастраховане за 1999 г.

в хил. лв.

	"Държа- вен застрахо- ва-телен инсти- тут - ДЗИ" ЕАД	ЖЗК "Феникс" АД	ЗАД "Алианц България Живот" АД	"Застрахо- вателна компания Витоша- Живот" АД	ЗАД "Бул- страд ДСК - Живот" АД	"Живото- застрахо- вателна компания Българ- ски имоти" АД	"Ей АЙ Джи Лайф (България) животоз- астрахов- ателно дружес- ство" АД	"Медик- център- взаимо- зас- страхово- вателна коопера- ция"	"Българ- ска взаимо- застрахо- вателна коопера- ция"	ВЗК "Добруд- жа - М - Живот" ВЗК "Тангра"	ВЗК "Живот - инс"	
СУМА НА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Е)	148 541	11 336	13 252	2 730	5 248	2 592	3 457	373	33	666	30	30
Невнесен капитал	0	0	0	0	2 000	0	0	0	0	0	0	0
Инвестиции	95 789	6 809	8 483	637	724	514	5	156	18	451	0	13
Инвестиции в полза на животозастрахователни полици, свързани с инвестиционен фонд	1 973	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дял на презастрахователите в заделените резерви	450	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0	0
Дълготрайни активи	26 720	3 226	1 223	1 040	276	0	557	188	11	113	24	12
Краткотрайни активи	23 609	1 301	3 546	1 053	2 232	2 078	2 895	29	4	102	6	5
Задбалансови активи	723	0	0	42	30	0	0	0	0	0	0	0
СУМА НА ПАСИВА (А+Б+В+Г+Д)	148 541	11 336	13 252	2 730	5 248	2 592	3 457	373	14	666	30	30
Собствен капитал	75 959	5 364	7 906	2 083	4 826	2 017	3 266	211	-22	327	26	9
Застрахователни (технически) резерви	68 169	4 816	3 900	614	335	514	18	155	18	312	2	20
Резерви по застраховки живот, свързани с инвестиционен фонд	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Депозити в презастрахователи по презастрахователни договори	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Краткосрочни пасиви	4 413	1 156	1 446	33	87	61	173	7	18	27	2	1
Задбалансови пасиви	723	0	0	42	30	0	0	0	0	0	0	0

Приложение №12.
Списък с адрес и телефон на застрахователите,
които имат разрешение за извършване
на застрахователна дейност към 31.12.1999 г.

ЗАСТРАХОВАТЕЛ	АДРЕС	ТЕЛЕФОН
1. ЗК "Орел" АД	гр. София, бул."Княз Дондуков" №68	926 71 11
2. "ДЗИ-Общо застраховане" АД	гр. София, ул."Г.Бенковски" №3	981 57 99
3. "Държавен застрахователен институт-ДЗИ" ЕАД	гр. София, бул."Цар Освободител" №6	981 57 99
4. "Военномащабни застрахователни акционерни дружества „Армеец" АД	гр. София, ул."Гурко" №21	981 55 54
5. МЗК "Европа" АД	гр. София, ул."Славянска" №29	980 67 19
6. "Застрахователно дружество Евро инс" АД	гр. София, бул."Черни връх" №43	62 41 65
7. "Общинска застрахователна компания" АД	гр. София, ул."Янко Сакъзов" №48/50	946 11 00
8. ЖЗК "Феникс" АД (ЗК "Орел Живот" АД)	гр. София, бул."Княз Дондуков" №68	926 73 11
9. ЗАД "Булстрад ДСК-Живот" АД	гр. София, ул."Дунав" №5	981 42 04
10. ЗПАД "Булстрад" АД	гр. София, пл."Позитано" №5	985 66 555
11. ЗПАД "Алианц България" АД	гр. София, бул."Княз Дондуков" №59	980 51 98
12. ЗАД "Алианц България Живот" АД	гр. София, бул."Княз Дондуков" №59	980 52 06
13. ЗАД "Енергия"	гр. София, бул."Княз Дондуков" №33	987 96 80
14. "Мел инс" АД	гр. София, пл."Св.Неделя" №16	981 25 10
15. ЗД "Бул инс" АД	гр. София, бул."Витоша" №17	988 54 23
16. "Ей Ай Джи България застрахователно и презастрахователно дружество" АД	гр. София, ул."Солунска" №28	980 26 07
17. "Застрахователна компания Български имоти" АД	гр. София, ул."Алабин" №56	988 55 62
18. "Животозастрахователна компания Български имоти" АД	гр. София, ул."Алабин" №56	987 71 00

19. "Застрахователна компания Витоша - Живот" АД	гр. София, ул."Искър" №8	988 52 55
20. "Медик-център-взаимозастрахователна кооперация"	гр. В.Търново, ул."Никола Габровски" №39	062 62 78 16
21. "Интерамерикан (България) застрахователно и презастрахователно дружество" АД	гр. София, пл."Св.Неделя" №16	986 76 39
22. ЗК "Юпитер" АД	гр. София, ул."Хан Омуртаг" №52	943 40 20
23. "Застрахователно дружество Витоша" АД	гр. София, ул. "6-ти септември" №7	980 08 33
24. "Българска взаимозастрахователна кооперация"	гр. София, бул."Княз Дондуков" №11	87 00 66
25. "Българска агенция за експортно застраховане" АД	гр. София, пл."Св.Неделя" №1	980 93 08
26. ВЗК "Живот - инс"	гр. София, пл."Св.Неделя" №16	981 16 60
27. ВЗК "Добруджа - М - Живот"	гр. Добрич, ул."Независимост" №4А	058 4 84 47
28. "Ей Ай Джи Лайф (България) животозастрахователно дружество" АД	гр. София, бул. "Васил Левски" № 79	980 68 68
29. ВЗК "Тангра"	гр. Варна, ул."Радко Димитриев" №9	0488 76 447
30. "Кю Би И Интернешънъл Иншуърънс Лимитид-клон София"	гр. София, ул."Искър" №8	980 19 19